

49. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

9. juuni 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 816/2006, 17. mai 2006, milles käsitletakse rahvatervise probleemidega riikidesse eksportimiseks toodetavate farmaatsiatoodete patentide sundlitsentsimist 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/38/EÜ, 17. mai 2006, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest 8
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/42/EÜ, 17. mai 2006, mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ ⁽¹⁾ 24
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ, 17. mai 2006, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ ⁽¹⁾ 87

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

Hind: 22 EUR

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 816/2006,

17. mai 2006,

milles käsitletakse rahvatervise probleemidega riikidesse eksportimiseks toodetavate farmaatsiatoodete patentide sundlitsentsimist

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 95 ja 133,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 14. novembril 2001. aastal võeti Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) neljandal ministrite konverentsil vastu intellektuaalomandi õiguste kaubandusasppektide lepingut (TRIPS-leping) ja tervisekaitset käsitlev Doha deklaratsioon. Deklaratsiooniga tunnustatakse iga WTO liikme õigust anda sundlitsentse ja vabadust määrata kindlaks litsentside andmise tingimused. Lisaks arvestatakse asjaoluga, et farmaatsiasektoris mitteküllaldase või puuduva tootmisvõimsusega WTO liikmeil võivad tekkida probleemid sundlitsentsimise tõhusal ärakasutamisel.
- (2) 30. augustil 2003. aastal võttis WTO üldnõukogu oma esimehe ette loetud avalduse valguses vastu otsuse (edaspidi "otsus") TRIPS-lepingut ja tervisekaitset käsitleva Doha deklaratsiooni lõike 6 rakendamise kohta. Otsusega loobutakse teatud tingimustel teatud kohustus-test, mis on seotud TRIPS-lepingus sätestatud sundlitsentside väljaandmisega, et arvestada ebapiisava tootmisvõimsusega WTO liikmete vajadusi.

- (3) Arvestades ühenduse aktiivset osa otsuse vastuvõtmisel ning kohustusi WTO ees, et täielikult kaasa aidata otsuse rakendamisele, ning selle üleskutset kõigile WTO liikmetele tagamaks tingimuste kohaldamine, et otsuse alusel sätestatud süsteem tõhusalt töötaks, on oluline, et ühendus rakendaks otsust oma õiguskorra alusel.

- (4) Otsuse ühtseks rakendamiseks tuleb kõigis liikmesriikides tagada samad sundlitsentside andmise tingimused farmaatsiatoodete tootmiseks ja müügi jaoks, kui need tooted on mõeldud ekspordiks, et vältida konkurentsi moonutamist ühisturu operaatorite suhtes. Ühtseid eeskirju tuleks kohaldada ka otsuse alusel toodetud farmaatsiatoodete ühenduse territooriumile taassisseveo ennetamiseks.

- (5) Käesolev määrus on osa laiemast Euroopa ja rahvusvahelisest tegevusest, mille eesmärk on käsitleda rahvatervise probleeme, millega puutuvad kokku vähimarenenud riigid ja teised arenguriigid, eriti aga parandada juurdepääsu jõukohaste hindadega ravimitele, mis on ohutud ja tõhusad, sealhulgas kindlaksmääratud doosiga ravimikombinatsioonidele, ning mille kvaliteet on tagatud. Sellega seoses muutuvad kättesaadavaks ühenduse farmaatsiaalastes õigusaktides sätestatud menetlused, millega tagatakse nende toodete teaduslik kvaliteet, eeskätt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 726/2004 (milles sätestatakse ühenduse kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa ravimiamet)⁽³⁾ artiklis 58 ette nähtud menetlus.

- (6) Kuna käesoleva määruse alusel sätestatud sundlitsentsimissüsteem on ette nähtud tervisekaitseprobleemide lahendamiseks, tuleks seda kasutada heauskselt. Riigid ei tohi seda süsteemi kasutada tööstus- ega kaubanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks. Määrus on koostatud selleks, et luua kindel õiguslik raamistik ja hoida ära kohtuvaidlusi.

⁽¹⁾ ELT C 286, 17.11.2005, lk 4.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 1. detsembri 2005. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 28. aprilli 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 136, 30.4.2004, lk 1.

- (7) Kuna käesolev määrus kujutab endast osa laiemast tegevusest, mille eesmärk on võimaldada arenguriikidele juurdepääs taskukohastele ravimitele, on komisjoni tegevusprogrammis kavandatud lisameetmed: HIV-/AIDSi, malaaria- ja tuberkuloosivastase tegevuse kiirendamine vaesuse vähendamise kontekstis ja komisjoni teatis Euroopa ühtse poliitika raamistiku kohta välistegevuseks HIV/AIDSi, malaaria ja tuberkuloosi vastu võitlemisel. Vajalik on pidev ja kiire edasiminekuks, mis hõlmab meetmeid, et toetada teadusuuringuid nende haigustega võitlemiseks ja suurendada arenguriikide suutlikkust.
- (8) On hädavajalik, et käesoleva määruse alusel valmistatud tooted jõuavad ainult vajajateni ning neid ei tohi kõrvale suunata inimestest, kellele need olid ette nähtud. Sundlitsentside väljastamine käesoleva määruse alusel peab seega kehtestama litsentsisaajale selged tingimused, mis on seotud litsentsiga hõlmatud tegevuse, litsentsi alusel toodetud farmaatsiatoodete identifitseerimise ning riikidega, kuhu need tooted imporditakse.
- (9) Tuleks sätestada tollitegevus välispiiridel, et tegeleda sundlitsentsi alusel ekspordiks toodetud ja müüdüd toodetega, mida isik soovib ühenduse territooriumile taas sisse vedada.
- (10) Kui sundlitsentsi alusel toodetud farmaatsiatooted on käesoleva määruse kohaselt konfiskeeritud, võib pädev asutus kooskõlas riigisiseste õigusaktidega ja eesmärgiga tagada konfiskeeritud farmaatsiatoodete kasutamine ettenähtud otstarbel otsustada saata need tooted vastavalt antud sundlitsentsile asjakohasesse importivasse riiki.
- (11) Et vältida ületootmise ja toodete võimaliku kõrvalesuunamise hõlbustamist, peaksid pädevad asutused arvestama samade toodete ja riikide olemasolevaid sundlitsentse ning taotleja poolt samal ajal esitatud taotlusi.
- (12) Kuna käesoleva määruse eesmärke, eelkõige otsuses sätestatud süsteemi tõhusale rakendamisele kaasa aitava sundlitsentside andmise ühtlustatud menetluse loomist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ekspordivatel riikidel olemasolevate vahendite tõttu ning seepärast on neid nende võimaliku mõju tõttu siseturu operaatoritele parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmed kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud

subsidiarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (13) Ühendus tunnustab, et äärmiselt soovitatav oleks tehnosiirde edendamine ja tootmisvõimsuse suurendamine riikides, kus farmaatsiaspektori võimsus on ebapiisav või puudub hoopis, eesmärgiga hõlbustada ja suurendada farmaatsiatoodete tootmist nende riikide poolt.
- (14) Et tagada käesoleva määruse alusel sundlitsentsi taotluste tõhus menetlemine, peavad liikmesriigid olema suutelised kehtestama puhtalt vormilised või halduslikud nõuded, nagu eeskirjad taotluse keele, kasutatava vormi, patendi (patentide) ja/või täiendava kaitse tunnistuse (tunnistuste) identifitseerimise kohta, mille suhtes sundlitsentsi taotletakse, ning eeskirjad elektrooniliselt esitatud taotluste kohta.
- (15) Nähakse ette lihtne viis tasumiseks, et kiirendada sundlitsentsi andmise menetlust riikliku hädaolukorra või muude äärmiselt pakiliste asjaolude puhul või riikliku mittekaubandusliku kasutamise korral vastavalt TRIPS-lepingu artikli 31 punktile b. Otsuse langetamiseks piisava tasu kohta muudel kui ülalpool loetletud juhtudel võiks võrdlussuurusena kasutada 4 %.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse patentidele ja täiendava kaitse tunnistustele farmaatsiatoodete valmistamiseks ja müügiks ette nähtud sundlitsentside andmise menetlus, kui niisugused tooted on mõeldud ekspordiks abikõlblikesse importivatesse riikidesse, kes vajavad selliseid tooteid rahvatervise probleemidega tegelemiseks.

Liikmesriigid annavad sundlitsentsi igale isikule, kes esitab taotluse kooskõlas artikliga 6 ja vastavalt artiklites 6–10 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kohaldatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *farmaatsiatoode* – igasugune farmaatsiasektori toode, sh Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/83/EÜ (inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta)⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 2 määratletud ravimid, toimeained ja diagnostikakomplektid *ex vivo*;
- 2) *õiguste omanik* – iga sellise patendi või sellise täiendava kaitse tunnistuse omanik, mille suhtes on käesoleva määruse alusel kohaldatud sundlitsentsi;
- 3) *importiv riik* – riik, kuhu farmaatsiatoodet eksporditakse;
- 4) *pädev asutus* – artiklite 1–11, 16 ja 17 tähenduses riiklik asutus, kes on antud liikmesriigis pädev andma käesoleva määruse alusel välja sundlitsentse.

Artikkel 3

Pädev asutus

Artikli 2 lõikes 4 määratletud pädev asutus on riigisisese patendiõiguse alusel pädev andma välja sundlitsentse, kui asjaomane liikmesriik ei määra teisiti.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni artikli 2 lõikes 4 määratletud pädeva asutuse määramisest.

Teatised avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Abikõlblikud importivad riigid

Abikõlblikud importivad riigid on järgmised:

- a) kõik vähimarenenud riigid, kes kuuluvad ÜRO vastavasse nimekirja;
- b) iga WTO liige, kes ei kuulu punktis a viidatud vähimarenenud riikide hulka ning on teavitanud TRIPSi nõukogu oma soovist kasutada süsteemi importijana ja lisanud, kas süsteemi kasutatakse täies või piiratud ulatuses;
- c) kõik riigid, kes ei ole WTO liikmed, kuid kuuluvad OECD arenguabikomitee väikese sissetulekuga riikide nimekirja

⁽¹⁾ EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/27/EÜ (ELT L 136, 30.4.2004, lk 34).

(riiklik kogutulu inimese kohta on väiksem kui 745 USA dollarit) ning on teavitanud komisjoni oma soovist kasutada süsteemi importijana ja lisanud, kas süsteemi kasutatakse täies või piiratud ulatuses.

Ükski WTO liige, kes on esitanud WTOle avalduse, et ta ei kasuta süsteemi kui importiv WTO liige, ei ole siiski abikõlblik importiv riik.

Artikkel 5

Laienemine vähimarenenud riikidele ja arenguriikidele, kes ei ole WTO liikmed

Artikli 4 tähenduses abikõlblike importivate riikide suhtes, kes ei ole WTO liikmed, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) importiv riik esitab artikli 8 lõikes 1 viidatud teatise otse komisjonile;
- b) importiv riik teavitab artikli 8 lõikes 1 viidatud teatises, et ta kasutab süsteemi rahvatervise probleemidega tegelemiseks, mitte vahendina tööstus- või kaubanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks, ning et ta rakendab otsuse lõikes 4 toodud meetmeid;
- c) pädev asutus võib õiguste omaniku taotlusel või omal algatusel, kui riigisisene õigus võimaldab tal omal algatusel tegutseda, lõpetada käesoleva artikli kohaselt antud sundlitsentsi kehtivuse, kui importiv riik ei ole täitnud punktis b toodud kohustusi. Enne sundlitsentsi kehtivuse lõpetamist võtab pädev asutus arvesse artikli 6 lõike 3 punktis f viidatud asutuste väljendatud arvamusi.

Artikkel 6

Sundlitsentsi taotlemine

1. Käesoleva määruse alusel võib iga isik esitada sundlitsentsi saamiseks pädevale asutusele taotluse liikmesriigis või -riikides, kus kehtivad patendid või täiendava kaitse tunnistused, mis katavad ekspordi korral tema kavatsitava tootmis- ja müügitgevuse.

2. Kui sundlitsentsi taotleb isik esitab taotlused asutustele sama toote kohta rohkem kui ühes riigis, peab ta taotluses selle ära märkima koos üksikasjadega koguste ja asjaomaste importivate riikide kohta.

3. Lõike 1 kohaselt tuleb taotluses esitada järgmine teave:

a) taotleja ja agendi või esindaja, keda taotleja on volitanud enda eest pädeva asutuse ees tegutsema, nimi ja kontaktandmed;

b) farmaatsiatoote või toodete, mida taotleja soovib sundlitsentsi alusel ekspordiks toota või müüa, mittekaubanduslik nimi või nimed;

c) farmaatsiatoote kogus, mida taotleja soovib toota sundlitsentsi alusel;

d) importiv riik või importivad riigid;

e) vajaduse korral tõendid eelnevate läbirääkimiste kohta õiguste omanikuga vastavalt artiklile 9;

f) tõendid erinõude kohta:

i) importiva riigi või importivate riikide pädevalt asutuselt või

ii) valitsusväliselt organisatsioonilt, mis tegutseb ühe või mitme importiva riigi ametlikul heakskiidul, või

iii) ÜRO organilt või muult rahvusvaheliselt terviseorganisatsioonilt, mis tegutseb ühe või mitme importiva riigi ametlikul heakskiidul,

ning nõutud toote kogus.

4. Riigisisese õiguse alusel võidakse ette näha puhtalt vormilisi või haldusnõudeid, mida on vaja taotluse tõhusaks läbivaatamiseks. Sellised nõuded ei tohi asjatult suurendada taotleja kulusid või kohustusi ega muuta sundlitsentside andmise menetlust käesoleva määruse alusel koormavamaks kui on muude sundlitsentside andmise menetlus riigisisese õiguse alusel.

Artikkel 7

Õiguste omaniku õigused

Pädev asutus teatab õiguste omanikule viivitamatult sundlitsentsi taotlusest. Enne sundlitsentsi andmist annab pädev asutus õiguste omanikule võimaluse teha taotluse kohta märkusi ning esitada pädevale asutusele taotluse kohta igasugust asjakohast teavet.

Artikkel 8

Vastavustõendamine

1. Pädev asutus kontrollib, et

a) iga taotluses mainitud importiv riik, kes on WTO liige, on kooskõlas otsusega esitanud WTOle teatise,

või

b) iga taotluses mainitud importiv riik, kes ei ole WTO liige, on kooskõlas käesoleva määrusega esitanud komisjonile teatise iga toote kohta, mille suhtes see taotlus kehtib; sellises taotluses

i) täpsustatakse vajaliku toote või vajalike toodete nimetused ja vajalikud kogused;

ii) välja arvatud juhul, kui importiv riik on vähimarenenud riik, kinnitatakse, et riik on tõendanud, et tal pole piisavat tootmisvõimsust või puudub tal see farmaatsia-sektoris täielikult kõnealus(t)e too(de)te jaoks ühel otsuse lisas sätestatud viisil;

iii) kinnitatakse, et kui farmaatsiatoode on patenditud importiva riigi territooriumil, siis see importiv riik on andnud või kavatses anda asjaomase toote impordiks sundlitsentsi kooskõlas WTO TRIPS-lepingu artikliga 31 ja otsuse sätetega.

See lõige ei piira TRIPSi nõukogu 27. juuni 2002. aasta otsuse alusel vähimarenenud riikide suhtes võimaldatud paindlikkust.

2. Pädev asutus kontrollib, ega taotluses esitatud toote kogus ei ületa WTO liikmest importiva riigi poolt WTOle teatatud kogust või kui importiv riik ei ole WTO liige, siis komisjonile teatatud kogust ning ega muid mujal antud sundlitsentse arvestades ei ületa importiva riigi jaoks tootmiseks lubatud toote üldkogus märkimisväärselt selle riigi WTOle teatatud kogust, kui importiv riik on WTO liige, või kui importiv riik ei ole WTO liige, siis komisjonile teatatud kogust.

Artikkel 9

Eelnevad läbirääkimised

1. Taotleja peab esitama pädevat asutust rahuldavad tõendid selle kohta, et ta on teinud jõupingutusi õiguste omanikult volituse saamiseks ning need jõupingutused ei ole vilja kandnud kolmekümne päeva jooksul enne taotluse esitamist.

2. Lõikes 1 esitatud nõuet ei kohaldata riikliku hädaolukorra puhul või muude äärmiselt pakiliste asjaolude korral või riikliku mittekaubandusliku kasutamise juhtudel vastavalt TRIPS-lepingu artikli 31 lõikele b.

Artikkel 10

Sundlitsentsi tingimused

1. Antav litsents ei ole võõrandatav, välja arvatud ettevõtte või maineväärtuse selle osa puhul, millele litsents on antud, ning see ei ole ainuõiguslik. Litsents sisaldab lõigetes 2–9 sätestatud eritingimusi, mida litsentsisaaja peab täitma.

2. Litsentsi alusel toodetud toote (toodete) kogus ei tohi ületada taotluses viidatud importivale riigile või riikidele vajalikku kogust, võttes arvesse muude mujal antud sundlitsentside alusel toodetud toote (toodete) kogust.

3. Litsentsi kestus määratakse kindlaks.

4. Litsents on rangelt piiratud kõnesoleva toote tootmisega ekspordiks ja levitamiseks taotluses näidatud riigis või riikides. Sundlitsentsi alusel valmistatud või imporditud toodet ei tohi pakkuda müügiks ega viia turule muudes riikides kui taotluses näidatud, välja arvatud juhul, kui importiv riik kasutab otsuse lõike 6 punktis i antud võimalusi ekspordida piirkondliku kaubanduslepingu teistesse liikmesriikidesse, kus esineb sama tervishoiuprobleem.

5. Litsentsi alusel valmistatud tooted peavad kooskõlas käesoleva määrusega olema selgelt tähistatud erimärgistuse või -sildiga. Tooted peavad olema eristatavad õiguste omaniku toodetest eripakendi abil ja/või eri värvide/kuju poolest, eeldusel et selline eristus on võimalik ega mõjuta oluliselt toote hinda. Pakendil ning kaasneval trükisel peab olema märged, et selle toote suhtes kehtib käesoleva määruse alusel sundlitsents, pädeva asutuse nimi ja identifitseeriv viitenumber ning selgitus, et toode on ette nähtud ekspordiks ja levitamiseks vastavasse importivasse riiki või vastavatesse importivatesse riikidesse. Toodet iseloomustavad üksikasjad tehakse liikmesriikide tolliasutustele kättesaadavaks.

6. Enne taotluses viidatud importivale riigile või riikidele saatmist peab litsentsisaaja veebilehele üles panema järgmise teabe:

a) litsentsi alusel tarnitav kogus ning importivad riigid, kuhu see tarnitakse;

b) asjaomase toote või asjaomaste toodete eristatavad tunnused.

Veebilehe aadress edastatakse pädevale asutusele.

7. Kui sundlitsentsiga hõlmatud toode (tooted) on patenditud taotluses viidatud importivates riikides, võib toodet

(tooteid) ekspordida vaid siis, kui need riigid on toodete impordiks, müügiks ja/või levitamiseks väljastanud sundlitsentsi.

8. Pädev asutus võib õiguste omaniku nõudmisel või omal algatusel, kui riigisene õigus võimaldab tal omal algatusel tegutseda, nõuda litsentsisaaja raamatupidamis- ja äridokumentatsioonile juurdepääsu, mille ainueesmärk on kontrollida litsentsi tingimuste, eriti toodete lõpliku sihtpunktiga seotud tingimuste täitmist. Raamatupidamis- ja äridokumentatsioon peab sisaldama tõendeid toote ekspordi kohta ekspordideklaratsiooni kaudu, mida kinnitab asjaomane tolliasutus, ning tõendeid ekspordi kohta ühelt artikli 6 lõike 3 punktis f viidatud asutustest.

9. Litsentsisaaja vastutab õiguste omanikule kohase tasu maksmise eest, mille määrab pädev asutus järgnevalt:

a) artikli 9 lõikes 2 nimetatud juhtudel on tasu suurus kuni 4 % koguhinnast, mida importiv riik maksab või mida tema nimel makstakse;

b) kõigil teistel juhtudel määratakse tasu, arvestades asjakohas(t)ele importiva(te)le riigile/riikidele litsentsiga antud kasutamise majanduslikku väärtust, samuti litsentsiküsimusega seotud humanitaar- või mitteärilisi asjaolusid.

10. Litsentsi tingimused ei sõltu toote levitamise viisist importivas riigis.

Levitamine võib toimuda näiteks mõne artikli 6 lõike 3 punktis f nimetatud asutuse vahendusel ning ärilistel või mitteärilistel tingimustel, sealhulgas ka täiesti tasuta.

Artikkel 11

Taotlusest keeldumine

Pädev asutus lükkab taotluse tagasi, kui artiklites 6–9 sätestatud tingimusi pole täidetud või kui taotlus ei sisalda vajalikke elemente, mis võimaldaksid tal artikli 10 kohaselt litsentsi anda. Enne taotluse tagasilükkamist annab pädev asutus taotlejale võimaluse olukorra parandamiseks ja ärakuulamiseks.

Artikkel 12

Teatamine

Sundlitsentsi andmisel teavitab liikmesriik komisjoni vahendusel TRIPS-nõukogu litsentsi andmisest ning sellega seotud eritingimustest.

Esitatud teave sisaldab järgmisi andmeid litsentsi kohta:

- a) litsentsisaaja nimi ja aadress;
- b) asjaomane toode või asjaomased tooted;
- c) tarnitav kogus;
- d) riik või riigid, kuhu toode või tooted eksporditakse;
- e) litsentsi kestus;
- f) artikli 10 lõikes 6 viidatud veebiaadress.

Artikkel 13

Importimise keelustamine

1. Keelatud on otsuse või käesoleva määruse kohaselt antud sundlitsentsi alusel valmistatud toodete ühendusse importimine nende vabasse ringlusse laskmiseks, taaseksportimiseks, nende suhtes peatamismenetluse rakendamiseks või nende vabatsooni või vabalattu paigutamiseks.

2. Lõige 1 ei kehti taaseksporti puhul taotluses viidatud importivasse riiki, mis on märgitud toote pakendil ja dokumentatsioonil, või transiidi- või tollilaoprotseduuri alusel vabatsooni või vabalattu paigutamisel importivasse riiki taaseksportimise eesmärgil.

Artikkel 14

Tolli tegevus

1. Kui on piisavalt põhjust kahtlustada, et vastupidiselt artikli 13 lõikele 1 imporditakse otsuse või käesoleva määruse kohaselt antud sundlitsentsi alusel valmistatud tooteid ühendusse, peatab toll nende toodete vabasse ringlusse laskmise või peab need kinni seniks, kui on saadud pädevate ametiasutuste otsus kauba iseloomu kohta. Liikmesriigid tagavad vastava organi õiguse kontrollida, kas selline importimine toimus või mitte. Peatamise või kinnipidamise aeg ei tohi ületada kümnet tööpäeva, välja arvatud erijuhtudel, kui tähtaega võib pikendada kuni kümne tööpäeva võrra. Nimetatud tähtaja möödumisel tuleb tooted vabastada, kui kõik tolliformaalsused on täidetud.

2. Pädevat ametiasutust, õiguste omanikku ning asjaomaste toodete tootjat või eksportijat teavitatakse viivitamata toodete vabasse ringlusse laskmise peatamisest või toodete kinnipidamisest ning neile antakse kogu kõnealuste toodete kohta olemas olev teave. Arvesse võetakse riigisiseseid isikuandmete ning kaubandus- ja tööstussaladuse kaitset ning kutse- ja haldusalast konfidentsiaalsust käsitlevaid norme.

Importijale ja vajaduse korral eksportijale antakse igakülgne võimalus esitada pädevale ametiasutusele andmed, mida ta toote puhul vajalikuks peab.

3. Kui leitakse kinnitust sellele, et eesmärk oli vastupidiselt käesoleva määruse artikli 13 lõike 1 keelule selliste toodete import ühendusse, mille vabasse ringlusse laskmine on peatatud või mille toll on kinni pidanud, tagab pädev ametiasutus nende toodete konfiskeerimise ja kõrvaldamise kooskõlas riigisiseste õigusaktidega.

4. Kaupade vabasse ringlusse laskmise peatamine või kinnipidamine või konfiskeerimine toimub importija kulul. Kui importijalt ei ole võimalik neid kulusid välja nõuda, võib need kooskõlas riigisiseste õigusaktidega välja nõuda mõnelt teiselt isikult, kes vastutab ebaseadusliku impordi katse eest.

5. Kui järgnevalt leitakse, et tooted, mille vabasse ringlusse lubamine on peatatud või mis on tollis kinni peetud, ei riku artikli 13 lõike 1 keeldu, annab toll tooted kaubasaajale välja, juhul kui kõik tolliformaalsused on täidetud.

6. Pädev ametiasutus teavitab komisjoni kõikidest käesoleva määruse alusel tehtud konfiskeerimis- või hävitamisotsustest.

Artikkel 15

Isiklikku pagasit käsitlev erand

Artikleid 13 ja 14 ei kohaldata reisijate isiklikus pagasis sisalduvate oma tarbeks mõeldud mittekaubanduslikku laadi kaupade jaoks ette nähtud tollimaksuvabastuse piires.

Artikkel 16

Litsentsi kehtivuse lõpetamine või läbivaatamine

1. Litsentsisaaja õigustatud huvide nõuetekohaseks kaitsmiseks võib käesoleva määruse alusel antud sundlitsentsi kehtivuse lõpetada pädeva asutuse või artiklis 17 viidatud organite otsusega, kui litsentsisaaja ei järgi litsentsitingimusi.

Pädeval asutusel on õigus õiguste omaniku või litsentsisaaja põhjendatud nõudmisel kontrollida, kas litsentsitingimustest on kinni peetud. Kontroll tugineb vajaduse korral importivas riigis läbi viidud hindamisele.

2. Käesoleva määruse alusel antud litsentsi kehtivuse lõpetamisest teavitatakse komisjoni vahendusel TRIPS-nõukogu.

3. Pärast litsentsi kehtivuse lõpetamist on pädeval ametiasutusel või liikmesriigi poolt nimetatud muul organil õigus kehtestada mõistlik ajavahemik, mille jooksul korraldab litsentsisaaja tema valduses, halduses, võimuses või kontrolli all olevate toodete ümbersuunamise omal kulul artikli 4 kohaselt määratletud abivajavatesse riikidesse või kõrvaldamise muul viisil, nagu näeb ette pädev asutus või liikmesriigi poolt nimetatud muu organ kooskõlas õiguste omanikuga.

4. Kui importiv riik teatab, et farmaatsiatoodete kogus ei ole enam tema vajadustega vastavuses, siis võib pädev asutus pärast litsentsisaaja taotluse esitamist muuta litsentsitingimusi, lubades toota ja eksportida toote lisakoguseid määral, mis on vajalik asjaomase importiva riigi vajaduste täitmiseks. Sellistel juhtudel vaadatakse litsentsisaaja taotlus läbi lihtsustatud ja kiirendatud menetluse korras, seejuures ei nõuta artikli 6 lõike 3 punktides a ja b nimetatud teavet eeldusel, et litsentsisaaja identifitseerib algse sundlitsentsi. Olukordades, mille puhul kohaldatakse artikli 9 lõiget 1, kuid mitte artikli 9 lõikes 2 toodud mööndusi, ei nõuta edasisi tõendeid läbirääkimiste kohta õiguste omanikuga eeldusel, et taotletav lisakogus ei ületa 25 % algse litsentsiga lubatud kogusest.

Olukordades, mille puhul kohaldatakse artikli 9 lõiget 2, ei nõuta tõendeid läbirääkimiste kohta õiguste omanikuga.

Artikkel 17

Kaebused

1. Kaebused pädeva asutuse otsuse suhtes ja litsentsitingimustega kooskõlastatud käsitlevad vaidlused vaatab läbi riigisestse õigusaktide alusel vastutav asjaomane organ.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 nimetatud pädeval asutusel ja/või organil on õigus otsustada, et sundlitsentsi andmise otsuse suhtes esitatud kaebusel on peatav toime.

Artikkel 18

Ravimite ohutus ja tõhusus

1. Kui sundlitsentsi taotlus puudutab ravimit, võib taotleja kasutada

a) teadusliku arvamuse menetluskorda, mis on kehtestatud määruse (EÜ) nr 726/2004 artikli 58 alusel, või

b) muid menetluskordi samalaadse riigisisese õigusakti korra kohaselt, näiteks teaduslike arvamusi või ekspordisertifikaate, mis on mõeldud eranditult ühenduseväliste turgude jaoks.

2. Kui mõni ülalnimetatud menetluste taotlus puudutab toodet, mis on geneerilise ravimi variant, mis on lubatud turule direktiivi 2001/83/EÜ artikli 6 kohaselt, ei kohaldata määruse (EÜ) nr 726/2004 artikli 14 lõikes 11 ega direktiivi 2001/83/EÜ artikli 10 lõigetes 1 ja 5 turu kaitseks sätestatud tähtaegu.

Artikkel 19

Läbivaatamine

Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ning seejärel iga kolme aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse toimimise kohta ning panuse kohta, mille määrus on andnud otsuse alusel loodud süsteemi rakendamise, kaasa arvatud asjakohased plaanid muudatuste panekute esitamiseks. Aruanne hõlmab eelkõige järgmisi punkte:

a) artikli 10 lõike 9 kohaldamine õiguste omanikule tasu määramise kohta;

b) lihtsustatud ja kiirendatud menetluse rakendamine artikli 16 lõike 4 kohaselt;

c) artikli 10 lõike 5 kohaste nõuete piisavus kaubandushäirete ärahoidmiseks ja

d) panus, mille käesolev määrus on andnud otsuse alusel loodud süsteemi rakendamise.

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. mai 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

H. WINKLER

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/38/EÜ,

17. mai 2006,

millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 71 lõiget 1,

võttes arvesse direktiivi 1999/62/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 7,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,võttes arvesse Regionide Komitee arvamust ⁽³⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriikide veotevõtjate vaheliste konkurentsioo-
nutuste kõrvaldamisel sõltub nii siseturu nõuetekohane
toimimine kui ka suurem konkurentsivõime õiglaste
mehhanismide loomisest infrastruktuuri kasutamises
tulenevate kulude sissenõudmiseks veotevõtjatelt.
Teatav ühtlustatuse tase on juba saavutatud direktiiviga
1999/62/EÜ.
- (2) Maanteede infrastruktuuri kasutamise maksustamise
õiglasem süsteem, mis põhineb põhimõttel "kasutaja
maksab" ja võimalusel rakendada põhimõtet "saastaja
maksab", näiteks erinevate teemaksude kehtestamise
kaudu sõidukite keskkonnamõju alusel, on otsustava
tähtsusega säästva transpordi edendamisel ühenduses.
Eesmärk, milleks on kasutada olemasolevat teedevõrku
optimaalselt ja saavutada selle negatiivse mõju märkimis-
väärne vähenemine, tuleks kestva majanduskasvu ja sise-
turu nõuetekohase toimimise huvides, sealhulgas ka
äärepoolsetes piirkondades, saavutada topeltmaksustami-
sest hoidudes ning ettevõtjatele lisakoormust kehtesta-
mata.
- (3) Komisjon teatas valges raamatus "Euroopa transpordi-
poliitika aastani 2010: aeg otsustamiseks" oma kavatsusest
esitada ettepanek võtta vastu maanteede infrastruktuuri
kasutamise maksustamist käsitlev direktiiv. Euroopa
Parlament kinnitas vajadust infrastruktuuri kasutusmaksu

järele oma 12. veebruari 2003. aasta resolutsioonis valge
raamatu kohta ⁽⁵⁾. Pärast Euroopa Ülemkogu 15. ja
16. juuni 2001. aasta Göteborgi kohtumist, kus pöörati
erilist tähelepanu säästva transpordi teemale, tervitati ka
Euroopa Ülemkogu 12. ja 13. detsembri 2002. aasta
Kopenhaageni kohtumisel ja Euroopa Ülemkogu 20. ja
21. märtsi 2003. aasta Brüsseli kohtumisel komisjoni
kavatsust esitada uus "Eurovignette'i" direktiiv.

- (4) Euroopa Ülemkogu Göteborgi kohtumise eesistuja järe-
luste punktis 29 nenditi, et tasakaalustatud transpordi-
poliitika peaks püüdma lahendada kasvavat liiklusmahtu
ja ummikute teket, müra ja saastamist ning ergutama
keskkonnasõbralike transpordivahendite kasutamist ning
sotsiaal- ja keskkonnakulude täiel määral arvesse
võtmist.
- (5) Teemaksude kehtestamisel võetakse direktiivis
1999/62/EÜ arvesse infrastruktuuri ehitus-, kasutus-,
hooldus- ja arenduskulusid. Erisätet on vaja nende
ehituskulude selguse tagamiseks, mida võidakse arvesse
võtta.
- (6) Rahvusvahelised autoveod on koondunud üleeuroopali-
sele maanteetranspordi võrgule. Lisaks sellele on siseturu
nõuetekohane toimimine oluline kaubanduslike vedude
seisukohalt. Seega tuleb ühenduse raamistikku kohaldada
ka kaubanduslike vedude suhtes, mis toimuvad üleeuroo-
palsel teedevõrgul, nagu on määratletud Euroopa Parla-
mendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsuses nr 1692/
96/EÜ üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsit-
levate ühenduse suuniste kohta ⁽⁶⁾. Liikmesriikidel peaks
subsidiiaarsuse põhimõtte kohaselt olema vabadus kohal-
dada vastavalt asutamislepingule teemakse ja/või kasutus-
maksu teedel, mis jäävad väljapoole üleeuroopalist
teedevõrku. Kui liikmesriigid otsustavad säilitada või
kasutusele võtta teemaksud ja/või kasutusmaksud ainult
nende territooriumi läbiva üleeuroopalise teedevõrgu
mõnel osal ja mitte kõigil, põhjusel et teed on isolee-
ritud, seal on madal ummikute tekke või saastamise tase
või et see osutub vajalikuks uue teemaksude korralduse
kasutusele võtmiseks, siis tuleks valik nende teedevõrgu

⁽¹⁾ EÜT L 187, 20.7.1999, lk 42. Direktiivi on muudetud 2003. aasta
ühinemisaktiga.

⁽²⁾ ELT C 241, 28.9.2004, lk 58.

⁽³⁾ ELT C 109, 30.4.2004, lk 14.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2004. aasta arvamused (ELT
C 104 E, 30.4.2004, lk 371), nõukogu 6. septembri 2005. aasta
ühine seisukoht (ELT C 275 E, 8.11.2005, lk 1) ja Euroopa Parla-
mendi 15. detsembri 2005. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teataja*
seni avaldamata). Nõukogu 27. märtsi 2006. aasta otsus.

⁽⁵⁾ ELT C 43 E, 19.2.2004, lk 250.

⁽⁶⁾ EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1. Otsust on viimati muudetud otsusega
nr 884/2004/EÜ (ELT L 167, 30.4.2004, lk 1).

osade puhul, millele kehtivad teemaksud ja kasutusmaksud, teha nii, et see ei diskrimineeriks rahvusvahelist liiklust ega tooks endaga kaasa konkurentsi moonutamist erinevate ettevõtjate vahel. Samasuguseid nõudeid tuleks järgida ka siis, kui liikmesriigid säilitavad või kehtestavad teemaksud ja/või kasutusmaksud nendele teedele, mis ei kuulu üleeuroopalisse teedevõrku, näiteks paralleelsetele teedele eesmärgiga korraldada paremini liiklusvooge.

- (7) Kui liikmesriik otsustab laiendada teemakse ja/või kasutusmaksu väljapoole üleeuroopalist teedevõrku, hõlmates näiteks ka paralleelseid teid, millele liiklus võidakse üleeuroopalisest teedevõrgust juhtida ja mis pakuvad teedevõrgu teatavatele osadele otsest konkurentsi, siis peaks liikmesriik tagama koordineerimise nende teede eest vastutavate ametiasutustega.
- (8) Teemaksusüsteemide rakendamise tasuvuse eesmärgil ei pea tingimata kogu infrastruktuur, mille suhtes teemaks on kehtestatud, olema juurdepääsupiirangutega, kus kontrollitakse nõutava teemaksu tasumist. Liikmesriigid võivad käesolevat direktiivi rakendada, kasutades teemaksu ainult teatavates teemaksuga seotud infrastruktuuri kohtades. Eelnimetatu ei tohi olla diskrimineeriv väljastpoolt liikmesriiki pärit transpordi suhtes.
- (9) Teemaksud peaksid põhinema infrastruktuuri kulude katmise põhimõttel. Kui selliste kulude katmist on kaasrahaatunud Euroopa Liidu üldeelarvest, ei tohiks ühenduse vahenditest kaetud osa katta teemaksude abil, välja arvatud juhul, kui asjaomased ühenduse vahendid sisaldavad erisätteid, mis võtavad ühenduse kaasrahastamise suuruse määramisel arvesse tulevast teemaksude laekumist.
- (10) Asjaolu, et kasutaja saab teha otsuseid, mis mõjutavad teemaksude suurust, valides kõige vähem saastava sõiduki ning väiksema liiklustihedusega ajavahemiku või marsruudi, on maksustamissüsteemi oluline osa. Liikmesriikidel peaks seetõttu olema võimalik diferentseerida teemakse sõiduki heitgaasikategooria (EURO-klassifikatsiooni) ja teedele põhjustatava kahju, liiklusummikute aja, koha ja hulga alusel. Selline teemaksu määrade diferentseerimine peaks olema proportsionaalne taotletava eesmärgiga.
- (11) Teede infrastruktuuri kasutamise hinnakujundamise äriaspektid, mis pole käesoleva direktiiviga hõlmatud, peaksid järgima asutamislepingus sätestatud.
- (12) Käesolev direktiiv ei mõjuta teemaksude süsteemi ja/või infrastruktuuri kasutusmaksu kehtestanud liikmesriikide

vabadust nimetatud maksude tasumist asjakohaselt hüvitada, ilma et see piiraks asutamislepingu artikleid 87 ja 88. Selline hüvitamine ei tohi endaga kaasa tuua konkurentsi moonutamist siseturul ja peab vastama ühenduse õiguse asjakohastele sätetele, eelkõige direktiivi 1999/62/EÜ I lisas sätestatud sõidukimaksude miinimummääradele ning nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivile 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik ⁽¹⁾.

- (13) Juhtudel kui liikmesriigid kehtestavad üleeuroopalisest teedevõrku kuuluvate teede puhul tee- või kasutusmaksu, peaksid nimetatud teed olema liikmesriikide hoolduskavades asjakohase prioriteetsuse tasemega. Teemaksudest või kasutusmaksudest saadavat tulu tuleks kasutada kõnealuse infrastruktuuri hoolduseks ja transpordisektoreile kui tervikule, mis teeniks transpordivõrgu tasakaalustatud ja säästva arengu huvisid.
- (14) Erilist tähelepanu tuleks pöörata mägi piirkondadele, nagu Alpid või Püreneed. Suurte uute infrastruktuuriprojektide käivitamine on tihti ebaõnnestunud selleks vajalike märkimisväärsete rahaliste vahendite puudumise tõttu. Seetõttu võib sellistes piirkondades nõuda kasutajatelt hinnalisandi maksmist, et rahastada olulisi väga kõrge Euroopa väärtusega projekte, sealhulgas selliseid projekte, mis hõlmavad mõnda teist transpordiliiki samas transpordikoridoris. Kõnealune summa peaks olema seotud projekti kuludega. Samuti peaks see olema seotud teemaksude algtasemega, et vältida mis tahes koridoris kunstlikult kõrgeid makse, mille tulemuseks võib olla liikluse ümbersuundumine teistesse koridoridesse, mis põhjustaks kohalikke liiklusummikuid ja võrkude ebatõhusat kasutamist.
- (15) Maksud ei tohiks olla diskrimineerivad ega tekitada sisepiiridel liigseid formaalsusi või takistusi. Seetõttu tuleks võtta asjakohaseid meetmeid, et hõlbustada maksu juhu kasutajate jaoks, eelkõige kohtades, kus teemakse ja/või kasutusmaksu kogutakse ainult sellise süsteemi alusel, mis nõuab elektroonilise makseseadme kasutamist (*on-board unit*).
- (16) Et vältida liikluse kõrvalesuunamist liikmesriikide ja kolmandate riikide erineva korra tõttu, peaks komisjon püüdma hoolitseda, et rahvusvaheliste lepingute ettevalmistamisel ei võtaks kolmandad riigid mingeid meetmeid, nagu transiidioiguse kauplemisüsteem, mis võiks transiitliiklusele diskrimineerivalt mõjuda.

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/75/EÜ (ELT L 157, 30.4.2004, lk 100).

- (17) Et tagada infrastruktuuri kasutamise maksustamissüsteemi järjekindel ja ühtlustatud kohaldamine, tuleks uue teemaksude korralduse puhul arvestada kulusid kooskõlas II lisas sätestatud teatavate üldpõhimõtetega või määrata kindlaks kulude tase, mis ei oleks kõrgem nende põhimõtete rakendamisel saadavast tasemest. Neid nõudeid ei tuleks kohaldada olemasolevate korralduste suhtes, välja arvatud juhul, kui neid tulevikus oluliselt muudetakse. Sellised olulised muudatused hõlmavad teemaksude süsteemi algsete tingimuste mis tahes märkimisväärseid muudatusi, mis tulenevad teemaksude süsteemi halduriga sõlmitud lepingu muutmisest, kuid ei hõlma esialgses süsteemis ette nähtud muudatusi. Kontsessioonilepingute puhul võib olulisi muudatusi kaasa tuua riigihanke protsess. Et saavutada süsteemi läbi- paistvus, takistamata seejuures turumajanduse ning avaliku sektori ja erasektori partnerluse toimimist, peaksid liikmesriigid edastama komisjonile ühikuväärtused ja muud näitajad, mida nad kavatsevad rakendada maksude erinevate kuluelementide arvestamisel, või kontsessioonilepingute puhul asjaomase lepingu ja aluspõhimõtted, et komisjonil oleks võimalik esitada oma arvamus. Arvamused, mis komisjon võttis vastu enne uue teemaksude korralduse kehtestamist liikmesriikides, ei piira mingil määral komisjoni asutamislepingu järgset kohustust tagada ühenduse õiguse kohaldamine.
- (20) Et arendada maanteede infrastruktuuri kasutamise maksustamise süsteemi, on vaja edasist tehnika arengut. Peaks olema menetlus, mis lubaks komisjonil pärast asjakohast liikmesriikidega konsulteerimist kohandada direktiivi 1999/62/EÜ nõudeid tehnika arenguga.
- (21) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁽¹⁾.
- (22) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, s.t maanteede infrastruktuuri tee- ja kasutusmaksude suhtes kohaldatavate tingimuste ühtlustamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seda on eesmärgi Euroopa mõõtme ja transpordi siseturu kaitse vajaduse tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (23) Direktiivi 1999/62/EÜ tuleks vastavalt muuta,

(18) Et võimaldada tulevikus teadliku ja objektiivse otsuse tegemist seoses põhimõtte "saastaja maksab" võimaliku rakendamisega kõikide transpordiliikide suhtes väliskulude arvestamise kaudu, tuleks välja töötada ühtsed arvestuse põhimõtted, mis põhinevad teaduslikult põhjendatud andmetel. Kõik seda küsimust puudutavad tulevased otsused peaks täiel määral arvestama maksukoormust, mida maanteeveo-ettevõtjad juba kannavad, kaasa arvatud sõidukimaksud ja kütuseaktsiisid.

(19) Komisjon peaks alustama üldiselt rakendatava, läbi- paistva ja arusaadava mudeli väljatöötamist kõikide transpordiliikide puhul nende väliskulude hindamiseks, mis on tulevikus aluseks infrastruktuuri maksude arvutamisele. Seda tehes peaks komisjon kontrollima kõiki võimalikke väliskulude koostamisega seotud tegureid, mida tuleks arvesse võtta, toetudes seejuures elementidele, mis on toodud komisjoni 2001. aasta valges raamatus "Euroopa transpordipoliitika aastani 2010", ning hinnates hoolikalt mõju, mida erinevate kulutegurite arvesse võtmine endaga kaasa tuua võib. Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad kiiresti läbi komisjoni iga ettepaneku direktiivi 1999/62/EÜ edasise läbivaatamise kohta.

(1) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 1999/62/EÜ muudetakse käesolevaga järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

"a) *üleeuroopaline teedevõrk* – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsuse nr 1692/96/EÜ (üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate ühenduse suuniste kohta) (*) I lisa 2. jaos määratletud teedevõrk, mida on illustreeritud vastavate kaartidega. Kaardid vastavad kõnealuse otsuse regulatiivosas ja/või II lisas nimetatud seonduvatele jagudele;

(*) EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1. Otsust on viimati muudetud otsusega nr 884/2004/EÜ (ELT L 167, 30.4.2004, lk 1)."

b) lisatakse järgmised punktid:

"aa) *ehituskulud* – ehitusega seotud kulud, sealhulgas vajaduse korral järgmiste tegevuste rahastamiseks kulud:

— uus infrastruktuur või uus infrastruktuuri parandamine (kaasa arvatud oluline teekonstruktiooni remont) või

— infrastruktuur või infrastruktuuri parandamine (kaasa arvatud oluline teekonstruktsiooni remont), mis on valminud mitte rohkem kui 30 aastat enne 10. juunit 2008, kui 10. juunil 2008 kehtib juba teemaksude korraldus, või on valminud mitte rohkem kui 30 aastat enne mis tahes uue teemaksude korralduse kehtestamist, mis on toimunud pärast 10. juunit 2008; enne nimetatud tähtaegu valminud infrastruktuuri või infrastruktuuri parandamise kulusid võib samuti lugeda ehituskuludeks, kui

i) liikmesriik on kehtestanud teemaksude korra, mis näeb ette nimetatud kulude katmise teemaksude süsteemi halduriga sõlmitud lepingu alusel või muude samaväärse toimega õigusaktide alusel, mis jõustuvad enne 10. juunit 2008, või

ii) liikmesriik suudab tõendada, et asjaomase infrastruktuuri ehitamise põhjuseks oli asjaolu, et selle projekteeritud elueaks oli rohkem kui 30 aastat.

Igal juhul ei tohi arvesse võetavate ehituskulude summa ületada 10. juunil 2008 või uue teemaksu korralduse kehtestamise kuupäeval, kui see on hilisem kuupäev, kasutuses olevate infrastruktuuri komponentide käesoleval hetkel järele jäänud projekteeritud elueale proportsionaalselt vastavat summat.

Infrastruktuuri või infrastruktuuri parandamise kulud võivad hõlmata mis tahes spetsiifilisi infrastruktuuri kulusid, mis on kavandatud vähendama müraga seotud saastet või parandama teehutust, ning infrastruktuuri haldaja tegelikke makseid, mis ta on teinud, lähtudes sellistest objektiivsetest keskkonnakaalutlustest nagu kaitse pinnase saastumise eest;

ab) *rahastamiskulud* – laenuintressid ja/või aktsionäride/osanike omakapitali tasuvus;

ac) *oluline teekonstruktsiooni remont* – teekonstruktsiooni remont, välja arvatud selline remont, millest teekasutajatel enam kasu ei ole, nt kui parandustööd on asendatud uue kulumiskihi paigaldamisega või muude ehitustöödega;”;

c) punkt b asendatakse järgmisega:

“b) *teemaks* – kindlaksmääratud summa, mis tasutakse siis, kui sõiduk läbib artikli 7 lõikes 1 osutatud infrastruktuuri kahe punkti vahelise kindla vahemaa; summa sõltub läbitavast vahemaast ja sõiduki tüübist;”;

d) lisatakse järgmine punkt:

“ba) *kaalutud keskmine teemaks* – kindla ajavahemiku jooksul teemaksudest saadud kogutulu, mis on jagatud teedevõrgul, kus on selle ajavahemiku jooksul kehtestatud teemaks, läbitud sõidukikilomeetrite arvuga ning nii tulu kui ka sõidukikilomeetrid on arvatud sõidukite kohta, mille suhtes kohaldatakse teemaksu;”;

e) punktid c, d, e ja f asendatakse järgmisega:

“c) *kasutusmaks* – kindlaksmääratud summa, mille tasumisel antakse sõidukile õigus kasutada kindla ajavahemiku jooksul artikli 7 lõikes 1 osutatud infrastruktuure;

d) *sõiduk* – mootorsõiduk või poolhaagisautorong, mis on ette nähtud või mida kasutatakse ainult kaupade autoveoks ja mille suurim lubatud täismass on üle 3,5 tonni;

e) *kategooriatesse EURO 0, EURO I, EURO II, EURO III, EURO IV, EURO V, EEV kuuluv sõiduk* – sõiduk, mis vastab käesoleva direktiivi 0 lisas sätestatud saaste piirväärtustele;

f) *sõiduki tüüp* – kategooria, kuhu sõiduk kuulub vastavalt tema telgede arvule, mõõtmetele või massile või muule sõiduki klassifitseerimise viisile, mis kajastab sõiduki poolt teele põhjustatavaid kahjustusi, nt IV lisas sätestatud klassifitseerimissüsteem sõiduki poolt teele põhjustatavate kahjustuste põhjal, eeldusel et kasutatav klassifitseerimissüsteem põhineb sõiduki omadustel, mis on esitatud kõigis liikmesriikides kasutatavates sõiduki dokumentides või on visuaalselt nähtavad;”;

f) lisatakse järgmised punktid:

“g) *kontsessioonileping* – ehitustööde kontsessioonileping või teenuste kontsessioonileping, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ (riiklike ehitustöölepingute, riiklike tarnelepingute ja riiklike teenuslepingute sõlmimise korra kohta) (*) artiklis 1;

h) *kontsessiooni teemaks* – teemaks, mida nõuab sisse kontsessioonäär kontsessioonilepingu alusel.

(*) ELT L 134, 30.4.2004, lk 114. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2083/2005 (ELT L 333, 20.12.2005, lk 28)."

2) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

"1. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada teemaksud ja/või kasutusmaksud üleeuroopalise teedevõrgu või selle võrgu osade suhtes ainult lõigetes 2 kuni 12 sätestatud tingimustel. See ei piira liikmesriikide õigust kohaldada asutamislepingu kohaselt teemakse ja/või kasutusmaksu teede suhtes, mis ei kuulu üleeuroopalise teedevõrgu, kaasa arvatud paralleelsed teed, millele võidakse liiklus üleeuroopalise teedevõrgust kõrvale juhtida ja/või mis pakuvad kõnealuse võrgu teatud osadele otsest konkurentsi, või mootorsõidukite suhtes, mida ei ole üleeuroopalise teedevõrgu kontekstis hõlmatud mõistega "sõiduk", eeldades, et teemaksude ja/või kasutusmaksude kehtestamine sellistele teedele ei ole rahvusvahelise liikluse suhtes diskrimineeriv ega too endaga kaasa konkurentsi moonutamis erinevate ettevõtjate vahel.

1a. Kui liikmesriik otsustab säilitada või võtta kasutusele teemaksud ja/või kasutusmaksud ainult üleeuroopalise teedevõrgu mõnel osal, siis ei tohi teiste teosade maksudest vabastamine (põhjusel, et teed on isoleeritud, seal on madal ummikute tekke või saastamise tase või et see osutub vajalikuks uue teemaksude korralduse kasutuselevõtmiseks) endaga kaasa tuua rahvusvahelise liikluse diskrimineerimist.

2. a) Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada teemaksud ja/või kasutusmaksud, mida kohaldatakse ainult sõidukitele, mille maksimaalne lubatud täismass on vähemalt 12 tonni. Kui liikmesriigid otsustavad kohaldada teemakse ja/või kasutusmaksu sõidukitele, mille maksimaalne lubatud täismass on alla nimetatud piiri, kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid.

b) Teemakse ja/või kasutusmaksu kohaldatakse kõikide sõidukite suhtes alates 2012. aastast.

c) Liikmesriik võib punktis b sätestatud nõudest kõrvale kalduda, kui ta on arvamisel, et teemaksu kehtestamine sõidukitele, mille kogukaal on väiksem kui 12 tonni,

— mõjutab negatiivselt vaba liiklusvoogu, keskkonda, müraaset, ummikute teket või tervist või

— põhjustab halduskulusid, mis on suuremad kui 30 % tekkivatest lisatuludest.

3. Ühe teosa kasutamise eest ei saa ühegi kategooria sõidukilt korraga nõuda tee- ja kasutusmaksu. Liikmesriigid võivad siiski kehtestada teemaksud selliste teedevõrkude puhul, kus kohaldatakse sildade, tunnelite ja mäekurude kasutusmaksu.

4. Teemaksud ja kasutusmaksud ei tohi olla veoettevõtja riikkondsuse, veoettevõtja registrijärgse asukoha või sõiduki registrisse kandmise riigi või koha või veo lähtekoha või sihtkoha tõttu otseselt ega kaudselt diskrimineerivad.;

b) lisatakse järgmised lõiked:

"4a. Liikmesriigid võivad ette näha vähendatud teemaksude määrad või kasutusmaksud või teha teemaksude või kasutusmaksude maksmise kohustusest erandeid sõidukite puhul, mis on nõukogu 20. detsembri 1985. aasta määruse (EMÜ) nr 3821/85 (autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta) (*) alusel vabastatud kohustusest paigaldada sõidumeerik ja seda kasutada, ning käesoleva direktiivi artikli 6 lõike 2 punktides a ja b hõlmatud juhtudel ja sätestatud tingimustel.

4b. Kuna maksustamisstruktuurid, mis hõlmavad allahindlust või teemaksude vähendamist sagedastele kasutajatele, võivad infrastruktuuri haldajale kaasa tuua tegeliku kokkuhoiu halduskulude arvelt, võivad liikmesriigid sellist allahindlust või maksude vähendamist lubada järgmistel tingimustel:

— see on vastavuses lõike 10 punktis a sätestatud tingimustega,

— see on kooskõlas asutamislepinguga, eelkõige selle artiklitega 12, 49, 86 ja 87,

— see ei moonuta konkurentsi siseturul,

— sellest tulenev maksustamisstruktuur on lineaarne, proportsionaalne, kõigile kasutajatele võrdselt kättesaadav ega tekita teistele kasutajatele lisakulusid kõrgemate teemaksude kujul.

Selline allahindlust või maksude vähendamine ei tohi mingil juhul ületada 13 % teemaksust, mida tasuvad samaväärsed sõidukid, millel ei ole õigust allahindlusele ega vähendatud maksule.

4c. Kõikidest allahindlust või maksude vähendamist käsitlevatest kavades tuleb teavitada komisjoni, kes kontrollib nende vastavust lõigetele 4a ja 4b ning kiidab need heaks artikli 9c lõikes 2 osutatud korras.

(*) EÜT L 370, 31.12.1985, lk 8. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 432/2004 (ELT L 71, 10.3.2004, lk 3)."

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

“6. Teemaksude ja/või kasutusmaksude kogumise kord ei tohiks asetada teedevõrku ebaregulaarselt kasutavaid kasutajaid ebaõiglaselt ebasoodsasse olukorda ei rahaliselt ega muul viisil. Eelkõige juhul, kui liikmesriik kogub teemaksu ja/või kasutusmaksu ainult sellise süsteemi alusel, mis nõuab sõidukile paigaldatava seadme kasutamist, peab liikmesriik sobiva sõidukile paigaldatava seadme tegema kättesaadavaks mõistliku haldus- ja majandusliku korra alusel.”;

d) lõike 7 teine ja kolmas lõik jäetakse välja;

e) lõiked 9 ja 10 asendatakse järgmisega:

“9. Teemaksud põhinevad ainult infrastruktuuri kulude katmise põhimõttel. Täpsemalt, kaalutud keskmised teemaksud peavad olema seotud asjaomase infrastruktuurivõrgu ehituskuludega ning kasutus-, hooldus- ja arenduskuludega. Kaalutud keskmised teemaksud võivad samuti hõlmata turutingimustel põhinevat kapitalitulu või kasumimarginaali.

10. a) Ilma et see mõjutaks lõikes 9 osutatud kaalutud keskmisi teemakse, võivad liikmesriigid muuta teemaksumäärasid sellistel eesmärkidel nagu keskkonnakahjustustega võitlemine, liiklusumikute tekkimise vältimine, infrastruktuurile tekitatavate kahjustuste vähendamine, asjaomase infrastruktuuri kasutamise optimeerimine või teeohutuse edendamine, eeldusel et selline muutmine

— on proportsionaalne taotletava eesmärgiga,

— on läbipaistev ja mittediskrimineeriv eelkõige veoettevõtja riikkondsuse, veoettevõtja registrijärgse asukoha või sõiduki registrisse kandmise riigi või koha või veo lähtekoha või sihtkohaga seoses,

— ei ole kavandatud tekitama teemaksust tulenevaid lisatulusid, iga tahtmatu tulude suurenemine (mille tagajärjel keskmised kaalutud teemaksud ei ole kooskõlas lõikega 9) peab olema tasakaalustatud muudetud teemaksu struktuuri korrigeerimisega kahe aasta jooksul alates aruandeaasta lõpust, mille jooksul lisatulu tekkis,

— on kooskõlas punktis b sätestatud maksimumalsete paindlikkuse piirmääradega.

b) Vastavalt punktis a sätestatud tingimustele võib teemaksumäärasid muuta järgmiselt:

— EURO heitgaasikategooriad, nagu on esitatud 0 lisas, kaasa arvatud PM ja NOx

tase, tingimusel et ükski teemaks ei ületa rohkem kui 100 % võrra teemaksu, mida nõutakse samaväärsete sõidukite eest, mille puhul on täidetud rangeimad heitgaasinormid, ja/või

— sõltuvalt päevaajast, nädalapäevast või aastaajast, tingimusel et

i) mis tahes teemaks ei ole rohkem kui 100 % suurem odavaima päevaaja, nädalapäeva või aastaaja ajal nõutavast teemaksust või

ii) kui odavaim periood on nullmääraga, ei ole kõige kallima päevaaja, nädalapäeva või aastaaja maksu lisamäär suurem kui 50 % teemaksumäära tasemest, mida muul juhul vastavale sõidukile kohaldatakse.

Liikmesriigid peavad teemaksumäärad viima hiljemalt 2010. aastaks kooskõlla esimeses taandes sätestatud määradega või kontsessioonilepingute korral nende uuendamisel.

Sellest hoolimata võivad liikmesriigid teha erandeid sellest nõudest, kui

i) see kahjustab tõsiselt liikmesriigi territooriumil kehtiva teemaksude süsteemi sidusust;

ii) asjaomase teemaksude süsteemi puhul ei ole tehniliselt praktiline niisugust eristamist kasutusele võtta või

iii) see tooks kaasa kõige rohkem saastavate sõidukite kõrvalejuhtimise üleeuroopalisest teedevõrgust koos vastava mõjuga liiklusohutusele ja rahvatervisele.

Eranditest tuleb teavitada komisjoni.

c) Vastavalt punktis a sätestatud tingimustele võib teemaksumäärasid erandjuhtudel kõrget üleeuroopalist huvi pakkuvate eriprojektide korral muuta muul viisil, et tagada selliste projektide äriine tasuvus, kui need konkureerivad otseselt muude transpordiliikidega. Sellest tulenev maksustamisstruktuur on lineaarne, proportsionaalne, avalikustatud, kõigile kasutajatele võrdsetel tingimustel kättesaadav ega tekita muudele kasutajatele lisakulusid kõrgemate teemaksude kujul. Enne kõnealuse maksustamisstruktuuri rakendamist kontrollib komisjon selle vastavust käesolevas punktis sätestatud tingimustele.”;

f) lisatakse järgmised lõiked:

“11. Ilma et see piiraks artikli 9 lõigete 1 ja 1a kohaldamist, võib mägistes piirkondades asuvate infrastruktuuride korral ja pärast komisjoni teavitamist lisada teatud teelõikude teemaksudele hinnalisandi järgmistel erandjuhtudel:

- a) kui nendel teelõikudel esineb tõsiseid ummikuid, mis mõjutavad sõidukite vaba liikumist, või
- b) kui nende teelõikude kasutamisel tekitavad sõidukid märkimisväärset keskkonnakahju,

tingimusel et

- hinnalisandist tekkinud lisatulu investeeritakse üleeuroopalist huvi pakkuvatesse prioriteetsetesse projektidesse, mis on määratletud otsuse nr 884/2004/EÜ III lisas ja mis aitavad otseselt kaasa kõnealuste ummikute või keskkonnakahju vähendamisele ning mis asuvad samas transpordikoridoris teelõiguga, mille suhtes kehtestatakse hinnalisand,
- hinnalisand, mida võib kehtestada kooskõlas lõikega 10 muudetud teemaksudele, ei ületa 15 % kaalutud keskmisest teemaksust, mis arvutatakse vastavalt lõikele 9, välja arvatud juhul, kui tekkinud lisatulu investeeritakse üleeuroopalist huvi pakkuvate prioriteetsete projektide piiriülestele lõikudele, mis hõlmavad infrastruktuure mägistes piirkondades; sellisel juhul ei tohi hinnalisand olla suurem kui 25 %,
- hinnalisandi kohaldamisega ei kaasne kaubandusliku liikluse ebaõiglast kohtlemist võrreldes muude teekasutajatega,
- infrastruktuuri, mille suhtes tuleb hinnalisandit kohaldada, rahastamiskavad ja uue infrastruktuuri projekti tulude-kulude analüüs esitatakse komisjonile enne hinnalisandi kehtestamist,
- ajavahemik, mille jooksul hinnalisand kohaldub, määratletakse ja piiritletakse eelnevalt ning see peab olema kooskõlas rahastamiskavast tulenevate prognoositavate tuludega ja esitatud tulude-kulude analüüsiga.

Sellise korra kehtestamine uutele piiriülestele projektidele peab olema kokku lepitud asjaomaste liikmesriikide poolt.

Kui komisjon saab rahastamiskava liikmesriigilt, kes kavatseb kohaldada hinnalisandit, teeb komisjon sellise teabe kättesaadavaks artikli 9c lõikes 1 osutatud komiteele. Kui komisjon, toimides vastavalt artikli 9c lõikes 2

osutatud menetlusele, leiab, et kavandatav hinnalisand ei vasta käesolevas lõikes sätestatud tingimustele või kui ta leiab, et kavandataval hinnalisandil on märkimisväärne negatiivne mõju äärepoolsete piirkondade majanduslikule arengule, võib komisjon taotluse tagasi lükata või nõuda asjaomase liikmesriigi esitatud maksustamiskava muutmist.

12. Juhul, kui juht ei suuda kontrollimise korral esitada sõiduki dokumente, mis on vajalikud, et selgitada välja lõike 10 punkti b esimeses taandes osutatud teavet ja sõiduki tüüpi, võivad liikmesriigid kohaldada kõrgeimat maksumäära.”

3) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 7a

1. Asjaomase infrastruktuuri võrgu või sellise võrgu selgelt määratletud osa suhtes kehtestatavate kaalutud keskmiste teemaksude tasamete kindlaksmääramisel võtavad liikmesriigid arvesse artikli 7 lõikes 9 nimetatud erinevaid kulusid. Arvesse võetavad kulud peavad vastama teedevõrgule või teedevõrgu osale, mille suhtes teemakse nõutakse, ja sõidukitele, millele teemaksu kohaldatakse. Liikmesriigid võivad valida mitte katta neid kulusid teemaksudest saadavate tuludega või katta ainult teatud protsendi nendest kulusid.

2. Teemaksud määratakse kindlaks vastavalt artiklile 7 ja käesoleva artikli lõikele 1.

3. Liikmesriikide poolt pärast 10. juunit 2008 rakendatava uue teemaksude korralduse jaoks, mis ei hõlma teemaksude kontsessioonile andmist, arvestavad liikmesriigid kulusid, kasutades III lisas sätestatud üldpõhimõtetest lähtuvat metoodikat.

Uute kontsessioonile antavate, pärast 10. juunit 2008 rakendatavate teemaksude maksimaalne tase vastab tasele, mis oleks saadud III lisas sätestatud üldpõhimõtetest lähtuvat metoodikat kasutades, või on sellest madalam. Sellise vastavuse hindamine tuleb teha mõistlikult pika võrdlusperioodi alusel, mis on sobiv kontsessioonilepingu laadiga.

Teemaksude korralduse suhtes, mis kehtib 10. juunini 2008 või millele on enne 10. juunit 2008 tulenevalt riigihanke protsessist saadud pakkumised või antud vastused vastavalt läbirääkimiste menetlusele saadetud läbirääkimiste kutsetele, ei kohaldata käesolevas lõikes sätestatud kohustusi, kuni need korraldused kehtivad ja eeldusel et neid ei muudeta oluliselt.

4. Liikmesriigid esitavad vähemalt neli kuud enne uue teemaksude korralduse rakendamist komisjonile

a) teemaksude korralduse puhul, mis ei hõlma kontsessioonile antavaid teemakse

— ühikuväärtused ja muud näitajad, mida kasutatakse erinevate kuluühikute arvestamisel, ja

— selge teabe teemaksude süsteemiga hõlmatavate sõidukite kohta ning selle teedevõrgu või teedevõrgu osa geograafilise ulatuse, mida kasutatakse kuluarvestuses, samuti protsendi kuludest, mille katmist kavandatakse;

b) kontsessioonile antavaid teemakse hõlmava teemaksude korralduse puhul

— kontsessioonilepingud või selliste lepingute olulised muudatused,

— aluspõhimõtted, millele kontsessioonile andja kontsessioonilepingu teatises on tuginenud, nagu on osutatud direktiivi 2004/18/EÜ VII B-osas; nimetatud aluspõhimõtted sisaldavad prognoositavaid kulusid, nagu need on määratletud artikli 7 lõikes 9 ja mida nähakse ette kontsessioonilepingu alusel, prognoositavat liikluskoormust sõidukitüüpide kaupa, kavandatavate teemaksude tasemeid ja kontsessioonilepinguga hõlmatud teedevõrgu geograafilist ulatust.

5. Samuti teavitavad liikmesriigid komisjoni vähemalt neli kuud enne rakendamist uute teemaksude korraldustest, mida kohaldatakse paralleelsete teede suhtes, millele võidakse liiklus üleeuroopalisest teedevõrgust kõrvale juhtida ja/või mis pakuvad kõnealuse võrgu teatud osadel, millele on kehtestatud teemaks, otsest konkurentsi. See teave sisaldab ka selgitust teemaksuga kaetud võrgu geograafilise ulatuse kohta, sõidukite kohta, millele see on kehtestatud, ja välja töötatud teemaksu määra kohta koos selgitusega, kuidas kõnealune määr kindlaks määrati.

6. Juhtudel, mille suhtes kohaldatakse lõikes 3 sätestatud kohustusi, esitab komisjon nelja kuu jooksul pärast lõikes 4 ette nähtud korras teabe saamist oma arvamuse, kas nimetatud kohustused on täidetud.

Lõikes 5 märgitud teemaksude korralduste kohta võib komisjon samuti arvamuse esitada, eelkõige mis seoses esitatud korralduste proportsionaalsuse ja läbipaistvusega ja nende tõenäolise mõjuga konkurentstile seoses siseturu ja kaupade vaba liikumisega.

Komisjoni arvamused tehakse kättesaadavaks artikli 9c lõikes 1 osutatud komiteele.

7. Kui liikmesriik soovib kohaldada artikli 7 lõike 11 sätteid 10. juunil 2008 juba kehtivatele teemaksude korraldustele, esitab ta teabe, mis tõendab, et asjaomase infrastruktuuri suhtes kohaldatav kaalutud keskmine teemaks vastab artikli 2 punktile aa ning artikli 7 lõigetele 9 ja 10.”

4) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 7b

Käesolev direktiiv ei mõjuta teemaksude süsteemi ja/või infrastruktuuri kasutusmaksu kasutusele võtvate liikmesriikide vabadust maksta asjakohast hüvitist kõnealuste maksude puhul, piiramata seejuures asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist.”

5) Artikli 8 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

“b) ühise kasutusmaksu tasumine võimaldab juurdepääsu võrkudele, mille on määratlenud osalevad liikmesriigid kooskõlas artikli 7 lõikega 1;”.

6) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 8a

Iga liikmesriik kontrollib teemaksude ja/või kasutusmaksude süsteemi, et tagada selle läbipaistev ning mittediskrimineeriv toimimine.”

7) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel mittediskrimineerivalt rakendada järgmist:

a) erimaksud ja -tasud,

— mida makstakse sõiduki registreerimise eest või

— mida kehtestatakse tavatult suure kaalu või mõõtmetega sõidukitele või koormatele;

b) parkimistasud ja linnaliiklusele kehtestatud erimaksud.

1a. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel mittediskrimineerivalt rakendada järgmist:

a) spetsiaalselt kehtestatud reguleerivad maksud, et vältida ajast ja kohast tingitud liiklusummikuid;

b) reguleerivad maksud, mis on ette nähtud keskkonnamõjude, sealhulgas õhu halva kvaliteedi vastu võitlemiseks

eelkõige linnapiirkondade kõikidel teedel, kaasa arvatud linnapiirkondi läbivatele üleeuroopalisel teedevõrgu kuuluvatel teedel.”;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Liikmesriigid otsustavad teede infrastruktuuri kasutusmaksudest saadud tulude kasutusvaldkonna. Võimaldamaks transpordivõrgu kui terviku arendamist tuleks kasutusmaksudest saadud tulusid kasutada transpordisektori hüvanguks ja kogu transpordisüsteemi optimeerimiseks.”

8) Lisatakse järgmised artiklid:

“Artikkel 9a

Liikmesriigid kehtestavad asjakohased kontrollimehhanismid ja karistuste süsteemi, mida rakendatakse vastavalt käesolevale direktiivile vastu võetud riigisiseste sätete rikkumise korral. Nad võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende karistuste rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 9b

Komisjon hõlbustab käesoleva direktiivi ja eelkõige III lisa rakendamisega seotud liikmesriikidevahelist dialoogi ja oskusteabe vahetust. Komisjon ajakohastab ja selgitab tehnilist arengut silmas pidades 0, III ja IV lisa ning inflatsiooni silmas pidades I ja II lisa artikli 9c lõikes 3 osutatud korras.

Artikkel 9c

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artiklis 8 sätestatud.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.”

9) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 11

Komisjon esitab hiljemalt 10. juuniks 2011 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamisest ja mõjudest, võttes arvesse tehnoloogia arengut ja

liiklustiheduse suundumusi – kaasa arvatud 3,5 kuni 12 tonni kaaluvate sõidukite kasutamine – ning hinnates selle mõjusid siseturule, sealhulgas ühenduse saared, raskesti ligipääsetavad ja ääreoolsed piirkonnad, hinnates samuti sektorisse tehtud investeeringute taset ja direktiivi panust säästva transpordipoliitika eesmärkide saavutamisel.

Liikmesriigid edastavad komisjonile aruande jaoks vajaliku teabe hiljemalt 10. detsembriks 2010.

Komisjon esitab hiljemalt 10. juuniks 2008 pärast kõikide tegurite, sh keskkonna, müra, ummikute tekke ja tervisega seotud kulutuste kontrollimist kõikide väliskulude hindamiseks üldiselt rakendatava, läbipaistva ja arusaadava mudeli, mis on tulevikus aluseks infrastruktuuri maksude arvutamisele. Kõnealusele mudelile lisatakse mõjuanalüüs väliskulude arvesse võtmise kohta kõikide transpordiliikide puhul ja strateegia mudeli järkjärguliseks rakendamiseks kõikide transpordiliikide osas.

Vajaduse korral lisatakse aruandele ja mudelile Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavad ettepanekud käesoleva direktiivi edasiseks läbivaatamiseks.”

10) II lisa sisalduv tabel, kus on esitatud aastamaksu määrad, asendatakse järgmisega:

	“Kuni kolm telge	Vähemalt neli telge
EURO 0	1 332	2 233
EURO I	1 158	1 933
EURO II	1 008	1 681
EURO III	876	1 461
EURO IV ja vähem saastav	797	1 329”

11) II lisa viimane lause asendatakse järgmisega:

“Päevane kasutusmaks on kõigi sõidukikategooriate puhul võrdset 11 eurot.”

12) Lisatakse 0 lisa, mille tekst on esitatud käesoleva direktiivi I lisa.

13) Lisatakse III lisa, mille tekst on esitatud käesoleva direktiivi II lisa.

14) Lisatakse IV lisa, mille tekst on esitatud käesoleva direktiivi III lisa.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 10. juuniks 2008. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendele või ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud riigisiseste õigusnormide teksti koos tabeliga, mis näitab, kuidas käesoleva direktiivi sätteid vastavad vastuvõetud riigisisestele sätetele.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 17. mai 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

H. WINKLER

I LISA

"0 LISA

SAASTE PIIRVÄÄRTUSED

1. Kategooria EURO 0 sõidukid

Süsinikmonooksiidi (CO) mass grammides kWh kohta	Süsvesinike (HC) mass grammides kWh kohta	Lämmastikoksiidide (NOx) mass grammides kWh kohta
12,3	2,6	15,8

2. Kategooria EURO I/EURO II sõidukid

	Süsinikmonooksiidi (CO) mass grammides kWh kohta	Süsvesinike (HC) mass grammides kWh kohta	Lämmastikoksiidide (NOx) mass grammides kWh kohta	Tahkete osakeste (PT) mass grammides kWh kohta
Kategooria EURO I sõiduk	4,9	1,23	9,0	0,4 ⁽¹⁾
Kategooria EURO II sõiduk	4,0	1,1	7,0	0,15

⁽¹⁾ Tahkete osakeste saaste piirväärtuse osas kohaldatakse koefitsienti 1,7 kui mootori võimsus on 85 kW või vähem.

3. Kategooria EURO III/EURO IV/EURO V/EEV sõidukid

ESC katsega määratud süsinikmonooksiidi, süsvesinike, lämmastikoksiidide ja tahkete osakeste erikaal ning ERL katsega määratud heitgaaside suitsusus ei tohi ületada järgmiseid piirmäärasid⁽¹⁾:

	Süsinikmonooksiidi (CO) mass grammides kWh kohta	Süsvesinike (HC) mass grammides kWh kohta	Lämmastikoksiidide (NOx) mass grammides kWh kohta	Tahkete osakeste (PT) mass grammides kWh kohta	Heitgaaside suitsusus m ⁻¹
Kategooria EURO III sõiduk	2,1	0,66	5,0	0,10 ⁽²⁾	0,8
Kategooria EURO IV sõiduk	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
Kategooria EURO V sõiduk	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
Kategooria EEV sõiduk	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

⁽¹⁾ Katsetsükkel koosneb kindlaksmääratud kiiruse ja pöördemomendiga katsefaaside järjestusest mootori katsetamiseks püsiseisundis (ESC katse) või siirderežiimil (ETC ja ELR katse).

⁽²⁾ Mootorite puhul, mille silindrite töömaht on alla 0,7 dm³ ja mille nominaalkiirus on vähemalt 3 000 min⁻¹, on piirmäär 0,13.

4. Uusi sõidukite heitgaasiklasse, nagu need on defineeritud direktiivis 88/77/EMÜ, ja nende järgnevat muutmist võidakse arutada.”

II LISA

"III LISA

KULUDE JAOTUSE JA TEEMAKSUDE ARVUTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

Käesolevas lisas sätestatakse kaalutud keskmiste teemaksude arvutamise üldpõhimõtted, mis kajastavad artikli 7 lõiget 9. See kohustus siduda teemaksud kuludega ei piira liikmesriikide vabadust vastavalt artikli 7a lõikele 1 mitte katta kulusid täies mahus teemaksuga või liikmesriikide vabadust vastavalt artikli 7 lõikele 10 muuta konkreetsete teemaksude määrasid ⁽¹⁾.

Nimetatud põhimõtete kohaldamine peab olema täielikult kooskõlas muude ühenduse õiguse kohaste olemasolevate kohustustega, eelkõige kontsessioonilepingute sõlmimise nõuetega, mis on sätestatud direktiivis 2004/18/EÜ ja teistes riigihankeid käsitlevates ühenduse õigusaktides.

Juhul kui liikmesriik peab oma infrastruktuuri osaliseks ehitamiseks või käitamiseks kontsessioonilepingute sõlmimise eesmärgil läbirääkimisi ühe või mitme kolmanda osapoollega või on nimetatud eesmärgil kaasatud samasugusesse tegevusse riigisestse õigusaktide või liikmesriigi valitsuse poolt sõlmitud lepingu alusel, hinnatakse kõnealuste põhimõtete järgimist nimetatud läbirääkimiste tulemuste alusel.

1. Võrgustiku ja hõlmatud sõidukite määratlus

- Juhul kui ühtset teemaksu korraldust ei kohaldata terve TEN teedevõrgu osas, peab liikmesriik täpsustama teedevõrgu osa või osad, mille suhtes teemaksu korraldust kohaldatakse, ning selle, millist süsteemi ta teemaksu muutmise eesmärgil sõidukite liigitamisel kasutab. Liikmesriigid täpsustavad samuti, kas nad laiendavad enda teemaksu korralduse kohaldamist sõidukite suhtes, mille mass on alla 12 tonni alampiiri.
- Juhul kui liikmesriik otsustab kulude katmise osas kasutada enda teedevõrgu eri osades erinevat poliitikat (nagu on lubatud artikli 7a lõike 1 kohaselt), tuleb igas täpselt määratletud teedevõrgu osas kohaldada eraldiseisvat kuluarvestust. Liikmesriik võib oma teedevõrgu jagada mitmeks täpselt määratletud osaks ning iga osa suhtes kehtestada eraldiseisvad kontsessioonilepingud või sarnased lepingud.

2. Infrastruktuuri kulud**2.1. Investeeringukulud**

- Investeeringukulud sisaldavad ehituskulusid (sealhulgas rahastamiskulud) ja infrastruktuuri arenduskulusid ning vajaduse korral lisaks veel kapitalitulu või kasumimarginaali. Samuti peavad kulud sisaldama maa omandamise, planeerimise, projekteerimise, ehituslepingute täitmise ja projektijuhtimise järelevalve, arheoloogiliste ja pinnaseuringute kulusid ning muid asjakohaseid lisakulusid.
- Ehituskulude katmine põhineb kas infrastruktuuri projekteeritud elueal või kontsessioonilepingu kaudu rahastamise või muudel põhjustel asjakohaseks peetaval muul amortisatsiooniperioodil (mis ei ole lühem kui 20 aastat). Amortisatsiooniperioodi pikkus võib kontsessioonilepingute sõlmimise läbirääkimistel olla võtmetähtsusega muutuja, eelkõige kui asjaomane liikmesriik soovib lepingu osana kehtestada kohaldatava kaalutud keskmise teemaksu ülempiiri.
- Ilma et see piiraks investeeringukulude arvutamist, võib kulude katmine
 - jaguneda kogu amortisatsiooniperioodi jooksul ühtlaselt või olla kaalutud nii, et kulude katmise raskuspunkt langeb amortisatsiooniperioodi algus-, kesk- või lõppfaasi, eeldusel et nimetatud kaalumise viiakse läbi läbipaistval viisil,
 - ette näha teemaksu indekseerimise kogu amortisatsiooniperioodi jooksul.
- Kõik soetusmaksumused põhinevad makstud summadel. Veel tegemata kulud peavad põhinema mõistlikel kuluprognoosidel.

⁽¹⁾ Nimetatud sätted koos kulude katmise paindlike moodustega (vt punkt 2.1, kolmas taane) annavad piisava marginaali, et kehtestada sellised teemaksumäärad, mis on kasutajatele vastuvõetavad ja liikmesriigi transpordipoliitika konkreetsetele eesmärkidele kohandatud.

- Valitsemissektori investeeringuid võib lugeda rahastatud laenudeks. Soetusmaksumuse osas kohaldatavaks intressimääraks on valitsemissektori laenudele sel perioodil kehtinud intressimäär.
- Raskete kaubaveokite poolt põhjustatud kulud jaotatakse objektiivselt ja läbipaistvalt, võttes arvesse raskete kaubaveokite liikluse osakaalu teedevõrgu koguliiklusest ja seonduvaid kulusid. Raskete kaubaveokite poolt läbitud kilomeetreid võib sel eesmärgil korrigeerida objektiivselt põhjendatavate "samaväärsuskordajatega", näiteks punktis 4 sätestatud samaväärsuskordajad⁽¹⁾.
- Hinnangulise kapitalitulu või kasumimarginaali ette nähtud suurus peab olema turutingimustega põhjendatud ning seda võib muuta, et suurendada kolmandate lepinguosaliste motivatsiooni osutatava teenuse kvaliteedinõuete suhtes. Kapitalitulu hindamisel võib kasutada majandusnäitajaid, nagu IRR (investeeringu sisemine tasuvuslavi) või WACC (kaalutud keskmine kapitalikulu).

2.2 Iga-aastased hoolduskulud ja struktuurilised remondikulud

- Nimetatud kulud hõlmavad nii võrgu iga-aastaseid hoolduskulusid kui ka teede remondi, tugevdamise ja pindamisega seonduvaid perioodilisi kulusid, mida tehakse, et tagada võrgustiku toimimistaseme säilimine aja jooksul.
- Nimetatud kulud jaotatakse raskete kaubaveokite liikluse ja muude sõidukite liikluse vahel, tuginedes tegelikult läbitud kilomeetrite ja prognoositavalt läbitavate kilomeetrite osakaaludele, ning neid võib korrigeerida objektiivselt põhjendatavate samaväärsuskordajatega, näiteks punktis 4 sätestatud samaväärsuskordajad.

3. Tegevuskulud, juhtimiskulud ja maksustamiskulud

Nimetatud kulud sisaldavad kõiki infrastruktuuri haldaja kantud kulusid, mis ei ole hõlmatud 2. jaos ning mis on seotud infrastruktuuri ja teemaksude süsteemi rakendamise, tegevuse ja juhtimisega. Need hõlmavad eelkõige järgmist:

- teemaksu kogumise kabiinide ning muude maksmisüsteemide ehitus-, paigaldus- ja hoolduskulusid,
- teemaksu kogumissüsteemi igapäevase tegevuse, haldamise ja rakendamisega seonduvaid kulusid,
- halduslõivusid ja kontsessioonilepingutega seonduvaid makse,
- infrastruktuuri käitamisega seonduvaid juhtimis-, haldamis- ja teenustasusid.

Nimetatud kulud võivad hõlmata kapitalitulu või kasumimarginaali, kajastades riski ülekandumise määra.

Nimetatud kulud jaotatakse õiglaselt ja läbipaistvalt kõikide sõidukikategooriate vahel, mille suhtes kohaldatakse teemaksu süsteemi.

4. Kaubaveo osakaal liikluses, samaväärsuskordajad ja korrigeerimismehhanism

- Et asjakohaselt arvesse võtta kaubaveokite kasutamisest tulenevaid suurenenud infrastruktuuri ehitus- ja remondikuluseid, peab teemaksude arvutamine põhinema raskete kaubaveokite poolt tegelikult läbitud kilomeetrite või prognoositavalt läbitavate kilomeetrite osakaalul kogu liiklusest, mida võib soovi korral samaväärsuskordajatega korrigeerida.
- Järgmises tabelis on esitatud soovituslikud samaväärsuskordajad. Juhul kui liikmesriik kasutab samaväärsuskordajaid, mille suhted erinevad tabelis esitatutest, peavad need põhinema objektiivselt põhjendatud kriteeriumitel ja olema avalikustatud.

⁽¹⁾ Liikmesriigid võivad samaväärsuskordajate kohaldamisel arvesse võtta järkjärgulist teedehitust või kasutada pikaajalisel elutsüklil põhinevat lähenemisviisi.

Sõidukiklass ⁽¹⁾	Samaväärsuskordajad		
	Teekonstruksiooni remont ⁽²⁾	Investeeringud	Iga-aastane hooldus
3,5 t kuni 7,5 t, 0 klass	1	1	1
> 7,5 t, I klass	1,96	1	1
> 7,5 t, II klass	3,47	1	1
> 7,5 t, III klass	5,72	1	1

⁽¹⁾ Sõidukiklassi kindlakstegemise kohta vt IV lisa.

⁽²⁾ Sõidukiklassid vastavad teljekaaludele 5,5; 6,5; 7,5 ja 8,5 tonni.

- Teemaksu süsteemid, mis põhinevad prognoositavalt läbitavate kilomeetrite osakaalul kogu liiklusest, peavad sisaldama korrigeerimismehhanismi, mille alusel teemakse korrapäraselt korrigeeritakse, et kõrvaldada prognoosimisel tehtud vigade tulemusena tekkinud kulude mis tahes ala- või ülekatmine.”

III LISA

"IV LISA

SOOVITUSLIK SÕIDUKIKLASSI KINDLAKSMÄÄRAMINE

Sõidukiklassid on määratletud allpool toodud tabelis.

Sõidukid määratakse vastavalt nende poolt teekattele kahju tekitamise astmele kasvavas järjestuses alaliikidesse 0, I, II ja III (III klass on seega tee infrastruktuurile enim kahju tekitav sõidukiklass). Tekitatav kahju suureneb eksponentsiaalselt teljekaalu kasvuga.

Kõik mootorsõidukid ja liidendsõidukid, mille suurim lubatud täismass on vähem kui 7,5 tonni, kuuluvad kahjuklassi 0.

Mootorsõidukid

Õhkvedrustusega või sellega samaväärseks peetava vedrustusega veoteljed ⁽¹⁾		Muu vedrustuse tüübiga veoteljed		Kahjuklass
Telgede arv ja suurim lubatud täismass (tonnides)		Telgede arv ja suurim lubatud täismass (tonnides)		
Minimaalselt	Maksimaalselt	Minimaalselt	Maksimaalselt	
<i>Kaks veotelge</i>				
7,5	12	7,5	12	I
12	13	12	13	
13	14	13	14	
14	15	14	15	
15	18	15	18	
<i>Kolm veotelge</i>				
15	17	15	17	II
17	19	17	19	
19	21	19	21	
21	23	21	23	
23	25			
25	26			
<i>Neli veotelge</i>				
23	25	23	25	I
25	27	25	27	
27	29			II
		27	29	
		29	31	
29	31			II
31	32			

⁽¹⁾ Vedrustus tunnistatakse samaväärseks vastavalt määratlusele, mis on esitatud nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiivi 96/53/EÜ (millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maantesõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimummõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass) (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59) II lisas. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/7/EÜ (EÜT L 67, 9.3.2002, lk 47).

Liigendsõidukid (poolhaagisautorongid ja autorongid)

Õhkvedrustusega või sellega samaväärseks peetava vedrustusega veoteljed		Muu vedrustuse tüübiga veoteljed		Kahjuklass
Telgede arv ja suurim lubatud täismass (tonnides)		Telgede arv ja suurim lubatud täismass (tonnides)		
Minimaalselt	Maksimaalselt	Minimaalselt	Maksimaalselt	
<i>2 + 1 telge</i>				
7,5	12	7,5	12	I
12	14	12	14	
14	16	14	16	
16	18	16	18	
18	20	18	20	
20	22	20	22	
22	23	22	23	
23	25	23	25	
25	28	25	28	
<i>2 + 2 telge</i>				
23	25	23	25	
25	26	25	26	
26	28	26	28	
28	29	28	29	
29	31	29	31	II
31	33	31	33	
33	36	33	36	III
36	38			
<i>2 + 3 telge</i>				
36	38	36	38	II
38	40			
		38	40	III
<i>3 + 2 telge</i>				
36	38	36	38	II
38	40			
		38	40	III
		40	44	
40	44			
<i>3 + 3 telge</i>				
36	38	36	38	I
38	40			
		38	40	II
40	44	40	44"	

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/42/EÜ,

17. mai 2006,

mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiviga 98/37/EÜ masinaid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽⁴⁾ kodifitseeriti direktiivi 89/392/EMÜ ⁽⁵⁾. Nüüd, kui tehakse olulisi muudatusi direktiivi 98/37/EÜ, on selguse huvides soovitatav, et kõnealune direktiiv uuesti sõnastataks.
- (2) Masinaehitussektor on oluline osa masinatööstusest ja ühenduse majanduse tööstuslikke alustalasid. Masinate kasutamise otsest tulenevate arvukate õnnetuste sotsiaalset maksumust saab vähendada masinate põhimõtteliselt ohutu projekteerimise ja valmistamise ning nõuete kohase paigalduse ja hoolduse abil.
- (3) Liikmesriigid vastutavad inimeste, eriti töötajate ja tarbijate, ja vajaduse korral koduloomade tervisekaitse ning kaupade ohutuse tagamise eest oma territooriumil, eeskätt seoses masinate kasutamisest tuleneva ohuga.

⁽¹⁾ EÜT C 154 E, 29.5.2001, lk 164.⁽²⁾ EÜT C 311, 7.11.2001, lk 1.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 4. juuli 2002. aasta arvamus (ELT C 271 E, 12.11.2003, lk 491), nõukogu 18. juuli 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 251 E, 11.10.2005, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 25. aprilli 2006. aasta otsus.⁽⁴⁾ EÜT L 207, 23.7.1998, lk 1. Direktiivi on muudetud direktiiviga 98/79/EÜ (EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1).⁽⁵⁾ Nõukogu 14. juuni 1989. aasta direktiiv 89/392/EMÜ masinaid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 183, 29.6.1989, lk 9).

- (4) Kasutajatele õiguskindluse andmiseks peaksid direktiivi reguleerimisala ja kohaldamise kontseptsioonid olema võimalikult täpselt määratletud.

- (5) Liikmesriikide kohustuslikud sätted ehitustöstukite kohta, mis on ette nähtud inimeste või inimeste ja kaupade töstmiseks ning mida tihti peale täiendavad *de facto* kohustuslikud tehnospetsifikaadid ja/või vabatahtlikud standardid, ei tähenda tingimata erinevat tervisekaitse ja ohutuse taset, kuid sellele vaatamata seavad need oma erinevuse tõttu tõkkeid ühendusesisesele kaubandusele. Lisaks sellele erinevad masinate riigisiseseid vastavushindamissüsteemid ja sertifitseerimissüsteem üksteisest märgatavalt. Seepärast ei ole soovitatav käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta inimeste või inimeste ja kaupade töstmiseks ette nähtud ehitustöstukiteid.

- (6) Asjakohane on käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta relvad, sealhulgas tulirelvad, mille suhtes kohaldatakse nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta; ⁽⁶⁾ tulirelvade väljajätmine ei peaks puudutama kantavaid kinnitusseadmeid ega muid tööstuses ja tehnikas kasutatavaid lööktoimelisi seadmeid. Vaja on ette näha üleminekukord, mis võimaldaks liikmesriikidel lubada selliste masinate turule laskmist ja kasutuselevõtmist, mis on toodetud käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal kehtivate riigisiseste sätete kohaselt, sealhulgas 1. juuli 1969. aasta väikerelvade tulistamisjälgede vastastikuse tunnustamise konventsiooni rakendussätete kohaselt. See üleminekukord võimaldaks ka Euroopa standardorganisatsioonidel koostada tänapäevasele tehnikatasele vastava ohutustasemega standardeid.

- (7) Käesolevat direktiivi ei kohaldata inimeste nende masinatega töstmise suhtes, mis ei ole kavandatud inimeste töstmiseks. Kuid see ei mõjuta liikmesriikide õigust võtta muudetud nõukogu 30. novembri 1989. aasta direktiivi 89/655/EMÜ (töötajate poolt tööl kasutatavatele töövahenditele esitatavate tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta (teine üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)) ⁽⁷⁾ rakendamise eesmärgil nimetatud töstukitega seotud riigisiseseid meetmeid, kui need on kooskõlas asutamislepinguga.

⁽⁶⁾ EÜT L 256, 13.9.1991, lk 51.⁽⁷⁾ EÜT L 393, 30.12.1989, lk 13. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/45/EÜ (EÜT L 195, 19.7.2001, lk 46).

- (8) Põllu- ja metsamajanduslike traktorite suhtes ei tuleks käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad praegu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/37/EÜ põllu- või metsamajanduslike traktorite, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate masinate ja nende masinate jaoks mõeldud süsteemide, nende osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse andmise kohta ⁽¹⁾ hõlmamata riski, enam kohaldada siis, kui selline risk on hõlmatud direktiiviga 2003/37/EÜ.
- (9) Tõhusaks abivahendiks direktiivide asjakohase ja ühesuguse kohaldamise tagamisel on turujärelevalve. Seetõttu on turujärelevalve harmooniliseks toimimiseks vaja kehtestada õiguslik raamistik.
- (10) Liikmesriigid vastutavad käesoleva direktiivi tõhusa rakendamise eest oma territooriumil ja asjaomaste masinate ohutuse võimalikult ulatusliku parandamise eest kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega. Liikmesriigid peaksid suutma tagada tulemuslikku turujärelevalvet, võttes arvesse komisjoni väljatöötatud suuniseid, et saavutada käesoleva direktiivi nõuetekohane ja ühtmoodi kohaldamine.
- (11) Turujärelevalve kontekstis tuleks selgelt eristada masinale vastavuseeldust andva harmoneeritud standardi vaidlustamist ja masinaid käsitlevat kaitseklauslit.
- (12) Masina kasutuselevõtmine käesoleva direktiivi tähenduses võib tähendada üksnes masina enda kasutamist ettenähtud otstarbel või põhjendatult ettenähtaval viisil. See ei välista masina kasutamisele väliste tingimuste seadmist, kui seejuures ei muudeta masinat käesolevas direktiivis määramata viisil.
- (13) Samuti on vajalik luua kohane mehhanism, mis võimaldaks võtta ühenduse tasandil erimeetmeid, mis kohustaksid liikmesriike keelama või piirama teatud tüüpi masinate turule laskmist, mis kujutavad endast ohtu inimeste elule ja tervisele kas puuduste tõttu harmoneeritud standardites või oma tehniliste näitajate tõttu, või kehtestama selliste masinate suhtes eritingimused. Et tagada selliste meetmete tarvilikkuse asjakohane hindamine, peaks need meetmed võtma komisjon, keda abistab komitee, arvestades konsultatsioone liikmesriikide ja teiste huvitatud pooltega. Kuivõrd sellised meetmed ei ole otsekohalduvad ettevõtjate suhtes, peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed nende rakendamiseks.
- (14) Masina ohutuse tagamiseks tuleks järgida olulisi tervisekaitse- ja ohutusnõudeid; neid nõudeid tuleks kohaldada arukalt, võttes arvesse tänapäevaseid nõudeid valmistamise ajal ning tehnilisi ja majanduslikke nõudeid.
- (15) Kui masinat saab kasutada ka tarbija, st mitteelukutseline operaator, peab tootja seda masina projekteerimisel ja valmistamisel arvestama. Sama kehtib ka masina tavakasutuse korral, kui seda kasutatakse tarbijale teenuse osutamiseks.
- (16) Kuigi käesoleva direktiivi nõudeid osaliselt komplekteeritud masinate suhtes täies ulatuses ei kohaldata, on siiski tähtis kindlustada konkreetse menetluse abil selliste masinate vaba liikumine.
- (17) Messidel, näitustel ja muudel taolistel üritustel peaks olema võimalik välja panna masinaid, mis käesoleva direktiivi nõudeid ei rahulda. Siiski tuleb huvitundvaid osalisi nõuetekohaselt teavitada sellest, et masin ei vasta nõuetele ning et sellises seisundis masinat ei saa osta.
- (18) Käesoleva direktiiviga määratakse kindlaks üksnes olulised üldkohaldatavad tervisekaitse- ja ohutusnõuded, mida täiendavad konkreetsamad nõuded teatavat liiki masinate puhul. Et aidata tootjatel tõestada vastavust nendele olulistele nõuetele ja võimaldada neil kontrollida vastavust nimetatud olulistele nõuetele, on masinate konstrueerimisest ja valmistamisest tulenevate ohtude vältimiseks soovitatav standardid ühenduse tasandil ühtlustada. Kõnealused standardid on koostanud eraõiguslikud isikud ja need peaksid jääma mittesiduvaks.
- (19) Käesoleva direktiiviga hõlmatud masinate kasutamisega seotud riski laadist lähtuvalt tuleks kindlaks määrata menetlused oluliste tervisekaitse- ja ohutusnõuete vastavuse hindamiseks. Nende menetluste väljatöötamisel tuleks arvestada selliste masinate olemusest tuleneva ohu suurust. Järelikult peaks iga masinaliigi jaoks olema oma asjakohane menetlus kooskõlas nõukogu 22. juuli 1993. aasta otsusega 93/465/EMÜ, mis käsitleb tehnilise ühtlustamise direktiivides kasutatavaid vastavushindamise menetluse eri etappide mooduleid ning CE-vastavusmärgise kinnitamise ja kasutamise eeskirju, ⁽²⁾ millega võetakse arvesse sellise masina puhul vajaliku kontrolli olemust.

⁽¹⁾ ELT L 171, 9.7.2003, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2005/67/EÜ (ELT L 273, 19.10.2005, lk 17).

⁽²⁾ EÜT L 220, 30.8.1993, lk 23.

- (20) Tootjad peaksid täies ulatuses vastutama oma masinate käesoleva direktiivi sätetele vastavuse kinnitamise eest. Siiski on soovitatav rangem sertifitseerimiskord teatavat tüüpi masinate puhul, mille ohutegur on suurem.
- (21) CE-märgis tuleks täielikult tunnistada ainsaks vastavusmärgiseks, mis tagab, et masin vastab käesoleva direktiivi nõuetele. Kõik muud märgised, mis võivad kolmandaid osapooli CE-märgise tähenduse või vormi või mõlema suhtes eksiteele viia, peaksid olema keelatud.
- (22) CE-märgise ja tootja märgise ühesuguse kvaliteedi tagamiseks tuleks need masinale peale kanda samal viisil. Segaduste vältimiseks teatavatel masinaosadel olla võivate CE-märgiste ja masina CE-märgise vahel, tuleks viimane kindlasti paigutada selle eest vastutava isiku nime kõrvale, kelleks on tootja või tema volitatud esindaja.
- (23) Tootja või tema volitatud esindaja peaks tagama ka iga sellise masina riskihindamise, mida ta kavatab turule lasta. Selleks peaks ta kindlaks määrama, millised on need tema masina suhtes kohaldatavad olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded, mille suhtes ta peab meetmeid võtma.
- (24) On oluline, et enne EÜ vastavusdeklaratsiooni koostamist koostab tootja või tema ühenduse registrisse kantud volitatud esindaja tehnilise toimiku. Kogu dokumentatsiooni pidev kättesaadavus materiaalsel kujul ei ole siiski oluline, kuid nõudmise korral tuleb see esitada. Dokumentatsioon ei pea sisaldama masinate valmistamisel kasutatud alamkoostude üksikasjalikke kavandeid, välja arvatud siis, kui teave nende kohta on olulistele tervisekaitse ja ohutusnõuetele vastavuse tuvastamiseks hädavajalik.
- (25) Iga käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud otsuse adreassaate tuleks teavitada otsuse tegemise põhjustest ning nende käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest.
- (26) Liikmesriigid peaksid kehtestama sanktsioonid käesoleva direktiivi sätete rikkumise eest. Need sanktsioonid peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (27) Käesoleva direktiivi kohaldamine mitmele inimese töstmiseks ettenähtud masinale eeldab käesoleva direktiivi hõlmatud toodete täpsemat eristamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 1995. aasta direktiiviga 95/16/EÜ lifte käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾ hõlmatud toodetest. Seetõttu peeti vajalikuks kõnealuse direktiivi reguleerimisala uuesti määrata. Direktiivi 95/16/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (28) Kuivõrd käesoleva direktiivi eesmärki, mis on põhiliste tervisekaitse- ja ohutusnõuete kehtestamine projekteerimise ja tootmise kohta, et parandada turule lastavate seadmete ohutust, ei ole võimalik rahuldaval määral saavutada liikmesriikide tasandil ja see on paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (29) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe ⁽²⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses kajastatud käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vastavust, ning need avalikustama.
- (30) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega sätestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste toodete suhtes:

- a) masinad;
- b) vahetatavad seadmed;
- c) ohutusseadised;
- d) töstmise abiseadised;
- e) ketid, trossid ja lindid;
- f) eemaldatavad jõuülekandemehhanismid;
- g) osaliselt komplekteeritud masinad.

⁽¹⁾ EÜT L 213, 7.9.1995, lk 1. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

2. Käesoleva direktiivi reguleerimisalast on välja jäetud
- a) ohutusseadised, mis on ette nähtud tagavaraosadena identsete masinaosade asendamiseks ja mida tarnivad originaalmasinate tootjad;
- b) laadaplatsidel ja/või lõbustusparkides kasutatavad eriseadmed;
- c) tuumaenergia kasutamiseks spetsiaalselt projekteeritud või kasutusele võetud masinad, mille rike võib põhjustada radioaktiivset heidet;
- d) relvad, sealhulgas tulirelvad;
- e) järgmised transpordivahendid:
- direktiiviga 2003/37/EÜ hõlmatud riski osas põllu- ja metsamajanduslikud traktorid, välja arvatud neile sõidukitele paigaldatud masinad,
 - nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiiviga 70/156/EMÜ (liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾ hõlmatud mootorsõidukid ja nende haagised, välja arvatud neile sõidukitele paigaldatud masinad,
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. märtsi 2002. aasta direktiiviga 2002/24/EÜ (kahe- või kolmerattaliste mootorsõidukite tüübikinnituse kohta) ⁽²⁾ hõlmatud sõidukid, välja arvatud neile sõidukitele paigaldatud masinad,
 - mootorsõidukid, mis on ette nähtud vaid võistluste jaoks, ja
 - transpordivahendid, mis on ette nähtud kasutamiseks õhus, vees ja raudteedel, välja arvatud neile sõidukitele paigaldatud masinad;
- f) merelaevad ja avamere ujuvrajaad koos sellistel laevadel ja/või rajatistel olevate seadmetega;
- g) spetsiaalselt sõjalisel otstarbel kasutamiseks või politsei ülesannete täitmiseks projekteeritud ja valmistatud masinad;
- h) laboratooriumides ajutiselt kasutatavad spetsiaalselt teaduslikeks uurimistöödeks projekteeritud ja valmistatud masinad;
- i) kaevanduse töstemasinad;
- j) masinad, mis on ette nähtud esinejate töstmiseks etenduste ajal;

⁽¹⁾ EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/28/EÜ (ELT L 65, 7.3.2006, lk 27).

⁽²⁾ EÜT L 124, 9.5.2002, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2005/30/EÜ (ELT L 106, 27.4.2005, lk 17).

- k) järgmiste valdkondade elektri- ja elektroonikatooted, mis on hõlmatud nõukogu 19. veebruari 1973. aasta direktiiviga 73/23/EMÜ (teatavates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾:

- kodumajapidamisseadmed,
- audio- ja videoseadmed,
- infotehnoloogiaseadmed,
- tavalised kontorimasinad,
- madalpinge jaotus- ja juhtimisseadmed,
- elektrimootorid;

- l) järgmised kõrgepingeseadmete tüübid:

- jaotus- ja juhtimisseadmed,
- trafod.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva direktiivi tähenduses tähendab "masin" tooteid, mis on loetletud artikli 1 lõike 1 punktides a–f.

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *masin*

- omavahel ühendatud osade või komponentide kogum, millest vähemalt üks on liikuv ning mis on varustatud või ette nähtud varustada ajamisüsteemiga, mis ei saa olla vahetult rakendatav inim- või loomajõud, ja mis on koostatud konkreetse rakenduse jaoks,
- esimeses taandes nimetatud kogum, millel puuduvad üksnes komponendid selle ühendamiseks kasutamiskohaga või energia ja liikumise allikaga,
- esimeses või teises taandes nimetatud kogum, mis on paigalduseks valmis ja võimeline toimima alles siis, kui see on paigaldatud transpordivahendile, hoonesse või rajatisse,
- esimeses, teises või kolmandas taandes nimetatud masinakogumid või punktis g nimetatud osaliselt komplekteeritud masinad, mis on ühe ja sama tulemuse saavutamiseks seadistatud ja juhitavad nii, et nad toimivad ühtsetervikuna,
- ühendatud osade või komponentide kogum, kus vähemalt üks osa või komponent on liikuv, mis on omavahel ühendatud raskuste töstmiseks ja mille ainsaks jõuallikaks on sellele vahetult rakendatav inimjõud;

⁽³⁾ EÜT L 77, 26.3.1973, lk 29. Direktiivi on muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1).

- b) *vahetatav seade* – seade, mille masina või veduki kasutaja pärast masina või veduki kasutusele võtmist selle külge kinnitab, et muuta selle funktsiooni või lisada uus funktsioon, tingimusel et antud seade ei ole tööriist;
- c) *ohutusseadis* – komponent,
- mis täidab ohutusfunktsiooni,
 - mis lastakse turule eraldiseisvalt,
 - mille tõrge ja/või talitlushäire ohustab inimest ja
 - mis ei ole masina töötamiseks vajalik või mille võib masina töötamiseks asendada tavaliste komponentidega.

V lisa sisaldab ohutusseadiste näidisloetelu, mida võib ajakohastada vastavalt artikli 8 lõike 1 punktile a;

- d) *tõstmise abiseadis* – komponent või seadis, mis ei ole kinnitatud tõstemasina külge ja mis on lasti kinnitamiseks asetatud masina ja lasti vahele või lasti külge või mis moodustab lasti lahutamatu osa ja mis on eraldi turule lastud; ka troppe ja nende koostisosi käsitatakse tõstmise abiseadistena;
- e) *ketid, trossid ja lindid* – tõstmiseks konstrueeritud ja valmistatud ketid, trossid ja lindid, mis on tõstemasina või tõstmise abiseadise osad;
- f) *eemaldatav jõuülekandemehhanism* – masina eemaldatav komponent, mis on ette nähtud jõuülekandeks iseliikuva masina või veduki ja teise masina vahel ja mis ühendab need esimese paikse laagri kohalt. Kui see on turule lastud koos kaitsepiirdega, tuleb neid käsitleda ühe tootena;
- g) *osaliselt komplekteeritud masin* – kogum, mis on peaaegu masin, kuid ei suuda teatavaid tööoperatsioone iseseisvalt sooritada. Ajamisüsteem on osaliselt komplekteeritud masin. Osaliselt komplekteeritud masin on ette nähtud üksnes teise masina või osaliselt komplekteeritud masina või seadmega ühendamiseks, moodustades niiviisi masina, millele kohaldatakse käesolevat direktiivi;
- h) *turulelaskmine* – masina või osaliselt komplekteeritud masina ühenduses esmakordselt kättesaadavaks tegemine levitamiseks või kasutamiseks, kas tasu eest või tasuta;
- i) *tootja* – iga füüsiline või juriidiline isik, kes projekteerib ja/või toodab käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvat

masina või osaliselt komplekteeritud masina turulelaskmiseks, tehes seda oma nime või kaubamärgi all, või isiklikuks kasutamiseks. Kui eespool määratletud tootja puudub, tuleb pidada tootjaks iga füüsilist või juriidilist isikut, kes käesoleva direktiiviga hõlmatud masina või osaliselt komplekteeritud masina turule laseb või kasutusele võtab;

- j) *volitatud esindaja* – iga ühenduses registrisse kantud füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse täita tema nimel kõiki või osa käesoleva direktiiviga seotud kohustusi ja formaalsusi;
- k) *kasutuselevõtmine* – käesoleva direktiiviga hõlmatud masina esmane ettenähtud otstarbel kasutamine ühenduses;
- l) *harmoneeritud standard* – mittesiduv tehniline spetsifikatsioon, mille on komisjoni volituse alusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord, ⁽¹⁾ sätestatud menetluse kohaselt vastu võtnud standardiorganisatsioon, nimelt Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut (ETSI).

Artikkel 3

Eridirektiivid

Kui masinatega seotud ohud, mis on nimetatud I lisas, on täpsemalt täielikult või osaliselt reguleeritud teiste ühenduse direktiividega, siis käesolevat direktiivi ei kohaldata või lõpetatakse käesoleva direktiivi kohaldamine selliste masinate suhtes selliste ohtude puhul alates nende teiste direktiivide rakendamise kuupäevast.

Artikkel 4

Turujärelevalve

1. Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et masinat saaks turule lasta ja/või kasutusele võtta ainult siis, kui see vastab käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele ega ohusta inimeste tervist ja ohutust ega koduloomi või vara, eeldades, et masin on nõuetekohaselt paigaldatud, masinat on nõuetekohaselt hooldatud ning seda kasutatakse ettenähtud otstarbel või põhjendatult eeldatavate tingimuste kohaselt.

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

2. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, et tagada osaliselt komplekteeritud masinate turulelaskmise korral nende vastavus käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele.

3. Liikmesriigid moodustavad või määravad pädevad ametiasutused, kes valvavad masinate ja osaliselt komplekteeritud masinate ning lõigete 1 ja 2 sätete vastavuse järele.

4. Liikmesriigid määravad kindlaks lõikes 3 nimetatud pädevate ametiasutuste ülesanded, organisatsiooni ja volitused ning teavitavad sellest nagu ka igast edaspidisest muudatusest komisjoni ja teisi liikmesriike.

Artikkel 5

Turulelaskmine ja kasutuselevõtmine

1. Enne masina turulelaskmist ja/või kasutuselevõtmist peab tootja või tema volitatud esindaja

- a) tagama, et see vastaks I lisas kehtestatud asjakohastele olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- b) tagama, et VII lisa A-osas nimetatud tehniline toimik oleks kättesaadav;
- c) esitama eelkõige vajaliku teabe, näiteks kasutusjuhendi;
- d) viima kooskõlas artikliga 12 läbi asjakohased vastavushindamise menetlused;
- e) koostama kooskõlas II lisa 1. osa A-jaoga EÜ vastavusdeklaratsiooni ning hoolitsema selle eest, et see oleks masinaga kaasas;
- f) kandma tootele CE-märgise vastavalt artiklile 16.

2. Enne osaliselt komplekteeritud masina turulelaskmist peab tootja või tema volitatud esindaja tagama artiklis 13 nimetatud menetluste läbiviimise.

3. Artiklis 12 nimetatud menetluste läbiviimiseks peavad tootjal või volitatud esindajal olema vahendid või juurdepääs vahenditele, millega tagatakse masina vastavus I lisas sätestatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

4. Kui masina suhtes kohaldatakse ka teisi direktiive, mis käsitlevad muid aspekte ning sätestavad CE-märgise masinale kandmise, on nimetatud märgisel viide selle kohta, et masin vastab ka nende teiste direktiivide sätetele.

Kui ühe või mitme nimetatud direktiiviga antakse tootjale või volitatud esindajale aga vabadus valida üleminekuperioodil

kohaldatav süsteem, peab CE-märgis näitama vastavust üksnes tootja või tema volitatud esindaja kohaldatavatele direktiividele. EÜ vastavusdeklaratsiooni tuleb märkida kohaldatavate direktiivide viiteandmed *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud kujul.

Artikkel 6

Liikumisvabadus

1. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesolevale direktiivile vastava masina turulelaskmist ja/või kasutuselevõtmist oma territooriumil.

2. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista osaliselt komplekteeritud masina turulelaskmist, kui tootja või tema volitatud esindaja esitab II lisa 1. osa B-jaos nimetatud kinnituse ühendamise kohta, kinnitades, et nimetatud komplekteerimata masin ehitatakse masina sisse või ühendatakse masina moodustamiseks teise komplekteerimata masinaga.

3. Liikmesriigid ei takista käesolevale direktiivile mittevastava masina või osaliselt komplekteeritud masina näitamist messidel, näitustel, demonstratsioonidel ja muudel taolistel üritustel juhul, kui nähtavale kohale asetatud sildil on selgelt kinnitatud, et antud masin ei vasta nõuetele ning et seda ei tehta kättesaadavaks enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks tuleb sellise mittevastava masina või osaliselt komplekteeritud masina tutvustamise ajal võtta piisavaid ohutusmeetmeid inimeste kaitsmiseks.

Artikkel 7

Vastavuseeldus ja harmoneeritud standardid

1. Liikmesriigid peavad käesoleva direktiivi sätetele vastavaks CE-märgisega ja II lisa 1. osa A-jaos määratletud EÜ vastavusdeklaratsiooniga varustatud masinat.

2. Eeldatakse, et harmoneeritud standardi (mille kohta on avaldatud viited *Euroopa Liidu Teatajas*) kohaselt toodetud masin vastab nimetatud harmoneeritud standardiga kaetud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

3. Komisjon avaldab *Euroopa Liidu Teatajas* viited harmoneeritud standardite kohta.

4. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed selleks, et sotsiaalpartnerid saaksid harmoneeritud standardite ettevalmistamist ja järelevalvet riigi tasandil mõjutada.

Artikkel 8

Erimeetmed

1. Toimides kooskõlas artikli 22 lõikes 3 nimetatud menetlusega, võib komisjon võtta asjakohased meetmed järgmiste punktidega seotud sätete rakendamiseks:

- a) artikli 2 punktis c nimetatud V lisa ohutuskomponentide näidisloetelu uuendamine;
- b) piirangute seadmine artiklis 9 nimetatud masinate turulelaskmisele.

2. Toimides kooskõlas artikli 22 lõikes 2 nimetatud menetlusega, võib komisjon võtta asjakohased meetmed, mis on seotud käesoleva direktiivi rakendamise ja praktilise kohaldamisega, sealhulgas artikli 19 lõikes 1 sätestatud meetmed koostöö tagamiseks liikmesriikide vahel ja komisjoniga.

Artikkel 9

Erimeetmed potentsiaalselt ohtlike masinate suhtes

1. Kui komisjon leiab artiklis 10 nimetatud menetluse kohaselt, et harmoneeritud standard ei rahulda täielikult I lisas sätestatud olulisi tervisekaitse- ja ohutusnõudeid, mida selles standardis käsitletakse, võib komisjon või liikmesriik ohutuse ja tervise kaitsmise eesmärgil võtta vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 meetmeid, mis kohustavad liikmesriike keelama või piirama selliste masinate turule laskmist, mille tehnilised näitajad kujutavad standardi ebapiisavuse tõttu endast ohtu, või kehtestama selliste masinate suhtes eritingimused.

Kui komisjon artiklis 11 nimetatud menetluse kohaselt leiab, et liikmesriigis võetud meede on õigustatud, võib komisjon võtta vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 meetmeid, mis kohustavad liikmesriike keelama või piirama selliste masinate turule laskmist, mis tehniliste näitajate tõttu kujutavad endast sama ohtu, või kehtestama selliste masinate suhtes eritingimused.

2. Iga liikmesriik võib taotleda komisjonilt lõikes 1 osutatud meetmete võtmise vajaduse läbivaatamist.

3. Lõikes 1 osutatud juhtudel konsulteerib komisjon liikmesriikide ja teiste huvitatud pooltega ning teatab neile, milliseid meetmeid ta ühenduse tasandil isikute tervise ja ohutuse kõrgetasemelise kaitse tagamiseks võtta kavatseb.

Võttes nõuetekohaselt arvesse nende konsultatsioonide tulemusi, kiidab komisjon, tegutsedes artikli 22 lõikes 3 nimetatud korra kohaselt, vajalikud meetmed heaks.

Artikkel 10

Harmoneeritud standardi vaidlustamise menetlus

Kui liikmesriik või komisjon leiab, et harmoneeritud standard ei rahulda täielikult I lisas sätestatud olulisi tervisekaitse- ja ohutusnõudeid, mida standardis käsitletakse, esitab komisjon või asjaomane liikmesriik küsimuse koos põhjendusega direktiivi 98/34/EÜ alusel moodustatud komiteele. Komitee teeb viivitamata oma arvamuse teatavaks. Komitee arvamusest lähtudes otsustab komisjon, kas ta avaldab kõnealuse harmoneeritud standardi kogumahu või osaliselt või jätab selle avaldamata või säilitab selle endisel kujul kogumahu või osaliselt või tühistab *Euroopa Liidu Teatajast* viited sellele.

Artikkel 11

Kaitseklausel

1. Kui liikmesriik teeb kindlaks, et käesoleva direktiiviga hõlmatud masin, mis kannab CE-märgist, millega on kaasas EÜ vastavusdeklaratsioon ja mida kasutatakse ettenähtud otstarbel või põhjendatult eeldatavate tingimuste kohaselt, seab ohtu inimeste tervise ja ohutuse, või mõnel juhul koduloomad või vara, peab liikmesriik võtma kõik vajalikud meetmed sellise masina turult kõrvaldamiseks, turulelaskmise ja/või kasutuselevõtmise keelamiseks või sellise masina vaba liikumise piiramiseks.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele viivitamata igast sellisest meetmest, viidates oma otsuse põhjustele ja eriti sellele, kas mittevastavus tuleneb sellest, et

- a) ei täidetud artikli 5 lõike 1 punktis a nimetatud olulisi nõudeid;
- b) kohaldati ebaõigesti artikli 7 lõikes 2 nimetatud harmoneeritud standardit;
- c) artikli 7 lõikes 2 nimetatud harmoneeritud standardites esines puudusi.

3. Komisjon alustab asjaosalistega viivitamata konsultatsioone.

Pärast konsultatsioone kaalub komisjon, kas liikmesriigis võetud meetmed on õigustatud või mitte, ning teavitab oma otsusest algatuse teinud liikmesriiki, teisi liikmesriike ja tootjat või tema volitatud esindajat.

4. Kui lõikes 1 nimetatud meetmed põhinevad harmoneeritud standardites esinevatel puudustel ja meetmed võtnud liikmesriik jääb meetmete võtmise osas oma seisukoha juurde, algatab komisjon või liikmesriik artiklis 10 nimetatud menetluse.

5. Kui masin ei vasta nõuetele ja on varustatud CE-märgisega, võtab pädev liikmesriik asjakohased meetmed märgise masinale kinnitaja suhtes ja teavitab sellest komisjoni. Komisjon teavitab sellest teisi liikmesriike.

6. Komisjon hoolitseb selle eest, et liikmesriikidele teatatakse menetluse käigust ja lõpptulemusest.

Artikkel 12

Masina vastavushindamise menetlused

1. Masina vastavuse kinnitamiseks käesoleva direktiivi sätetele kohaldab tootja või tema volitatud esindaja ühte lõigetes 2, 3 ja 4 kirjeldatud vastavushindamise menetlustest.

2. Kui masin ei ole nimetatud IV lisas, kasutab tootja või tema volitatud esindaja VIII lisas sätestatud masinatootmise sisekontrollidel põhinevat vastavushindamist.

3. Kui masin on nimetatud IV lisas ja valmistatud kooskõlas artikli 7 lõikes 2 nimetatud harmoneeritud standarditega ning kui need standardid hõlmavad kõiki asjakohaseid olulisi tervisekaitse- ja ohutusnõudeid, rakendab tootja või tema volitatud esindaja üht järgmistest menetlustest:

- a) VIII lisas sätestatud masinatootmise sisekontrollidel põhinev vastavushindamise menetlus;
- b) IX lisas sätestatud EÜ tüübihindamise menetlus, lisaks VIII lisa punktis 3 sätestatud masinatootmise sisekontroll;
- c) X lisas sätestatud kvaliteedi täieliku tagamise menetlus.

4. Kui masin on nimetatud IV lisas ega ole valmistatud artikli 7 lõikes 2 sätestatud harmoneeritud standardite kohaselt või kui masin vastab vaid osaliselt nimetatud standarditele või kui harmoneeritud standardid ei hõlma kõiki asjakohaseid olulisi tervisekaitse- ja ohutusnõudeid või kui kõnealuse masina kohta harmoneeritud standardid puuduvad, kohaldab tootja või tema volitatud esindaja üht järgmistest menetlustest:

- a) IX lisas sätestatud EÜ tüübihindamise menetlus koos VIII lisa punktis 3 sätestatud masinatootmise sisekontrolliga;
- b) X lisas sätestatud kvaliteedi täieliku tagamise menetlus.

Artikkel 13

Osaliselt komplekteeritud masinatele kohaldatav menetlus

1. Osaliselt komplekteeritud masina tootja või tema volitatud esindaja peab enne nimetatud masina turulelaskmist hoolitsema selle eest, et:

- a) on koostatud VII lisa B-osas kirjeldatud asjakohane tehniline dokumentatsioon;
- b) on koostatud VI lisas kirjeldatud paigaldusjuhendid;
- c) on koostatud II lisa 1. osa B-jaos kirjeldatud ühendamisdeklaratsioon.

2. Paigaldusjuhendid ja ühendamisdeklaratsioon peavad olema osaliselt komplekteeritud masinaga kaasas seni, kuni see on lõplikult masinaga ühendatud, seejärel saab neist osa nimetatud masina tehnilisest dokumentatsioonist.

Artikkel 14

Teavitatud asutused

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele asutustest, kelle nad on määranud artikli 12 lõigete 3 ja 4 kohase turulelaskmiseks vajaliku vastavushindamise läbiviijateks, samuti teatavad nad konkreetsed vastavushindamise menetlused ja masinatüübid, mille suhtes nimetatud asutustele volitused on antud, ning komisjoni poolt neile eelnevalt omistatud tunnuskoodid. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike igast edaspidisest muudatusest.

2. Liikmesriigid tagavad teavitatud asutuste pideva järelevalve, et kontrollida nende vastavust XI lisas sätestatud kriteeriumidele. Teavitatud asutus esitab nõudmise korral kogu asjakohase teabe ja dokumentatsiooni, sealhulgas eelarvedokumentid, et võimaldada liikmesriigil kontrollida XI lisa nõuete täitmist.

3. Liikmesriik kohaldab XI lisas ettenähtud kriteeriume teavitatavate või juba teavitatud asutuste hindamiseks.

4. Komisjon avaldab teavitatud asutuste nimekirja, nende tunnuskoodid ja volitustejärgsed ülesanded *Euroopa Liidu Teatajas*. Komisjon tagab selle nimekirja ajakohastamise.

5. Eeldatakse, et asutused, kes vastavad asjakohastes harmoneeritud standardites, mille kohta avaldatakse viited *Euroopa Liidu Teatajas* sätestatud hindamiskriteeriumidele, vastavad asjakohastele kriteeriumidele.

6. Kui teavitatud asutus leiab, et tootja ei ole käesoleva direktiivi asjakohaseid sätteid täitnud või ei täida neid enam või et EÜ tüübihindamissertifikaati või heakskiitu kvaliteedisüsteemile ei oleks tohtinud anda, peab ta proportsionaalsuse põhimõtet arvestades väljastatud sertifikaadi või heakskiidu peatama või kehtetuks tunnistama või kehtestama selle suhtes piirangud, välja arvatud juhul, kui vastavus nendele nõuetele tagatakse tootja võetud asjakohaste parandusmeetmetega. Sertifikaadi või heakskiidu peatamise või kehtetuks tunnistamise või sellele piirangute seadmise korral või juhtudel, mil võib osutuda vajalikuks pädeva ametiasutuse sekkumine, teatab teavitatud asutus artikli 4 kohaselt sellest pädevale asutusele. Liikmesriik teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Peab olema võimalik edasi kaevata.

7. Käesoleva direktiivi ühtmoodi kohaldamise koordineerimiseks sätestab komisjon määramise, teatamise ja järelevalve eest vastutavate liikmesriikide asutuste ning teavitatud asutuste kogemustevahetuse korraldamise.

8. Asutust teavitanud liikmesriik peab teate viivitamata kehtetuks tunnistama, kui ta saab teada, et

- a) asutus ei vasta enam XI lisas ettenähtud kriteeriumidele või
- b) asutus ei ole täitnud oma kohustusi.

Liikmesriik teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Artikkel 15

Masinate paigaldamine ja kasutamine

Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust kehtestada kooskõlas ühenduse õigusaktidega nõudeid, mida nad peavad vajalikuks inimeste, eriti tööliste kaitse tagamiseks masinate

kasutamisel, eeldusel, et see ei tähenda masinate muutmist käesolevas direktiivis määramata viisil.

Artikkel 16

CE-märgis

1. CE-vastavusmärgis koosneb III lisa näite kohaselt suurtähtedest "CE".
2. CE-märgis kantakse masinale nähtavalt, loetavalt ja kustutamatu III lisa kohaselt.
3. Keelatud on kanda masinatele märgiseid, silte ja pealdisi, mis võivad kolmandaid osapooli CE-märgise tähenduse või vormi või mõlema osas eksiteele viia. Masinatele võib kanda teisi märgiseid tingimusel, et need ei halvenda CE-märgise nähtavust, loetavust ega arusaadavust.

Artikkel 17

Märgise mittevastavus

1. Liikmesriigid tunnistavad märgise mittevastavaks järgmistel juhtudel:
 - a) CE-märgise kandmine käesoleva direktiivi kohaselt toodetele, mis ei ole käesoleva direktiiviga hõlmatud;
 - b) CE-märgise puudumine ja/või EÜ vastavusdeklaratsiooni puudumine masinal;
 - c) masinale mõne muu märgise kui CE-märgise kinnitamine, mis artikli 16 lõike 3 kohaselt on keelatud.
2. Kui liikmesriik teeb kindlaks märgise mittevastavuse käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele, on tootja või tema volitatud esindaja kohustatud toote vastavusse viima, et lõpetada eeskirjade rikkumine, tehes seda liikmesriigi määratud tingimuste kohaselt.

3. Kui mittevastavus jätkub, peab liikmesriik võtma kõik vajalikud meetmed selleks, et piirata kõnesoleva masina turulelaskmist, keelata turulelaskmine või tagada masina turult kõrvaldamine artiklis 11 sätestatud korras.

Artikkel 18

Konfidentsiaalsus

1. Ilma et see piiraks kehtivate riigisiseste sätete ja tavade kohaldamist konfidentsiaalsuse suhtes, tagavad liikmesriigid, et kõik osapooled ja isikud, keda käesoleva direktiivi kohaldamine puudutab, peavad kinni kohustusest säilitada tööülesannete käigus omandatud teabe konfidentsiaalsus. Konfidentsiaalseks loetakse eelkõige äri-, kutse- ja kaubandussaladused, v.a kui sellise teabe avalikustamine on vajalik inimeste tervise ja ohutuse kaitseks.

2. Lõike 1 sätteid ei mõjuta liikmesriikide ja teavitatud asutuste teabevahetuse ja üksteise hoiatamise kohustust.

3. Liikmesriikide ja komisjoni poolt artiklite 9 ja 11 kohaselt vastu võetud otsused avaldatakse.

Artikkel 19

Liikmesriikidevaheline koostöö

1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, et tagada artikli 4 lõikes 3 nimetatud pädevate ametiasutuste omavaheline ja komisjoniga tehtav koostöö ning üksteisele käesoleva direktiivi ühtmoodi kohaldamist võimaldava teabe edastamine.

2. Käesoleva direktiivi ühtmoodi kohaldamise korraldamiseks määrab komisjon kindlaks turu järelevalve eest vastutavate pädevate ametiasutuste kogemuste vahetamise korra.

Artikkel 20

Õiguskaitsevahendid

Iga käesoleva direktiivi kohaselt võetud meedet, mis piirab käesoleva direktiiviga hõlmatud masina turulelaskmist ja/või kasutuselevõtmist, tuleb üksikasjalikult põhjendada. Sellisest meetmest teatatakse viivitamata asjaomasele poolele, kellele teatatakse samas ka kõnealusel liikmesriigis kehtivate õigusaktide alusel talle võimaldatavatest õiguskaitsevahenditest ja tähtaegadest, mida selliste õiguskaitsevahendite suhtes kohaldatakse.

Artikkel 21

Teabe levitamine

Komisjon võtab käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva teabe kättesaadavaks tegemiseks asjakohased meetmed.

Artikkel 22

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse artikli 8 sätteid.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 23

Sanktsioonid

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad sanktsioonide kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud riigisiseste õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatavad sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad nendest sätetest komisjonile hiljemalt 29. juuniks 2008 ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 24

Direktiivi 95/16/EÜ muutmine

Direktiivi 95/16/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

2. "Lift – käesoleva direktiivi tähenduses tõstevahend, mis liiguvad kindlate tasapindade vahel ja millel on piki jäiku, horisontaali suhtes üle 15-kraadise kaldega juhikuid liikuv kandur ja mis on mõeldud järgmise transportimiseks:

— inimesed,

— inimesed ja kaubad,

— ainult kaubad, kui kandur on ligipäätav, st inimene pääseb sinna takistusteta, ja varustatud kanduril paiknevate või kanduril oleva inimese käeulatuses olevate juhtimisvahenditega.

Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvateks liftideks loetakse kindlal suunal liikuvad tõstevahendid ka siis, kui need ei liigu mööda jäiku juhikuid.

Kandur – liftiosa, mille abil inimesi ja/või kaupa üles või alla tõstetakse.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:
- tõstevahendid, mille kiirus ei ole suurem kui 0,15 m/s,
 - ehitustõstukid,
 - köisteed, kaasa arvatud köisraudteed,
 - sõjalisel otstarbel kasutamiseks või politsei ülesannete täitmiseks spetsiaalselt kavandatud ja valmistatud liftid,
 - tõstevahendid, millelt saab teostada töötoiminguid,
 - kaevanduste tõstemasinad,
 - tõstevahendid, mis on mõeldud esinejate tõstmiseks etenduste ajal,
 - transpordivahendite külge kinnitatud tõstevahendid,
 - seadmetega ühendatud tõstevahendid, mis on ette nähtud ainult töötamiskohtadele, sealhulgas ka masinate hooldus- ja kontrollipunktidele juurdepääsu tagamiseks,
 - hammaslattrongid,
 - eskalaatorid ja liikuvad kõnniteed.”

2) I lisa punkt 1.2 asendatakse järgmisega:

1.2. “Kandur

Iga lifti kandur peab olema kabiin. See peab olema projekteeritud ja valmistatud selliselt, et see vastaks ruumikusele ja tugevusele lifti paigaldaja ettenähtud maksimaalsele inimeste arvule ja nimikoormusele.

Inimeste transportimiseks ettenähtud liftide puhul peab liftikabiin olema, juhul kui liftikabiini mõõtmed seda lubavad, projekteeritud ja valmistatud selliselt, et selle struktuuralsed tunnusjooned ei takista ega tõkesta juurdepääsu liftile ega lifti kasutamist puuetega inimeste poolt ning võimaldavad teha asjakohaseid kohandusi, mille eesmärgiks on muuta liftikabiini kasutamine puuetega inimestele hõlpsamaks.”

Artikkel 25

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 98/37/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Kehtetuks tunnistatud direktiivile tehtud viiteid käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid tuleks lugeda XII lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 26

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 29. juuniks 2008. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates 29. detsembrist 2009.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiivi reguleerimisalas nende poolt vastuvõetavate riigisiseste õigusnormide teksti koos tabeliga, milles on näidatud käesoleva direktiivi sätete vastavus vastuvõetud riigisisestele sätetele.

Artikkel 27

Erand

Selliste lööktoimeliste kantavate kinnitus- ja muude seadmete turulelaskmist ja kasutuselevõtmist, mis on vastavuses käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal kehtivate riigisiseste sätetega, võivad liikmesriigid lubada kuni 29. juunini 2011.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 29

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 17. mai 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

H. WINKLER

I LISA

Masinate projekteerimise ja valmistamisega seotud olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded**ÜLDPÕHIMÕTTED**

1. Masina tootja või tema volitatud esindaja peab hoolitsema selle eest, et viiakse läbi riskihindamine, mis on vajalik masinale kohaldatavate tervisekaitse- ja ohutusnõuete kindlaksmääramiseks ja mille tulemusi masina projekteerimisel ja valmistamisel tuleb arvestada.

Eespool nimetatud riskihindamise ja vähendamise järkjärgulises protsessis tootja või tema volitatud esindaja
 - määrab masina kasutuspiirangud, sealhulgas masina kasutusotstarbe ja selle iga põhjendatult ettenähtava väärkasutuse,
 - selgitab välja masina tekitatavad võimalikud ohud ning nendega seotud ohuolukorrad,
 - hindab riski, arvestades võimalike vigastuste või tervisekahjustuste tõsidust ning nende tekkimise tõenäosust,
 - hindab riski, et otsustada, kas käesoleva direktiivi eesmärk tingib riski vähendamist,
 - kõrvaldab ohu või vähendab nendega seotud riski, rakendades selleks kaitsemeetmeid punktis 1.1.2.b määratud eelistusjärjekorra kohaselt.
2. Olulistes tervisekaitse- ja ohutusnõuetes sätestatud kohustusi kohaldatakse üksnes siis, kui kõnesoleva masinaga seotud oht tekib ajal, kui masinat kasutatakse vastavalt tootja või tema volitatud esindaja tingimustele või ka ettenähtavates mittesihipärastes olukordades. Kõigil juhtudel kohaldatakse punktis 1.1.2 nimetatud ohutuse tagamise põhimõtteid ning punktides 1.7.3 ja 1.7.4 nimetatud kohustusi masinate märgistamise ja kasutusjuhendi kohta.
3. Käesolevas lisas sätestatud olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded on kohustuslikud; tänapäeva tehnika võimalusi arvestades võib siiski nimetatud nõuetes seatud eesmärkide saavutamine osutada võimatuks. Sellisel juhul tuleb masina projekteerimisel ja valmistamisel võimalikult palju arvestada antud eesmärkide saavutamiseks.
4. Käesolev lisa koosneb mitmest osast. Esimene osa käsitleb üldist reguleerimisala ja on rakendatav kõigile masinatüüpidele. Teised osad käsitlevad kindlate masinatüüpidega seotud konkreetseid ohte. Siiski on oluline arvestada kogu käesolevat lisa, et oleks võimalik täita kõiki asjakohaseid olulisi nõudeid. Masina projekteerimisel tuleb arvesse võtta nii üldosa kui ka ühe või enama ülejäänud osa nõudeid, sõltuvalt nende põhimõtete punkti 1 kohaselt läbiviidud riskihindamise tulemustest.

1. OLULISED TERVISEKAITSE- JA OHUTUSNÕUDED**1.1. Üldised märkused****1.1.1. Mõisted**

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *oht* – vigastuse või tervisekahjustuse võimalik allikas;
- b) *ohuala* – ala masina sees ja/või selle ümber, milles viibiv inimese tervis või ohutus on riski objektiks;
- c) *ohustatud isik* – iga isik, kes täielikult või osaliselt on ohualas;
- d) *operaator* – isik või isikud, kelle ülesandeks on masina paigaldamine, käitamine, seadistamine, hooldamine, puhastamine, parandamine või teisaldamine;
- e) *risk* – ohuolukorras tekkida võiva vigastuse või tervisekahjustuse tõenäosuse ja raskuse kombinatsioon;
- f) *kaitsepiire* – masinaosa, mida kasutatakse füüsilise barjäärina kaitse tagamisel;
- g) *kaitseseadis* – seadis (mitte kaitsepiire), mis kas iseseisvalt või koos kaitsepiirdega vähendab ohtu;
- h) *ettenähtav kasutamine* – masina kasutamine kasutusjuhendis sisalduva teabe kohaselt;
- i) *põhjendatult ettenähtav väärkasutamine* – masina kasutamine viisil, mis ei ole kasutusjuhendis ette nähtud, kuid mis võib tuleneda kergesti prognoositavast inimeste käitumisest.

1.1.2. Ohutuse tagamise põhimõtted

- a) Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see sobib oma funktsiooni täitmiseks ja et seda saab kasutada, seadistada ja hooldada ilma inimesi ohustamata, kui nimetatud toiminguid sooritatakse ettenähtud tingimuste kohaselt, arvestades ka selle iga põhjendatult ettenähtava väärkasutamise võimalust.

Võetavate meetmete eesmärk peab olema õnnetusohu kõrvaldamine kogu ettenähtud masina kasutusaja jooksul, sealhulgas transpordi-, monteerimis-, demonteerimis-, blokeerimis- ja lammutamisetapil.

- b) Sobivaimate meetodite valikul peab tootja või tema volitatud esindaja järgima järgmisi põhimõtteid järgmises järjekorras:

- riski kõrvaldamine või vähendamine võimalikult suures ulatuses (põhimõtteliselt ohutu masina projekteerimine ja valmistamine),
- vajalike kaitsemeetmete võtmine riski suhtes, mida ei ole võimalik kõrvaldada,
- kasutajate teavitamine kasutatud kaitsemeetmete mittetäielikkusest tulenevast jääkriskist ning eriettevalmistuse vajadusest, samuti isikukaitsevahendite vajaduse täpsustamine.

- c) Masina projekteerimisel ja valmistamisel ning juhendite koostamisel peab tootja või tema volitatud esindaja arvestama lisaks masina ettenähtud kasutamisele ka selle iga põhjendatult ettenähtava väärkasutusega.

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et selle mittesihipärane kasutamine on välistatud, kui see tekitab riski. Vajaduse korral peab kasutusjuhendis juhtima kasutaja tähelepanu valedale kasutusviisidele, mis võivad kogemuste põhjal ette tulla.

- d) Masina projekteerimisel ja valmistamisel tuleb arvestada piiranguid, mida isikukaitsevahendite vajalik või ettenähtud kasutamine operaatorile tekitab.

- e) Masinal peavad olema kõik vajalikud eri- ja lisaseadmed, et seda oleks võimalik ohutult seadistada, hooldada ja kasutada.

1.1.3. Materjalid ja tooted

Masina valmistamisel kasutatavad või masina kasutamise käigus tarvitatavad tooted ei tohi seada ohtu inimeste ohutust või tervist. Eriti vedelike ja gaaside kasutamise korral tuleb masin projekteerida ja valmistada nii, et selle kasutamisega ei kaasne täitmisest, kasutamisest, kokkukogumisest või tühendamisest tulenevat riski.

1.1.4. Valgustus

Kui valgustusseadme puudumine võib vaatamata normaalse tugevusega üldvalgustusele põhjustada riski, peab masin olema varustatud töö tegemiseks sobiva valgustusseadmega.

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et valgustus ei tekita segavaid varje ega pimesta ja masina liikuvatel osadel ei ole ohtlikku stroboskoopilist toimet.

Sagedast kontrollimist vajavad siseosad ning seadistamis- ja hooldusalad peavad olema asjakohaselt valgustatud.

1.1.5. Masina käsitlemist hõlbustav konstruktsioon

Masin või iga selle osa peab olema

- ohutult käsitsetav ja transporditav,
- pakendatud või projekteeritud nii, et seda saab ohutult ja kahjustamata ladustada.

Kui masinat ja/või tema osi käsitsetakse juhendite kohaselt, ei tohi masina transportimisel masina ja/või selle osad ootamatult liikuma hakata ja nende ebastabiilsus ei tohi tekitada ohtu.

Kui masina või mõne selle osa kaal, suurus või kuju ei võimalda seda käsitsi liigutada, peab masin või iga selle osa olema

- varustatud kinnituselementidega tõsteseadmega haaramiseks või
- olema projekteeritud nii, et neid elemente saab selle külge kinnitada,
- sellise kujuga, et selle külge saab hõlpsasti kinnitada tavapärase tõsteseadme.

Kui masinat või mõnda selle osa tuleb liigutada käsitsi, peab see olema

- kergesti liigutatav või
- varustatud lisavahenditega ohutuks tõstmiseks ja liigutamiseks.

Selliste tööriistade ja/või masinaosade jaoks, mille käsitsemine võib ka kergest kaalust hoolimata olla ohtlik, tuleb ette näha erimeetmed.

1.1.6. **Ergonoomika**

Ettenähtud kasutustingimuste korral peab operaatorit väsitavate, talle ebamugavust, füüsilist ja psühholoogilist stressi tekitavate tegurite mõju olema võimalikult väike, mistõttu tuleb arvestada järgmiste ergonoomika põhimõtetega:

- võimaldada kohandamist operaatori füüsilistele mõõtmetele, tugevusele ja vastupidavusele,
- pakkuda operaatorile piisavalt ruumi end vabalt liigutada,
- välistada võimalus, et masin dikteerib töötamise kiirust,
- välistada pikka kontsentreerumist nõudvat jälgimist,
- kohandada mees/masin-liides operaatorite eeldatavate omadustega.

1.1.7. **Töötamiskohad**

Töötamiskoht peab olema projekteeritud ja ehitatud nii, et operaatorit ei ohustaks heitgaasid ega hapniku-puudus.

Kui masin on mõeldud kasutamiseks ohtlikus keskkonnas, mis põhjustab riski operaatori tervisele ja ohutusele või kui masin ise tekitab ohtliku keskkonna, peab kasutama piisavaid vahendeid operaatorile heade töötingimuste tagamiseks ning tema kaitsmiseks kõigi ettenähtavate ohtude eest.

Vajaduse korral tuleb töötamiskohta paigaldada piisava suurusega kabiin, mis on projekteeritud, ehitatud ja/või varustatud eespool nimetatud nõuete kohaselt. Väljapääs peab võimaldama kiiret kabiinist lahkumist. Lisaks peaks kabiinil võimaluse korral olema tavaväljapääsust erinevasse suunda avanev tagavaraväljapääs.

1.1.8. **Istmed**

Kui see on asjakohane ja kui töötingimused seda võimaldavad, tuleb masina lahutamatu osa moodustavad töötamiskohad konstrueerida nii, et sinna oleks võimalik paigaldada istmeid.

Kui on ette nähtud, et operaator tööoperatsioonide ajal istub ning tema töötamiskoht moodustab lahutamatu osa masinast, tuleb iste tarnida koos masinaga.

Operaatori iste peab võimaldama stabiilse asendi säilitamist. Lisaks peab saama juhtimispidemete ja istme vahelist kaugust operaatori vajadustest lähtuvalt kohandada.

Kui masin vibreerib, peab iste olema konstrueeritud ja valmistatud nii, et see vähendaks operaatorile ülekan-tavat vibratsiooni võimaliku madalaima tasemeni. Istme kinnitused peavad vastu pidama kõigile neile osaks saavatele pingetele. Kui operaatori jalgade all puudub põrand, tuleb iste varustada jalatoega, mis on kaetud mittelibiseva materjaliga.

1.2. Juhtimissüsteemid

1.2.1. **Juhtimissüsteemide ohutus ja töökindlus**

Juhtimissüsteemid peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et oleks välistatud ohuolukordade teke. Eelkõige peavad need olema projekteeritud ja valmistatud nii, et

- need peavad vastu tavakasutuspingele ja välistegurite mõjule,
- juhtimissüsteemi riist- ja tarkvara rikked ei tekita ohuolukordi,
- juhtimissüsteemi loogikavead ei põhjusta ohuolukordi,
- põhjendatult ettenähtavad inimlikud eksimused ei põhjusta töötamise ajal ohuolukordi.

Eelkõige tuleb pöörata tähelepanu järgmistele punktidele:

- masin ei tohi ootamatult käivituda,
- kui see võib tekitada ohuolukordi, ei tohi masina parameetrid kontrollimatult muutuda,
- kui masinale on juba antud seiskamiskäsk, ei tohi selle seiskumine olla takistatud,
- ükski masina liikuv osa või masinaga kinnihoitav ese ei tohi kukkuda ega eemale paiskuda,
- ühegi liikuva osa automaatne või käsitsi seiskamine ei tohi olla takistatud,
- kaitseseadised peavad täie tõhususega oma funktsiooni täitma või seiskamiskäsu andma,
- juhtimissüsteemi ohutusega seotud osi tuleb järjekindlalt kohaldada tervele masinakogumile ja/või osaliselt komplekteeritud masinale.

Juhtmeta juhtimise korral peab masin automaatselt seiskuma, kui ta ei saa korrektset signaali, kaasa arvatud infovahetuse puudumine.

1.2.2. **Juhtimisseadised**

Juhtimisseadised peavad:

- olema selgelt nähtavad ja äratuntavad ning vajaduse korral piktogrammidega varustatud,
- asetsema nii, et nende ohutu kasutamine oleks kõhklematu, kiire ja eksimatu,
- olema projekteeritud nii, et juhtimisseadise liikumine vastab selle toimele,
- asetsema väljaspool ohualasid, välja arvatud vajaduse korral teatavad juhtimisseadised, nagu hädaseiskamisseadis või õpetamispult,
- asetsema nii, et nende kasutamine ei saa põhjustada lisariski,
- olema projekteeritud või kaitstud nii, et soovitud toime, kui sellega on seotud oht, ei saaks tekkida ilma tahtliku juhtimistoiminguta,
- olema valmistatud nii, et pidada vastu ettenähtud koormustele; erilist tähelepanu tuleb pöörata hädaseiskamisseadisele, millele võib saada osaks märgatav koormus.

Kui juhtimisseadis on konstrueeritud ja valmistatud mitme erineva toimingu sooritamiseks, nii et puudub ühene vastavus toiminguga, peab tehtav toiming olema selgelt esile toodud ja vajaduse korral nõudma kinnitust.

Juhtimisseadised peavad olema paigutatud nii, et nende asetuse, liikumise ja vastasmõju liigutamisele on vastavuses sooritatavate toimingutega, arvestades sealjuures ka ergonoomika põhimõtteid.

Masinal peavad olema ohutuks kasutamiseks vajalikud infonäidikud. Operaator peab saama neid juhtimiskohast lugeda.

Operaatoril peab olema võimalus igast juhtimiskohast veenduda, et ohualadel ei ole kedagi, või siis peab juhtimissüsteem olema projekteeritud ja valmistatud nii, et selle käivitamine ei ole võimalik seni, kui keegi viibib ohualas.

Kui ei ole võimalik kasutada ühtegi neist võimalustest, antakse enne masina käivitamist heli- ja/või visuaalne hoiatussignaal. Ohustatud isikul peab olema aega ohualast lahkumiseks või võimalus masina käivitamise takistamiseks.

Vajaduse korral tuleb ette näha vahendid, millega tagatakse masina juhtimine üksnes juhtimiskohtadest, mis paiknevad ühes või mitmes eelnevalt kindlaksmääratud kohas või alal.

Kui juhtimiskohti on rohkem kui üks, peab juhtimissüsteem olema konstrueeritud nii, et ühe juhtimiskoha kasutamine välistab teiste kasutamise, välja arvatud seiskamis- ja hädaseiskamisseadised.

Kui masinal on kaks või rohkem juhtimiskohta, peab igaüks neist olema varustatud kõigi nõutavate juhtimisseadistega, ilma et operaatorid üksteist segaks või ohtlikku olukorda paneks.

1.2.3. Käivitamine

Masina käivitamine peab olema võimalik üksnes selleks ettenähtud juhtimisseadise tahtliku liigutamise teel.

Sama nõuet kohaldatakse:

- masina taaskäivitamisel pärast mis tahes põhjusel seiskumist,
- tööolude olulisel muutmisel.

Siiski võib masinat tahtlikult taaskäivitada või tööolusid muuta seadise abil, mis ei ole ettenähtud juhtimisseadis, kuid seda vaid tingimusel, et see ei tekita ohtlikku olukorda.

Automaatselt töötavate masinate käivitamine, pärast seiskumist taaskäivitamine või nende tööolude muutmine võib olla võimalik ilma sekkumiseta, kui see ei tekita ohtlikku olukorda.

Kui masinal on mitu käivitamispidet ja operaatorid võivad seetõttu üksteist ohtu seada, tuleb sellise riski kõrvaldamiseks varustada masin lisaseadistega. Kui ohutuse tagamiseks on vaja, et masina käivitamine ja/või seiskamine peavad toimuma kindlas järjekorras, peavad olema paigaldatud seadmed, mis tagavad toimingute õige järjekorra.

1.2.4. Seiskamine

1.2.4.1. Tavaseiskamine

Iga masin peab olema varustatud juhtimisseadisega, mille abil saab selle ohutult ja täielikult seisata.

Igal töötamiskohal peab olema seiskamisseadis, mille abil saab ohu liigist olenevalt seisata mõned või kõik masina liikuvad osad nii, et masin muutuks ohutuks.

Masina seiskamisfunktsioon peab käivitusfunktsiooniga võrreldes olema eeliseisundis.

Kui masin või tema ohtlikud liikuvad osad on seiskunud, tuleb asjakohaste ajamite energiavarustus lõpetada.

1.2.4.2. Seiskamine käitamise ajal

Kui masina käitamisest tulenevatel põhjustel on vaja, et seiskamine ei lõpetaks ajamite energiavarustust, peab seiskamisolek olema järelevalve all.

1.2.4.3. Hädaseiskamine

Igal masinal peab olema üks või mitu hädaseiskamisseadist, mille abil saab vältida tegelikku või võimalikku riski.

Erandiks on

- masinad, mille puhul hädaseiskamisseadis ei vähendaks riski, kuna seiskamisaeg ei lühene või kuna see ei võimaldaks võtta ohu kõrvaldamiseks vajalikke erimeetmeid,
- kaasaskantavad käes hoitavad ja/või käsijuhitavad masinad.

Seadis peab

- olema selgelt äratuntavate, hästi märgatavate ning kiiresti ligipääsetavate juhtimispidemetega,
- peatama ohtliku protsessi võimalikult kiiresti, tekitamata sealjuures lisariski,
- vajaduse korral käivitama või võimaldama käivitada teatavaid ohutustoiminguid.

Kui hädaseiskamispideme kasutamine on pärast seiskamiskäsku lõppenud, peab käsk jääma jõusse ja hädaseiskamiseseadis sisselülitatuks, kuni see välja lülitatakse; seadist peab olema võimalik sisse lülitada üksnes nii, et see kutsub esile seiskamiskäsu; seadist peab olema võimalik välja lülitada üksnes asjakohaselt toimides ning seadise väljalülitamine ei tohi masinat taaskäivitada, vaid peab taaskäivitamist üksnes võimaldama.

Hädaseiskamise funktsioon on töötamisviisist olenemata alati kasutamiskõlblik ja kasutamiseks kättesaadav.

Hädaseiskamiseseadis peab teisi ohutusmeetmeid täiendama, mitte neid asendama.

1.2.4.4. **Masinate kogum**

Koostöötamiseks mõeldud masinate või masinaosade puhul peab tootja masinad projekteerima ja valmistama nii, et seiskamiseseadised, sealhulgas hädaseiskamiseseadised, seiskavad lisaks masinale ka kõik sellega seotud seadmed, kui nende toimimise jätkumine võib olla ohtlik.

1.2.5. **Juhtimis- või töötamisviiside valik**

Valitud juhtimis- või töötamisviis peab olema esmajärguline kõigi muude juhtimis- või töötamisviiside suhtes, välja arvatud hädaseiskamine.

Kui masina projekteerimisel ja valmistamisel on olnud eesmärgiks mitmesuguste juhtimis- või töötamisviiside kasutamise võimaldamine ja kui need nõuavad erinevaid kaitsemeetmeid ja/või töömenetlusi, peab masinal olema töörežiimide valiku lüliti, mis on igas asendis lukustatav. Lüliti igale asendile peab vastama üks juhtimis- või töötamisviis.

Valimislüliti asemel võib kasutada muid valikumeetodeid, mis võimaldavad masina teatavaid funktsioone kasutada vaid teatavatel operaatorirühmadel.

Kui teatavate toimingute puhul on masina tööks vajalik kaitsepiirde teisaldamine või eemaldamine ja/või kaitseeseadise väljalülitamine, peab juhtimis- ja töötamisviisi valiku lüliti samal ajal

- lülitama välja kõik teised juhtimis- ja töötamisviisid,
- võimaldama ohtlike liikuvate osade toimimist ainult isetagastuvate juhtimiseseadiste abil,
- võimaldama ohtlike liikuvate osade toimimist ainult vähendatud riskiolukorras, vältides seejuures üksteisega seotud töötamisetappidel tekkida võivat riski,
- vältima kõigi liikuvate ohtlike masinaosade toimimist, mis masina andureid tahtlikult või tahtmatult mõjutades võivad ohtu tekitada.

Kui neid nelja tingimust ei ole võimalik täita samaaegselt, peab juhtimis- või töötamisviisi valiku lüliti lülitama sisse muud kaitsemeetmed, mis on projekteeritud ja valmistatud ohutu töötamisala tagamiseks.

Lisaks sellele peab operaator saama seadistamispaigast juhtida tema poolt kasutatavate osade toimimist.

1.2.6. **Energiavarustuse häired**

Masina energiarvarustuse katkemine, taastumine pärast katkestust või mis tahes muutumine ei tohi põhjustada ohtlikke olukordi.

Eriti tuleb tähelepanu pöörata järgmistele punktidele:

- masin ei tohi ootamatult käivituda,
- masina parameetrid ei tohi kontrollimatul viisil muutuda, kui see võib tekitada ohtliku olukorra,
- masina seiskumine ei tohi olla takistatud, kui seiskamiskäsk on antud,

- ükski masina liikuv osa ega masinas olev töödeldav detail ei tohi kukkuda ega eemale paiskuda,
- mis tahes liikuvate osade automaatne või käsitsi seiskamine peab toimuma takistamatult,
- kaitseseadised peavad püsima täielikult toimivatena või andma seiskamiskäsu.

1.3. Kaitse mehaaniliste ohtude eest

1.3.1. **Stabiilsuse kadumise risk**

Masin, selle osad ja liseseadmed peavad olema piisavalt stabiilsed, et vältida ümberminekut, kukkumist või ootamatuid liikumisi transportimise, monteerimise, demonteerimise ja muude masinaga tehtavate toimingute käigus.

Kui masina kuju või selle ettenähtud paigaldusviis ei anna piisavat stabiilsust, peavad masinal olema asjakohased ankurdusvahendid ja sellele tuleb osutada kasutusjuhendis.

1.3.2. **Purunemisoht töötamise ajal**

Masina erinevad osad ja nendevahelised ühendused peavad suutma vastu pidada neile kasutamisel mõjuvatele koormustele.

Kasutatavate materjalide vastupidavus peab olema piisav tootja või tema volitatud esindaja ettenähtud tööolude laadi jaoks, võttes eelkõige arvesse väsimist, vananemist, korrosiooni ja hõõrdumist.

Kasutusjuhendis tuleb näidata ohutusnõuetest tuleneva kontrollimise ning hoolduse laad ja sagedus. Vajaduse korral tuleb seal ka osutada kuluvatele osadele ja nende vahetamistingimustele.

Kui murdumis- või purunemisoht püsib võetud meetmetest hoolimata, tuleb kõnesolevad osad monteerida, paigaldada ja/või neid kaitsta nii, et murdumise korral oleks välistatud kildude eemalepaiskumine masinast ja ohtliku olukorra tekkimine.

Vedelikku või gaasi sisaldavad, eriti kõrgsurvestatud torud ja lõdvikud peavad vastu pidama ettenähtud sise- ja väliskoormustele ning olema tugevalt kinnitatud ja/või kaitstud igasuguste väliskoormuste ja -pingete eest; murdumisest tuleneva ohu vältimiseks tuleb kasutusele võtta ettevaatusabinõud.

Kui töödeldav materjal antakse tööriistale ette automaatselt, peavad inimeste ohtusattumise vältimiseks olema täidetud järgmised tingimused:

- kui töödeldav detail puutub kokku tööriistaga, peab tööriist olema juba oma tavalises tööseisundis,
- kui tööriist käivitub ja/või seiskub (tahtlikult või juhuslikult), peab etteantud materjali liikumine vastama tööriista liikumisele.

1.3.3. **Kukkuvatest või eemalepaiskuvatest esemetest tulenevad ohud**

Tuleb võtta kasutusele ettevaatusabinõud kukkuvatest või eemalepaiskuvatest esemetest tulenevate ohtude vältimiseks.

1.3.4. **Pindadest, servadest või nurkadest tulenevad ohud**

Kui võrd masina kasutusotstarve võimaldab, ei tohi ligipääsetavatel masinaosadel olla teravaid servi, teravaid nurki ega kareid välispindu, mis võivad tekitada vigastusi.

1.3.5. **Ühendmasinatega seotud ohud**

Kui masinad on mõeldud mitme erineva toimingu jaoks, kusjuures pärast iga toimingut eemaldatakse töödeldav detail käsitsi (ühendmasinad), peab see olema projekteeritud ja valmistatud nii, et ühendmasinate iga osa on võimalik kasutada eraldi, ilma et nende muud osad põhjustaksid riski inimesele.

Selleks peab olema võimalik iga kaitsmata osa eraldi käivitada ja seisata.

1.3.6. **Tööolude muutustega seotud ohud**

Kui masin on mõeldud toimingute tegemiseks erisugustes kasutustingimustes, peab see olema projekteeritud ja valmistatud nii, et tingimusi saab valida ning seadistada ohutult ja töökindlalt.

1.3.7. **Liikuvate osadega seotud risk**

Masina liikuvad osad peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välistatud on kokkupuutest tulenevad ohud, mis võivad põhjustada õnnetusi, või peavad riski püsimise korral olema varustatud kaitsepiirete või kaitseadeldistega.

Tuleb võtta kõik vajalikud meetmed liikuvate osade juhusliku blokeerumise vältimiseks töö käigus. Kui lukustumine võib toimuda võetud ettevaatusabinõudest hoolimata, tuleks vajaduse korral varustada masin erikaitseadiste ja tööriistadega, mis võimaldaksid seadmeid ohutult vabastada.

Erikaitseadiseid ja nende kasutamist tutvustatakse kasutusjuhendis ja kui see on võimalik, siis ka masina külge kinnitatud sildil.

1.3.8. **Liikuvatest osadest tulenevate ohtude eest kaitsevate seadiste valik**

Liikuvatest osadest tulenevate ohtude eest kaitsevad kaitsepiirded või kaitseadised tuleb valida riski tüübi põhjal. Valiku tegemise hõlbustamiseks tuleb järgida järgmisi suuniseid.

1.3.8.1. **Jõuülekande liikuvad osad**

Kaitsepiirded, mis on mõeldud ohualas viibivate inimeste kaitsmiseks jõuülekande liikuvate osadega seotud ohtude eest, peavad olema

- kas punkti 1.4.2.1 nõuetele vastavad kinnitatud kaitsepiirded või
- punkti 1.4.2.2 nõuetele vastavad avatavad blokeeringuga kaitsepiirded.

Avatavoid blokeerivaid kaitsepiirdeid tuleks kasutada juhul, kui nende kaitstavatele osadele peab sageli juurde pääsma.

1.3.8.2. **Liikuvad osad tööprotsessis**

Kaitsepiirded või kaitseadised, mis on mõeldud inimeste kaitsmiseks tööprotsessi liikuvate osadega seotud ohtude eest, peavad olema

- kas punkti 1.4.2.1 nõuetele vastavad kinnitatud kaitsepiirded,
- punkti 1.4.2.2 nõuetele vastavad avatavad blokeerivad kaitsepiirded,
- punkti 1.4.3 nõuetele vastavad kaitseadised või
- eespool nimetatute kombinatsioon.

Kui teatavaid tööprotsessis liikuvaid osi siiski ei saa töö ajaks muuta täielikult või osaliselt ligipääsmatuks toimingute tõttu, mis nõuavad operaatori sekkumist liikuvate osade lähedal, peavad sellised osad olema varustatud järgmisega:

- kinnitatud kaitsepiiretega või avatavate blokeerivate kaitsepiiretega, mis välistavad juurdepääsu liikuvate masinaosade nendele kohtadele, mida töös ei kasutata, ja
- punkti 1.4.2.3 nõuetele vastavate reguleeritavate kaitsepiiretega, mis võimaldavad juurdepääsu üksnes liikuvate masinaosade neile kohtadele, mis on tööks hädavajalikud.

1.3.9. **Ootamatute liikumiste risk**

Kui teatav masinaosa on seisatud, peab igasugune masina kasutamine seiskamisasendis, välja arvatud kaitseadeldiste toimingud, olema tõkestatud või ohutu.

1.4. Kaitsepiirete ja kaitseadiste nõutavad omadused

1.4.1. **Üldnõuded**

Kaitsepiirded ja kaitseadised

- peavad olema vastupidavad,
- peavad olema kindlalt paigas,
- ei tohi tekitada lisaohтусid,

- ei tohi olla hõlpsasti möödapääsetavad ega mittetoimivaks muudetavad,
- peavad asuma ohualast piisavalt kaugel,
- tohivad tööprotsessi jälgimist võimalikult vähe takistada ja
- peavad võimaldama tööriistu paigaldada ja/või asendada ja hooldada nii, et juurde on võimalik pääseda üksnes alale, kus töö peaks toimuma, ja võimaluse korral kaitsepiiret eemaldamata või kaitseeadist välja lülitamata.

Lisaks peavad kaitsepiirded, kui see on võimalik, pakkuma kaitset masinast väljapaiskuvate või kukkuvate töödeldavate materjalide või esemete eest ning masina emissioonide eest.

1.4.2. **Kaitsepiirete kohta esitatavad erinõuded**

1.4.2.1. **Kinnitatud kaitsepiirded**

Kinnitatud kaitsepiirded peavad olema kinnitatud süsteemide abil, mida on võimalik avada või eemaldada üksnes tööriistadega.

Need kinnitussüsteemid peavad jääma kaitsepiirete eemaldamisel kaitsepiirete või masinaga ühendatuks.

Võimaluse korral ei tohi kaitsepiirded ilma kinnitusteta oma kohale jääda.

1.4.2.2. **Avatavad blokeerivad kaitsepiirded**

Avatavad blokeerivad kaitsepiirded peavad

- avatuna jääma masinaga ühendatuks, kuivõrd see on võimalik,
- olema projekteeritud ja valmistatud nii, et neid on võimalik seadistada üksnes tahtliku tegevuse käigus.

Avatavad blokeerivad kaitsepiirded peavad olema ühendatud blokeerimisseadisega, mis

- ei lase masina ohtlikul toimingul enne kaitsepiirde sulgumist käivituda,
- annab alati seiskamiskäsu, kui kaitsepiire ei ole enam suletud.

Kui operaatoril on võimalik ulatuda ohualale enne, kui masina ohtlikust toimingust tulenev oht on möödas, tuleb avatav kaitsepiire lisaks blokeerimisseadisele ühendada blokeerimisseadisega, mis

- tõkestab masina ohtliku toimingu käivitamise seniks, kuni kaitsepiire on suletud ja lukustatud, ja
- hoiab kaitsepiirde suletud ja blokeeritud asendis seni, kuni masina ohtliku toimingu tõttu vigastuse tekitamise oht on möödas.

Avatavad blokeerivad kaitsepiirded peavad olema projekteeritud nii, et ühe nende koostisosa puudumine või mittetoimimine tõkestab masina ohtliku toimingu alustamist või seiskab selle.

1.4.2.3. **Juurdepääsu piiravad reguleeritavad kaitsepiirded**

Reguleeritavad kaitsepiirded, mis võimaldavad juurdepääsu üksnes liikuvate osade nendele kohtadele, mis on tööks hädavajalikud, peavad

- vastavalt tehtava töö liigile olema käsitsi või automaatselt reguleeritavad ja
- olema ilma tööriistadeta hõlpsasti reguleeritavad.

1.4.3. **Kaitseeadiste kohta esitatavad erinõuded**

Kaitseeadised peavad olema projekteeritud ja juhtimissüsteemiga ühendatud nii, et

- liikuvad osad ei saa käivituda ajal, mil need on operaatori käeulatuses,

- inimesed ei ulatu liikuvate osadeni nende liikumise ajal ja
- kaitseeadise ühe osa puudumine või tõrge välistab käivitamise või seiskab liikuvad osad.

Kaitseeadised peavad olema seadistatavad üksnes tahtliku tegevuse käigus.

1.5. Muude ohtudega seotud risk

1.5.1. **Elektritoide**

Kui masinal on elektritoide, peab masin olema projekteeritud, valmistatud ja varustatud nii, et kõik elektriga seotud ohud on välistatud või neid saab vältida.

Masinatele kohaldatakse ohutuseesmärke, mis on sätestatud nõukogu direktiivis 73/23/EMÜ. Elektriga seotud ohtlike masinate vastavushindamise ja turulelaskmise ja/või kasutuselevõtmisega seotud kohustused on sätestatud vaid käesoleva direktiiviga.

1.5.2. **Staatiline elekter**

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse või piiratakse potentsiaalselt ohtlike elektrostaatiliste laengute kogunemist ja/või sellel peab olema mahalaadimissüsteem.

1.5.3. **Muu toide, v.a elektritoide**

Muu toitega, v.a elektritoide, masin peab olema projekteeritud, valmistatud ja varustatud nii, et välditakse kõiki nende energialiikidega seotud võimalikke ohte.

1.5.4. **Koostamisvead**

Kui teatavate osade paigaldamisel või vahetamisel tehtavad vead võivad tekitada ohtu, tuleb need vead välistada juba selliste osade projekteerimisel ja valmistamisel või kui see ei ole võimalik, siis osadel ja/või kinnituskohadel esitatava teabe abil. Sama teave tuleb esitada liikuvatel osadel ja/või nende kinnituskohadel, kui ohu vältimiseks on vaja teada liikumissuunda.

Vajaduse korral tuleb vajalik lisateave ohu kohta esitada kasutusjuhendis.

Kui vigane ühendus võib tekitada ohtu, tuleb gaasi- või vedelikutorude ja elektrijuhtmete ebaõige ühendamise võimalus välistada juba projekteerimisega, või kui see ei ole võimalik, siis ühendatavatel torudel, juhtmetel ja vajaduse korral nende liitmikidel esitatava teabe abil.

1.5.5. **Äärmuslikud temperatuurid**

Tuleb võtta meetmeid, et kõrvaldada igasugune selliste vigastuste oht, mis tuleneb kokkupuutest kõrge või väga madala temperatuuriga masinaosade või materjalidega või lähedusest nendele.

Tuleb ka võtta meetmed kaitseks kuuma või väga külma materjali eemalepaikumise vastu või selle ohu vältimiseks.

1.5.6. **Tuli**

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et on välistatud igasugune tuleohu ja ülekuumenemise risk, mida masin ise või masinas toodetavad või kasutatavad gaasid, vedelikud, tolm, aaurud või muud ained võivad põhjustada.

1.5.7. **Plahvatusoht**

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et on välistatud igasugune plahvatusrisk, mida masin ise või masinas toodetavad või kasutatavad gaasid, vedelikud, tolm, aaurud või muud ained võivad põhjustada.

Kui masina kasutamine potentsiaalselt plahvatusohtlikus keskkonnas tekitab plahvatusohu, peab masin vastama sellekohastele kehtivatele ühenduse eridirektiividele.

1.5.8. Mürä

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et masina tekitatavast õhumürast tulenevad ohud oleksid vähendatud miinimumini, võttes arvesse tehnika arengut ja kättesaadavaid vahendeid müra vähendamiseks, eriti selle tekkekohas.

Mürataset on võimalik hinnata, võrreldes seda sarnaste masinate müra andmetega.

1.5.9. Vibratsioon

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et masina tekitatavast vibratsioonist tulenevad ohud oleksid vähendatud miinimumini, võttes arvesse tehnika arengut ja kättesaadavaid vahendeid vibreerimise vähendamiseks, eriti selle tekkekohas.

Vibratsioonitaset on võimalik hinnata, võrreldes seda sarnaste masinate vibratsiooni andmetega.

1.5.10. Kiirgus

Masina ebasoovitav kiirgus peab olema välistatud või vähendatud inimese jaoks ohutule tasemele.

Masina tööga seotud igasugune ioniseeriv kiirgus masina seadistamise, töötamise ja puhastamise ajal ei tohi ületada taset, mis on masina toimimiseks hädavajalik. Ohu korral tuleb rakendada kõiki vajalikke kaitsemeetmeid.

Igasugune masina tööga seotud mitteioniseeriv kiirgus masina seadistamise, töötamise ja puhastamise ajal peab jääma tasemele, mis inimesi ei kahjusta.

1.5.11. Väliskiirgus

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et väliskiirgus ei häiri selle tööd.

1.5.12. Laserkiirgus

Laserseadmete kasutamisel tuleks arvesse võtta järgmist:

- masina laserseadmed peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse igasugust juhuslikku kiirgust,
- masina laserseadmed peavad olema kaitstud nii, et otsene, peegeldunud või hajukiirgus ning sekundaarne kiirgus ei kahjustaks tervist,
- masina laserseadmete jälgimise või seadistamise optilised seadmed peavad olema sellised, et laserkiired ei ohustaks tervist.

1.5.13. Ohtlike materjalide ja ainete leke

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et on võimalik vältida masinas tekkivate ohtlike materjalide ja ainete sissehingamist; allaneelamist; nahale, silma ning limaskestadele sattumist ning läbi naha tungimist.

Kui ohtu ei ole võimalik kõrvaldada, peab masina varustus võimaldama ohtlike materjalide ja ainete kogumist, kõrvaldamist, pihustatava veega ärauhumist, filtreerimist või mõne samaväärsse tõhusa meetodiga käsitlemist.

Kui tööprotsess ei ole masina töötamise ajal täielikult suletud, peavad jääkainete kogumis- ja/või kõrvaldamis-seadmed paiknema nii, et nende tõhusus oleks võimalikult suur.

1.5.14. Masinasse kinnijäämise oht

Masin peab olema projekteeritud, valmistatud või varustatud vastavate seadmetega nii, et oleks välistatud inimese kinnijäämine sellesse, või kui see ei ole võimalik, siis nii, et inimene saab kutsuda abi.

1.5.15. Libisemis-, komistamis- ja kukkumisoht

Masinaosad, kus inimesed võivad liikuda või seista, peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse libisemist, komistamist ja kukkumist nendel osadel või nendelt alla.

Kui see on vajalik, tuleb need osad varustada käetugedega, mis kinnitatakse vastavalt kasutaja vajadustele ning mis võimaldavad neil tasakaalu säilitada.

1.5.16. Välgulööök

Masin, mis vajab kasutamise ajal kaitset välgulöögi vastu, tuleb varustada elektrilaengu maandamissüsteemiga.

1.6. Hooldus**1.6.1. Masina hooldus**

Seadistamis- ja hoolduskohad peavad asuma väljaspool ohualasid. Seadistamis-, hooldus-, parandus- ja puhastustoiminguid peab olema võimalik teha siis, kui masin on seisatud.

Kui tehnilistel põhjustel ei ole võimalik täita ühte või mitut eespool esitatud tingimust, tuleb võtta meetmeid, et neid toiminguid oleks võimalik ohutult teha (vt punkt 1.2.5).

Automaatmasinad ja vajaduse korral ka muud masinad peavad olema varustatud ühendamiseseadise diagnostilise veaotsimiseadme paigaldamiseks.

Automaatmasinate need osad, mida on vaja tihti vahetada, peavad olema hõlpsasti ja ohutult eemaldatavad ja vahetatavad. Juurdepääs neile osadele peab olema selline, et kõnealust tööd oleks võimalik teha vajalike tehniliste vahendite abil ja ettenähtud viisil.

1.6.2. Juurdepääs töötamiskohtadele ja hoolduspunktile

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see võimaldaks ohutut juurdepääsu kõigile tootmis-, seadistamis- ja hooldustoiminguteks vajalikele kohtadele.

1.6.3. Energiaallikatest lahutamine

Masinal peavad olema vahendid selle lahutamiseks kõigist energiaallikatest. Sellised vahendid peavad olema selgesti äratuntavad. Need peavad olema lukustatavad, kui energiaravustuse taastamine võib ohustada inimesi. Energiaallikast lahutajat peab olema võimalik lukustada ka siis, kui operaator ei saa mis tahes temale juurdepääsetavast kohast kontrollida, kas energiaravustus on endiselt katkenud.

Kui masin saab toite elektrivõrku ühendatava pistiku kaudu, piisab pistiku lahutamisest sellisel juhul, kui operaatoril on võimalik kontrollida kõigist juurdepääsetavatest punktidest, kas pistik on lahutatud asendis.

Pärast energiaravustusest lahutamist peab olema võimalik tavalisel viisil hajutada masina ahelates olevat jääk- või kogunenud energiat, ilma et see ohustaks inimesi.

Erandina eelmistes lõikudes esitatud nõuetest võivad oma energiaallikaga jääda ühendatuks teatavad ahelad, mille eesmärk on näiteks osade kinnihoidmine, teabe kaitsmine, sisemuse valgustamine jne. Sel juhul tuleb operaatori ohutuse tagamiseks võtta erimeetmeid.

1.6.4. Operaatori sekkumine

Masin peab olema projekteeritud, valmistatud ja varustatud nii, et operaatori sekkumise vajadus oleks võimalikult väike. Kui sekkumist ei saa vältida, peab operaatoril olema võimalik sekkuda hõlpsalt ja ohutult.

1.6.5. Siseosade puhastamine

Masin peab olema konstrueeritud ja valmistatud nii, et ohtlike aineid või tooteid sisaldanud siseosi on võimalik puhastada masinasse sisenemata; võimalik tühjendamine peab olema võimalik ka väljastpoolt. Kui on täiesti võimatu vältida masinasse sisenemist, peab masin olema projekteeritud ja valmistatud nii, et puhastamine oleks võimalikult ohutu.

1.7. Teave

1.7.1. **Teave ja hoiatused masina kohta**

On soovitatav, et teave ja hoiatused masina kohta oleksid esitatud kergesti mõistetavate sümbolite või piktogrammidenä. Kogu kirjalik ja suuline teave ning hoiatused peavad olema ühenduse ametlikus keeles (keeltes), mille vastavalt asutamislepingule võib kindlaks määrata liikmesriik, kus masin turule lastakse ja/või kasutusele võetakse ning nõudmise korral võivad masinaga kaasas olla mis tahes teises operaatorile arusaadava ühenduse ametliku keele (keelte) versioonid.

1.7.1.1. **Teave ja infoseadised**

Masina juhtimiseks vajalik teave peab olema üheselt ja lihtsalt mõistetav. Seda ei tohi olla liiga palju, et operaatorit mitte üle koormata.

Kuvarid ja muud interaktiivsed suhtlusvahendid masina ja operaatori vaheliseks suhtlemiseks peavad olema lihtsalt mõistetavad ja hõlpsasti kasutatavad.

1.7.1.2. **Hoiatusseadised**

Kui järelevalveta masina rike võib ohustada inimeste tervist ja ohutust, peab masin olema varustatud nii, et see annab hoiatuseks asjakohase valgus- või helisignaali.

Kui masinal on hoiatusseadised, peavad need olema üheselt mõistetavad ja hõlpsasti märgatavad. Operaatoril peab olema võimalik igal ajal kontrollida selliste hoiatusseadiste toimimist.

Tuleb järgida ohutusmärke ja -värve käsitlevate ühenduse eridirektiivide nõudeid.

1.7.2. **Jääkriski eest hoiatamine**

Kui masina ohutuks konstrueerimiseks võetud meetmetest ning vastuvõetud kaitsemeetmetest ja täiendavatest kaitseabinõudest hoolimata risk püsib, tuleb ette näha vajalikud hoiatused, sealhulgas ka hoiatusseadiseid.

1.7.3. **Masina märgistus**

Kõigile masinatele tuleb nähtavalt, loetavalt ja kustutamatu märkida vähemalt järgmine teave:

- tootja ja vajaduse korral ka tema volitatud esindaja ärinimi ja täielik aadress,
- masina nimetus,
- CE-märgis (vt III lisa),
- seeria- või tüübinimetus,
- seerianumber, kui on,
- ehitusaasta, s.o. valmistamise lõppemisaasta.

Masinale CE-märgise kandmisel on keelatud selle dateerimine varasema või hilisema kuupäevaga.

Kui masin on projekteeritud ja valmistatud potentsiaalselt plahvatusohtlikus keskkonnas kasutamiseks, tuleb see teave ka masinale märkida.

Masinal peab olema ka oluline täielik teave selle tüübi ja ohutu kasutamise kohta. See teave peab vastama punktis 1.7.1 esitatud nõuetele.

Kui masinaosa tuleb kasutamise ajal käsitseda töteseadmega, peab selle mass olema esitatud loetavalt, kustutamatu üheselt mõistetavalt.

1.7.4. **Kasutusjuhend**

Iga masinaga peab kaasas olema kasutusjuhend ühenduse ametlikus keeles või selle liikmesriigi ametlikes keeltes, kus masin turule lastakse ja/või kasutusele võetakse.

Masinaga kaasasolev kasutusjuhend peab olema kas "algupärane kasutusjuhend" või "algupärase kasutusjuhendi tõlge", millele peaks olema lisatud algupärane kasutusjuhend.

Erandina sellest nõudest võib hooldusjuhend, mis on ette nähtud kasutamiseks tootja või tema volitatud esindaja spetsialistidest töötajatele, olla koostatud ainult ühes ühenduse keeles, millest need töötajad aru saavad.

Kasutusjuhend peab olema koostatud kooskõlas järgmiste põhimõtetega.

1.7.4.1. Kasutusjuhendi koostamise üldpõhimõtted

- a) Kasutusjuhend tuleb koostada ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles. Tootja või tema volitatud esindaja kinnitatud kasutusjuhendi variandis (variantides) peavad olema sõnad "algupärane kasutusjuhend".
- b) Kui selle riigi ametlikus keeles (keeltes), kus masinat kasutama hakatakse, "algupärast kasutusjuhendit" ei ole, peab tootja või tema volitatud esindaja või selle keelealal masinat turule laskev isik hankima tõlke asjaomas(t)esse keelde/keeltesse. Tõlkes peavad olema sõnad "algupärase kasutusjuhendi tõlge".
- c) Kasutusjuhend peab sisaldama mitte ainult masina kavandatud kasutamist, vaid ka iga põhjendatult ettenähtavat väärkasutamist.
- d) Masinate puhul, mis on mõeldud kasutamiseks ka mittekutselistele operaatoritele, tuleb kasutusjuhendi sõnastuses ja skeemis arvesse võtta üldist haridustaset ja otsustusvõimet, mida sellistelt operaatoritelt põhjendatult eeldada võib.

1.7.4.2. Kasutusjuhendi sisu

Iga kasutusjuhend peab võimaluse korral sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) tootja ja tema volitatud esindaja ärinimi ja täielik aadress;
- b) samad andmed, mis on märgitud masinale, välja arvatud seerianumber (vt punkt 1.7.3.);
- c) EÜ vastavusdeklaratsioon või dokument, milles on esitatud EÜ vastavusdeklaratsiooni sisu koos lähemate üksikasjadega masina kohta, kusjuures seerianumber ja allkiri ei ole kohustuslikud;
- d) masina üldkirjeldus;
- e) masina kasutamiseks, hooldamiseks ja parandamiseks ning masina töö kontrollimiseks vajalikud joonised, diagrammid, kirjeldused ja selgitused;
- f) masina töötamiskoha (töötamiskohtade) kirjeldus(ed), mida operaatoritel on võimalik kasutada;
- g) juhised masina kasutamiseks;
- h) hoiatused selle kohta, kuidas masinat ei tuleks kasutada, kuid nagu kogemused näitavad, vahel ikka kasutatakse;
- i) monteerimise, paigaldamise ja ühendamise juhised, sealhulgas joonised, diagrammid ning teave kinnitusevahendite ja selle kohta, millisele veermikule või alusele masin paigaldatakse;
- j) juhised müra või vibratsiooni vähendamise kohta;
- k) masina kasutuselevõtu ja kasutamise juhised ja vajaduse korral ka operaatorite koolitamise juhised;
- l) teave jääkriski kohta, mis püsib hoolimata kõigist projekteeritud ohutusmeetmetest, kaitsemeetmetest ja täiendavatest kaitseabinõudest;
- m) juhised kasutajate võetavate kaitsemeetmete kohta, sealhulgas vajaduse korral isikukaitsevahendite kohta;
- n) kui see on vajalik, masina külge kinnitatavate tööriistade olulised omadused;
- o) masina stabiilsusnõude täitmiseks vajalikud tingimused selle kasutamise, transpordi, monteerimise, demonteerimise, mittekasutamise, katsetamise ja eeldatavate rikete ajal;
- p) juhised eesmärgiga tagada transpordi, käsitsemise ja ladustamise ohutus, näidates masina ja selle erinevate osade massid, kui neid tuleb pidevalt eraldi vedada;
- q) juhised tegutsemiseks õnnetuse või masinarikke korral ja kui on tõenäoline, et toimub lukustumine, siis meetod seadmete ohutuks vabastamiseks;

- r) kasutaja sooritatavate seadistamis- ja hooldustoimingute kirjeldused ning ennetavad hooldusmeetmed, mille rakendamist tuleb jälgida;
- s) juhendid ohutuks seadistamiseks ja hoolduseks, sealhulgas kaitsemeetmed, mida nende toimingute ajal rakendada peaks;
- t) operaatorite tervist ja ohutust mõjutavate varuosade spetsifikatsioon;
- u) järgmine teave tekitatava õhumüra kohta:
 - A-filtriga korrigeeritud ekvivalentne püsiv helirõhutase töötamiskohtades, kus see ületab 70 dB(A); kui see ei ületa 70 dB(A), tuleb see ära märkida,
 - C-filtriga korrigeeritud helirõhu hetkeline tippase töötamiskohtades, kui see ületab 63 Pa (130 dB 20 µPa suhtes),
 - masina tekitatav helivõimsustase, kui A-filtriga korrigeeritud ekvivalentne püsiv helirõhutase töötamiskohtades ületab 80 dB (A).

Need väärtused saadakse kas kõnesoleva masina tegelike mõõtmistega või määratakse kindlaks tehniliselt võrreldavatel masinatel sooritatud ning toodetava masina suhtes representatiivsete mõõtmiste alusel.

Väga suurte masinate puhul võib A-filtriga korrigeeritud helivõimsustaseme asemel esitada A-filtriga korrigeeritud ekvivalentse püsiva helirõhutase piiritletud kohtades masina ümber.

Kui harmoneeritud standardeid ei kohaldata, tuleb helitaset mõõta masinale kõige sobivamal meetodil. Kui on näidatud helitugevusväärtused, tuleb näidata nende väärtuste mõõtemääramatuse tase. Tuleb kirjeldada masina tööolusid mõõtmise ajal ja mõõtmisel kasutatud meetodeid.

Kui töötamiskoht (töötamiskohad) on määratlemata või neid ei saa määratleda, tuleb A-filtriga korrigeeritud helirõhutaset mõõta 1 meetri kaugusel masina pinnast ja 1,6 meetri kaugusel põrandast või juurdepääsuplatformist. Tuleb näidata helirõhu suurim tase ja selle esinemiskoht.

Kui ühenduse eridirektiivides esitatakse muid nõudmisi helirõhutase või helivõimsustase mõõtmise kohta, tuleb kohaldada neid direktiive, mitte käesoleva punkti asjakohaseid sätteid:

- v) kui on tõenäoline, et masin tekitab mitteioniseerivat kiirgust, mis võib olla kahjulik inimestele, eriti kui neil on aktiivsed või mitteaktiivsed siirdatavad meditsiiniseadmed, peab juhul sisaldama teavet operaatorit ja muid masina mõjuirikkonnas olevaid isikuid mõjutava kiirguse kohta.

1.7.4.3. Trükised

Masinat kirjeldavad trükised ei tohi tervise ja ohutuse osas olla kasutusjuhendiga vastuolus. Masina toimivusnäitajaid kirjeldavad trükised peavad sisaldama emissioonide kohta sama teavet kui kasutusjuhend.

2. TÄIENDAVAD OLULISED TERVISEKAITSE- JA OHUTUSNÕUDED TEATAVATE MASINALIIKIDE PUHUL

Toiduainetetööstuse masinad, kosmeetika- ja farmaatsiatööstuse masinad, käeshoitavad või käsijuhitavad masinad, kantavad kinnitusseadmed ja muud lööktoimelised seadmed ning masinad puidu ja sarnaste füüsikaliste omadustega materjalide töötlemiseks peavad vastama kõigile käesolevas peatükis kirjeldatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele (vt "Üldpõhimõtted", punkt 4).

2.1. Toiduainetetööstuse masinad ning kosmeetika- või farmaatsiatööstuse masinad

2.1.1. Üldist

Masinad, mis on mõeldud kasutamiseks toiduainetetööstuses või kosmeetika- ja farmaatsiatööstuses, peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse kõiki nakkus-, haigus- ja mürgitusohte.

Tuleb järgida järgmisi nõudeid:

- a) materjalid, mis puutuvad kokku või võivad kokku puutuda toiduainete või kosmeetika- või farmaatsiatoodetega, peavad vastama asjakohastes direktiivides sätestatud tingimustele. Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et need materjalid on võimalik enne iga kasutuskorda puhtaks teha. Kui see ei ole võimalik, tuleb kasutada ühekordselt kasutatavaid osi;
- b) kõik pinnad, mis puutuvad kokku toiduainete või kosmeetika- või farmaatsiatoodetega, välja arvatud ühekordseks kasutamiseks mõeldud osade pinnad, peavad
 - olema siledad ning neil ei tohi olla servi ega pragusid, kuhu võib koguneda orgaanilisi aineid. Sama kehtib ka nende liitekohtade kohta,
 - olema projekteeritud nii, et monteeritavate osade eendeid, teravaid servi ja süvendeid on võimalikult vähe,
 - olema kergesti puhastatavad ja desinfitseeritavad, kui võimaluse korral on eemaldatud hõlpsalt demonteeritavad osad; sisepindade painderadius peab olema piisav, et võimaldada põhjalikku puhastamist;
- c) toiduainetest, kosmeetika- või farmaatsiatoodetest tekkivad vedelikud, gaasid ja aerosoolid, samuti puhastamise, desinfitseerimise ja loputamise käigus tekkivad vedelikud peaksid masinast takistamatult välja voolama (võimaluse korral masina "puhastusasendis");
- d) masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et saaks vältida vedelike ja elusolendite, eriti putukate pääsu või mis tahes orgaaniliste ainete kogunemist kohtadesse, mida ei saa puhastada;
- e) masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et ükski tervisele ohtlik aine, sealhulgas määrded, ei saaks toiduainete või kosmeetika- või farmaatsiatoodetega kokku puutuda. Vajaduse korral peab masin olema projekteeritud ja valmistatud nii, et selle nõude pidevat järgimist on võimalik kontrollida.

2.1.2. **Kasutusjuhend**

Toiduainetetööstuse masinate kasutusjuhenditesse ning kosmeetika- ja farmaatsiatööstuse masinate kasutusjuhenditesse tuleb märkida soovitatavad puhastus-, desinfitseerimis- ja loputusvahendid ja -meetodid mitte ainult kergesti juurdepääsetavate, vaid ka nende kohtade jaoks, kuhu ei ole võimalik või soovitatav juurde pääseda.

2.2. Kaasaskantavad käeshoitavad ja/või käsijuhitavad masinad

2.2.1. **Üldist**

Kaasaskantavate käeshoitavate ja/või käsijuhitavate masinate kohta kehtivad järgmised nõuded:

- sõltuvalt masina tüübist peab neil olema piisavalt suur toetuspind, piisav arv käepidemeid ja sobiva suurusega toed, mis on paigutatud nii, et need tagavad tootja ettenähtud tööoludes masina stabiilsuse,
- kui käepidemeid ei saa vabastada täiesti ohutult, tuleb masin varustada käivitus- ja seiskamispidemetega, mis on paigaldatud nii, et operaator saab neid kasutada käepidemeid vabastamata, välja arvatud juhul, kui see on tehniliselt võimatu või kui on olemas sõltumatu juhtimispided,
- ei tohi olla masina juhusliku käivitumise ohtu ja/või ohtu, et masin töötab edasi pärast seda, kui operaator on käepidemed vabastanud. Kui selle nõude täitmine ei ole tehniliselt teostatav, tuleb võtta võrdväärseid meetmeid,
- vajaduse korral peab olema võimalik jälgida ohuala ja tööriista kokkupuutekohta töödeldava materjaliga.

Kantava masina käepidemed peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et käivitamine ja seiskamine oleks kerge ja lihtne.

2.2.1.1. **Kasutusjuhend**

Kasutusjuhendis peab kaasaskantavate käeshoitavate ja käsijuhitavate masinate tekitatava vibratsiooni kohta olema esitatud järgmine teave:

- vibratsiooni koguväärtus, kätele ja käsivartele mõjuva vibratsiooni väärtus, kui see ületab 2,5 m/s². Kui see väärtus ei ületa 2,5 m/s², tuleb see ära märkida,
- mõõtemääramatuse tase.

Need väärtused saadakse kas kõnesoleva masina tegelikel mõõtmistel või määratakse kindlaks tehniliselt võrreldavatel masinatel sooritatud ning toodetava masina suhtes representatiivsete mõõtmiste alusel.

Kui ei kohaldata harmoneeritud standardeid, tuleb vibratsiooni mõõta masinale kõige sobivamal viisil.

Tuleb kindlaks määrata tööolud mõõtmise ajal ja mõõtmisel kasutatavad meetodid või viidata kohaldatavale harmoneeritud standardile.

2.2.2. **Löökoimelised kantavad kinnitus- ja muud masinad**

2.2.2.1. **Üldist**

Löökoimelised kantavad kinnitus- ja muud masinad peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et

- energia kantakse mõjutatavale elemendile üle vahenduskomponendi kaudu, mis on masinast eraldamatu,
- toimimist võimaldav seadis takistab lööki seni, kuni masin on saavutanud õige tööasendi ja surve alusmaterjalile on piisav,
- tahtmatu käivitamine on välistatud; kui on vajalik, peavad mõju avaldamiseks vajalikud toimimist võimaldava ja juhtimiseadise toimingud olema asjakohases järjekorras,
- on välistatud masina ootamatu käivitamine kinnihaaramise või löögi tõttu,
- masina laadimine ja laengust vabastamine on hõlbus ja ohutu.

Vajaduse korral peab olema võimalik kinnitada masinale killukaitset (killukaitseid), mille tarnib masina tootja.

2.2.2.2. **Kasutusjuhend**

Kasutusjuhend peab sisaldama järgmist teavet:

- masinaga kasutatavad abiseadised ja vahetatavad seadmed,
- masinaga kasutamiseks sobivad kinnitus- või muud löögiga mõjutatavad elemendid,
- vajaduse korral kasutamiseks sobivad laengud.

2.3. Puidu ja puidusarnaste materjalide töötlemise masinad

Puidutöötlemismasinad ja puiduga sarnaste füüsikaliste omadustega materjalide töötlemise masinad peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) masin peab olema projekteeritud, valmistatud või varustatud nii, et töödeldavat detaili saab ohutult masinasse asetada ja suunata; kui töödeldavat detaili hoitakse töölaual käsitsi, peab töölaud olema töö ajal piisavalt stabiilne ega tohi takistada töödeldava detaili liikumist;
- b) kui masinat võidakse kasutada tingimustes, millega kaasneb töödeldavate detailide eemalepaiskumise risk, peab see olema projekteeritud, valmistatud ja varustatud nii, et selline eemalepaiskumine on välistatud, või kui see ei ole võimalik, siis nii, et eemalepaiskumine ei tekita riski operaatorile ja/või ohualas viibivatele inimestele;
- c) masinal peab olema automaatpidur, mis seiskab tööriista piisavalt kiiresti, kui on olemas tööriistaga selle seiskamise ajal kokkupuutumise risk;
- d) kui tööriist on osa mittetäisautomaatselt masinast, peab viimane olema projekteeritud ja valmistatud nii, et vigasaamise risk on välistatud või seda on vähendatud.

3. **TÄIENDAVALD OLULISED TERVISEKAITSE- JA OHUTUSNÕUDED TEATAVATE MASINA LIIKUMISEST TULENEVATE OHTUDE VÄLTIMISEKS**

Masinad, mis on ohtlikud oma liikumise tõttu, peavad vastama kõigile käesolevas peatükis kirjeldatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele (vt "Üldised põhimõtted", punkt 4).

3.1. Üldist

3.1.1. **Mõisted**a) *Masinad, mis on ohtlikud oma liikumise tõttu*

- masinad, mille töö nõuab töötamise ajal liikumist või pidevat või vaheaegadega liikumist kindlate järjestikuste tööpaikade vahel või
- masinad, mis on töötamise ajal paigal, kuid võivad olla varustatud nii, et neid saab hõlpsalt ühest kohast teise liigutada.

b) *Juht* – masina liikumise eest vastutav operaator. Juht võib sõita koos masinaga või liikuda jalgsi koos masinaga või juhtida masinat kaugjuhtimise teel.

3.2. Töötamiskohad

3.2.1. **Juhtimiskoht**

Juhtimiskohal peab olema selline nähtavus, et juht saab masinat ja selle tööriistu nende ettenähtud kasutustingimustes käitada talle ja ohustatud isikutele täiesti ohutult. Vajaduse korral peab masin olema varustatud asjakohaste seadmetega ebapiisavast otsesest nähtavusest tulenevate ohtude kõrvaldamiseks.

Masin, millel juht sõidab, peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et juhtimiskohast ei saa tahtmatult puudutada rattaid või roomikuid.

Masinas oleva juhi juhtimiskoht peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et selle saab varustada juhikabiiniga, kui see ei suurenda ohtu ja kui selleks on piisavalt ruumi. Kabiinis peab olema koht juhile vajalike juhiste jaoks.

3.2.2. **Istmed**

Kui on oht, et operaatorid või muud masinal sõitvad inimesed võivad jääda masinaosade ja aluse vahele, kui masin peaks ümber minema või ümber paiskuma, eriti masinate puhul, mis on varustatud punktis 3.4.3 või 3.4.4 nimetatud kaitsekabiinidega, peavad istmed olema projekteeritud või varustatud turvasüsteemiga, mis hoiab inimesi istmetel, piiramata tegutsemiseks vajalikke või vedrustusest põhjustatud liigutusi. Selliseid turvasüsteeme ei peaks paigaldama, kui need suurendavad ohtu.

3.2.3. **Teiste inimeste kohad**

Kui kasutustingimused näevad ette, et masin võib ajutiselt või pidevalt vedada ka muid inimesi kui juht, või kui need inimesed töötavad masinal, tuleb masin varustada sobivate kohtadega, et inimesi oleks võimalik masinas vedada või et nad saaksid seal ohutult töötada.

Punkti 3.2.1 teist ja kolmandat lõiku kohaldatakse lisaks juhiistmele ka teistele isikutele ettenähtud kohtade suhtes.

3.3. Juhtimissüsteemid

Vajaduse korral tuleb rakendada meetmeid selle vältimiseks, et juhtimispidemeid kasutaksid selleks õigustamata isikud.

Kaugjuhtimise puhul peavad igalt juhtimisüksuselt täpselt nähtuma selle üksuse juhivad masinad.

Kaugjuhtimissüsteem peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see mõjutab üksnes

- kõnesolevat masinat,
- kõnesolevaid funktsioone.

Kaugjuhtimisega masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see reageerib vaid tema jaoks kavandatud juhtimisüksuse signaalidele.

3.3.1. **Juhtimisseadmed**

Juht peab saama juhtimiskohalt kasutada kõiki masina tööks vajalikke juhtimisseadmeid, välja arvatud toimingud, mida saab ohutult sooritada üksnes juhtimiskohast eemal asuvaid juhtimispidemeid kasutades. See erand käsitleb eelkõige muid töötamiskohti, mitte juhtimiskohta, mille eest vastutavad teised operaatorid, mitte aga juht, või olukordi, kus juht peab toimingu ohutuks tegemiseks oma juhtimiskohalt lahkuma.

Pedaalide olemasolu korral peavad need olema projekteeritud, valmistatud ja varustatud nii, et juhil on võimalik neid ohutult kasutada ja et eksimise oht on võimalikult väike. Nende pind peab olema libisemis-kindel ja kergesti puhastatav.

Kui masina juhtimispidemete kasutamine võib tekitada ohtu, eelkõige ohtlikku liikumist, peavad juhtimispidemed, välja arvatud mitme eelseadistatud asendiga juhtimispidemed, tagastuma neutraalasendisse niipea, kui operaator need vabastab.

Ratastel liikuva masina puhul peab roolimehhanism olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see vähendab löökidest juhratastele põhjustatud rooliratta või juhthoova äkilise liikumise tugevust.

Iga juhtimisseade, mis lukustab diferentsiaali, peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see võimaldab diferentsiaali vabastada masina liikumise ajal.

Punkti 1.2.2 kuuendat lõiku, mis käsitleb akustilisi ja/või visuaalseid hoiatussignaale, kohaldatakse üksnes tagurpidiliikumise puhul.

3.3.2. **Käivitamine/liikumine**

Masinast juhitava iseliikuva masina sõitmine peab olema võimalik üksnes siis, kui juht kasutab juhtimisseadmeid.

Kui masin tuleb töötamiseks varustada seadmetega, mis ületavad selle tavalise liikumisruumi (näiteks toed, kraananool jne), peab juhil olema võimalus enne masina liikuma hakkamist hõlpsalt kontrollida, et sellised seadmed on kindlas, ohutuslikult võimaldavas asendis.

See kehtib ka kõigi muude osade puhul, mis peavad ohutu liikumise võimaldamiseks olema kindlas asendis ja vajaduse korral lukustatud.

Kui see ei suurenda muud riski, peab masina liikumine sõltuma eespool nimetatud osade ohutust asendist.

Masin ei tohi mootori käivitamisel ootamatult liikuma hakata.

3.3.3. **Sõitmisfunktsioon**

Ilma et see piiraks liikluseeskirjade kohaldamist, peavad iseliikuvad masinad ja nende haagised vastama aeglustus-, peatumis-, pidurdus- ja paigaldusõuetele, et tagada ohutus kõigis lubatud kasutus-, laadimis-, kiirus-, maastiku- ja kaldetingimustes.

Juht peab saama iseliikuva masina kiirust vähendada ja masinat peatada selleks ettenähtud põhiseadise abil. Ohutuse tagamiseks peab masinal põhiseadise tõrke või selle energiavarustuse häire korral olema aeglustamiseks ja peatamiseks täiesti eraldiasetevate ja kergesti juurdepääsetavate juhtimispidemetega hädapidur.

Kui see on ohutuse tagamiseks vajalik, peab masinal olema seisupidur paigalseisva masina liikumatuks muutmiseks. Seisupidur võib olla ühendatud mõne teises lõigus nimetatud seadisega tingimusel, et see on täiesti mehaaniline.

Kaugjuhitav masin peab olema varustatud seadistega selle automaatseks ja koheseks peatamiseks ja võimalike ohtlike toimingute vältimiseks järgmistes olukordades:

- juht kaotab masina üle kontrolli,
- masin saab peatumissignaali,
- süsteemi ohutusega seotud osas avastatakse rike,
- kindlaksmääratud aja jooksul ei ole saadud äratundmissignaali.

Punkti 1.2.4 ei kohaldata sõitmisfunktsiooni suhtes.

3.3.4. **Käies juhitudavate masinate liikumine**

Käies juhitudava iseliikuva masina liikumine peab olema võimalik üksnes siis, kui juht mõjutab pidevalt juhtimispidet. Oluline on, et masin ei tohi mootori käivitumisel liikuma hakata.

Käies juhitudava iseliikuva masina juhtimissüsteemid peavad olema projekteeritud nii, et masina ootamatust liikumisest juhi suunas tulenevad ohud on minimaalsed, eriti

- otsasõiduohut,
- pöörlevate tööriistadega tekitatavate vigastuste oht.

Samuti peab masina tavaline sõidukiirus olema vastavuses juhi käimiskiirusega.

Masinate puhul, mille külge võib kinnitada pöörleva tööriista, ei tohi olla võimalik seda tööriista käivitada ajal, mil tagasikäik on sisse lülitatud, välja arvatud juhul, kui masina liikumine on põhjustatud tööriista liikumisest. Viimasel juhul peab tagurdamiskiirus olema selline, et see ei ohusta juhti.

3.3.5. **Juhtimisahela tõrge**

Roolivõimendi olemasolu korral ei tohi selle energiavarustuse häire takistada masina juhtimist selle peatamiseks kuluva aja jooksul.

3.4. Kaitse mehhaaniliste ohtude eest

3.4.1. **Ootamatu liikumine**

Masin peab olema projekteeritud, valmistatud ja vajaduse korral asetatud liikuvale alusele nii, et masina liigutamise korral on tagatud, et selle raskuskeskme kontrollimatud võnked ei mõjuta selle stabiilsust ega põhjusta konstruktsioonide ülekoormust.

3.4.2. **Liikuvad ülekandeosad**

Mootorid, mille eemaldatavad kaitsepiirid takistavad juurdepääsu mootoriruumis paiknevatele liikuvatele osadele, ei vaja punkti 1.3.8.1 erandina blokeerimiseadiseid siis, kui nende avamiseks on vaja tööriista või võtit või juhtimiskohas paiknevat juhtimispidet ja kui selleks juhtimiskohaks on kinnine lukustatav kabiin, mis välistab kõrvaliste isikute juurdepääsu.

3.4.3. **Überminek**

Kui iseliikuva masina juhi, operatori(te) või mõne muu isiku (muude isikute) töötamiskoht on masinas ja on olemas überminekuoht, peab masin olema varustatud asjakohase kaitsva konstruktsiooniga, kui see ei suurenda ohtu.

Kaitsev konstruktsioon peab olema selline, et übermineku korral pakub see masinas olevale inimesele (olevatele inimestele) piisava ohutu ruumi.

Tõendamaks, et übermineku korral kaitsev konstruktsioon vastab teises lõigus sätestatud nõuetele, peab tootja või tema volitatud esindaja iga kõnealuse konstruktsioonitüübi puhul tegema või laskma teha asjakohased katsed.

3.4.4. **Kukkuvad esemed**

Kui iseliikuva masina juhi, operatori(te) või mõne muu isiku (muude isikute) töötamiskoht on masinas ja ohtu võivad tekitada kukkuvad esemed või materjal, tuleb seda masina projekteerimisel ja valmistamisel arvestada ning masin tuleb varustada asjakohase kaitsva struktuuriga, kui suurus seda võimaldab.

See konstruktsioon peab olema selline, et esemete või materjali kukkumise korral pakub see kaasasõitva(te)le isiku(te)le piisavalt ohutut ruumi.

Tõendamaks, et kukkuvate esemete eest kaitsev konstruktsioon vastab teises lõigus sätestatud nõuetele, peab tootja või tema volitatud esindaja iga kõnealuse turvakatsetüübi puhul tegema või laskma teha asjakohased katsed.

3.4.5. **Juurdepääsuvahendid**

Käsi puud ja astmed peavad olema projekteeritud, valmistatud ja paigaldatud nii, et operاتور kasutab neid vaistlikult ega kasuta nende asemel masinale juurdepääsuks juhtimispidemeid.

3.4.6. **Pukseerimisseadised**

Kõigil pukseerivatel või pukseeritavatel masinatel peavad olema pukseerimis- või haakeseadised, mis on projekteeritud, valmistatud ja paigaldatud nii, et on tagatud hõlbus ja ohutu külge- ja lahtihaakimine ning on välistatud juhuslik lahtihaakumine kasutamise ajal.

Kui veotisli kaal seda nõuab, peab sellistel masinatel olema tugijalg, mille toetuspind on koormusele ja pinna-sele sobiv.

3.4.7. **Iseliikuva masina (või veduki) ja käitatava masina vaheline jõuülekanne**

Eemaldatavad jõuülekandevõllid, mis ühendavad iseliikuva masina (või veduki) käitatava masina esimese paikse laagriga, peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et iga töö käigus liikuv osa oleks kogu pikkuses kaitstud.

Iseliikuva masina (või veduki) poolel peab väljundvõll, mille külge on kinnitatud jõuülekandevõll, olema kaitstud kas iseliikuva masina (või veduki) külge kinnitatud ja ühendatud kaitsepiirde või mõne muu võrdväärset kaitset pakkuva seadisega.

Seda kaitsepiiret peab olema võimalik avada, et väljundvõllile ligi pääseda. Kui kaitsepiire on paigas, peab seal olema piisavalt ruumi, et veovõll ei lõhuks masina (veduki) liikumise ajal kaitsepiiret.

Pukseeritava masina poolel peab sisendvõll olema kaitstud masina külge kinnitatud kaitsekattega.

Pöördemomendi piirajaid või vabajooksusidureid võib kardaanvõllile külge kinnitada üksnes käitatava masina poolses otsas. Jõuülekandevõll peab olema sellele vastavalt tähistatud.

Kõigil pukseeritavatel masinatel, mille tööks on vaja jõuülekandevõlli, et ühendada see iseliikuva masina või vedukiga, peab olema selline jõuülekandevõlli kinnitussüsteem, et masina lahtihaakimisel ei saa jõuülekandevõll ja selle kate kokkupuutel maa või masinaga kahjustada.

Katte välisosad peavad olema projekteeritud, valmistatud ja paigutatud nii, et need ei saa pöörelda koos jõuülekandevõlliga. Kate peab jõuülekandevõlli tavaliste universaalliigendite korral katma kuni seesmist harkide otsteni ja lainurkuniversaalliigendite puhul kuni välimise liigendi või liigendite keskkohani.

Kui juurdepääsutee töötamiskohtadele asub eemaldatava jõuülekandevõlli läheduses, tuleb see projekteerida ja valmistada nii, et võlli katteid ei saa kasutada astmetena, kui need ei ole selleks projekteeritud ja valmistatud.

3.5. Kaitse muude ohtude eest

3.5.1. **Akud**

Aku hoidik peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et ümbermineku korral välditakse elektrolüüdi paiskumist operaatorile ning aurude kogunemist kohtadesse, kus on operaatorid.

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et akut saab selleks ettenähtud kergesti juurdepääsetava tööriista abil lahti ühendada.

3.5.2. **Tuli**

Olenevalt sellest, milliseid ohte on tootja masina kasutamisel ette näinud, peab masin, kui selle mõõtmed võimaldavad,

— kas võimaldama kinnitada kergesti juurdepääsetavaid tulekustuteid või

— olema varustatud sisseehitatud tulekustutussüsteemidega.

3.5.3. **Ohtlike ainete emissiooneid**

Punkti 1.5.13. teist ja kolmandat lõiku ei kohaldata siis, kui masina põhiülesanne on toodete pihustamine. Siiski peab ohualas viibiv operaator olema kaitstud nende ohtlike emissioonide ohu eest.

3.6. Teave ja näidikud

3.6.1. **Märgid, signaalid ja hoiatusmärguanded**

Kõigil masinatel peavad olema kasutamist, seadistamist ja hooldust käsitlevad märguandevahendid ja/või juhendsildid kõigis vajalikes kohtades, et tagada inimeste tervis ja ohutus. Need peavad olema valitud, projekteeritud ja valmistatud nii, et need oleksid selgelt nähtavad ja kustutamatud.

Ilma et see piiraks liikluseeskirjade sätteid, peavad masina seest juhitaval masinal olema järgmised seadmed:

- helihoiatusseadis inimeste hoiatamiseks,
- ettenähtud kasutustingimuste kohane valgussignaalide süsteem; seda viimast nõuet ei kohaldata masinate suhtes, mis on mõeldud üksnes allmaatööks ja millel puudub elektrienergia,
- vajaduse korral peab masina ja haagise vahel olema asjakohane ühendus signaalide edasiandmiseks.

Kaugjuhitav masin, mis tavalistes kasutustingimustes seab inimesed löögi- või muljumisohtu, peab olema varustatud asjakohaste vahenditega, et anda märku oma liikumisest, või vahenditega, mis kaitsevad inimesi ohu eest. Sama kehtib masinate suhtes, mille kasutamine on seotud pideva edasi-tagasi liikumisega piki ühte telge ja kui juht ei näe otse masina taha.

Masin peab olema valmistatud nii, et kõiki hoiatus- ja märguandeseadiseid ei saa tahtmatult mittetoimivaks muuta. Kui see on ohutuse seisukohalt oluline, peavad sellistel seadistel olema vahendid nende korrasoleku kontrollimiseks ja nende tõrge peab olema operaatorile hõlpsasti märgatav.

Kui masina või selle tööriistade liikumine on eriti ohtlik, peavad masinal olema sildid, mis hoiatavad töötavale masinale lähenemise eest; sildid peavad olema loetavad võimalikult kaugelt, et tagada nende inimeste ohutus, kes peavad viibima masina lähedal.

3.6.2. **Märgistus**

Igal masinal tuleb esitada loetavalt ja kustutamatu järgmine teave:

- nimivõimsus kilovattides (kW),
- kõige tavalisema kompleksusega masina mass kilogrammides (kg),

ja vajaduse korral:

- suurim ettenähtud haakekonksu veojõud njuutonites (N),
- suurim lubatud vertikaalkoormus haakekonksule njuutonites (N).

3.6.3. **Kasutusjuhend**

3.6.3.1. **Vibratsioon**

Kasutusjuhend peab sisaldama järgmist teavet masina põhjustatud kätele ja käsivartele või kogu kehale mõjuva vibratsiooni kohta:

- kätele ja käsivartele mõjuva vibratsiooni koguväärtus, kui see ületab 2,5 m/s². Kui see väärtus ei ületa 2,5 m/s², tuleb see ära märkida,
- korrigeeritud vibrokiirenduse ruutkeskmise väärtus, mis mõjub kehale, kui see ületab 0,5 m/s². Kui see väärtus ei ületa 0,5 m/s², tuleb see ära märkida,
- mõõtemääramatuse tase.

Need väärtused saadakse kõnesoleva masina tegelike mõõtmistega või määratakse kindlaks tehniliselt võrreldavatel masinatel sooritatud ja toodetava masina suhtes representatiivsete mõõtmiste alusel.

Kui harmoneeritud standardeid ei kohaldata, tuleb vibratsiooni mõõta masinale kõige sobivamal meetodil.

Tuleb kirjeldada masina tööolusid mõõtmise ajal ja mõõtmisel kasutatud meetodeid.

3.6.3.2. Mitmekülgne kasutamine

Kasutusjuhendid mitmeotstarbelistele masinatele, mida saab varustusest olenevalt kasutada mitmel erineval otstarbel, samuti vahetatavate seadmete kasutusjuhendid peavad sisaldama teavet, mis on vajalik põhimasina ning selle vahetatavate seadmete ohutuks monteerimiseks ja kasutamiseks.

4. TÄIENDAVAD OLULISED TERVISEKAITSE- JA OHUTUSNÕUDED TEATAVATE TÖSTMISEST TULENEVADE OHTUDE VÄLTIMISEKS

Masinaid, mille töstmistoimingud tekitavad ohtu, peavad vastama kõigile käesolevas peatükis kirjeldatud tervisekaitse- ja ohutusnõuetele (vt "Üldised põhimõtted", punkt 4).

4.1. Üldist

4.1.1. Mõisted

- a) *Tõstetoiming* – konkreetsel hetkel paiknemistasandi muutmist vajavate kaupadest ja/või inimestest koosneva lastiüksuse liikumine.
- b) *Suunatav last* – last, mille kogu liikumine toimub mööda jäiku või painduvaid juhikuid, mille asendi määravad kinnitatud punktid.
- c) *Koormusvarutegur* – masina tootja või tema volitatud esindaja tagatud suurima koormuse, mida masinaosa suudab kanda, ja suurima lubatud töökoormuse aritmeetiline suhe, mis on masinaosale märgitud.
- d) *Katsetustegur* – staatilise või dünaamilise koormuskatse käigus tõstemasinale või tõstmise abiseadisele rakendatud koormuse ja tõstemasinale või tõstmise abiseadisele märgitud suurima lubatud koormuse aritmeetiline suhe.
- e) *Staatiline koormuskatse* – katse, mille käigus masinat või tõstmise abiseadist esmalt kontrollitakse ja koormatakse suurima lubatud koormusega, mis on korrutatud asjakohase staatilise katsetusteguriga, ja seejärel kontrollitakse uuesti pärast kõnealuse koormuse eemaldamist, tagamaks, et ei ole tekkinud kahjustusi.
- f) *Dünaamiline koormuskatse* – katse, mille käigus masinat kasutatakse selle kõikvõimalikes koostudes suurimal lubatud koormusel, mis on korrutatud asjakohase dünaamilise katsetusteguriga, võttes arvesse tõstemasina dünaamilist toimimist, kontrollimaks selle nõuetekohast toimimist.
- g) *Kandur* – masinaosa, mille peal või milles inimesed ja/või kaup tõstmise ajal asuvad.

4.1.2. Kaitse mehhaaniliste ohtude eest

4.1.2.1. Ebastabiilsusest tulenev risk

Masina peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et punktis 1.3.1 nõutud stabiilsus säilib nii masina kasutamisel kui ka kasutusväliselt, sealhulgas kõik transportimis-, monteerimis- ja demonteerimisetapid koostisosade eeldatavate tõrgete korral ning kasutusjuhendi kohaselt tehtavate katsetuste ajal. Selleks peab tootja või tema volitatud esindaja kasutama asjakohaseid kontrollimeetodeid.

4.1.2.2. Masinaid, mis liiguvad juhtrööbastel ja rööbasteedel

Masinal peavad olema seadised, mis juhtrööbastele või rööbasteedele mõjudes väldivad rööbastelt mahasõitu.

Kui rööbastelt mahasõit toimub sellistest seadistest olenemata või rööbasteel või liikuva osa tõrke tõttu, peavad masinal olema sellised seadised, mis takistavad seadmete, osade või lasti kukkumist või masina ümberminekut.

4.1.2.3. Mehhaaniline vastupidavus

Masin, tõstmise abiseadis ja nende osad peavad neile ettenähtud paigaldustingimustes ja tööoludes suutma vastu pidada neile avaldatavale koormusele nii kasutamise ajal kui ka vajaduse korral kasutusväliselt kõigis asjakohastes koostudes, võttes vajaduse korral asjakohaselt arvesse keskkonnategureid ja inimeste avaldatavat jõudu. Seda nõuet tuleb täita ka vedamise, monteerimise ja demonteerimise ajal.

Masin ja tõstmise abiseadised peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse väsimisest või kulumisest tulenevaid tõrkeid, võttes asjakohaselt arvesse nende kasutusotstarvet.

Kasutatavad materjalid peavad olema valitud ettenähtud töökeskkonna järgi, võttes eelkõige arvesse korrosiooni, hõõrdumist, lööke, külmarabedust ja vananemist.

Masin ja tõstmise abiseadised peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et need peavad staatiliste koormuskatsete käigus vastu ülekoormusele, ilma et tekiks püsivaid deformatsioone või nähtavaid defekte. Vastupidavusarvutustes tuleb arvesse võtta staatilise katsetusteguri väärtusi, mis on valitud piisava ohutustaseme tagamiseks. Selle teguri väärtused on üldiselt järgmised:

- a) käsiajamiga masinad ja tõstmise abiseadised: 1,5;
- b) muud masinad: 1,25.

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see läbib tõrgeteta sellised dünaamilised koormuskatsed, mille tegemisel kasutatakse dünaamilise katsetusteguriga korrutatud suurimat lubatud koormust. See dünaamiline katsetustegur valitakse nii, et oleks tagatud piisav ohutustase; üldiselt on teguri väärtus 1,1. Reeglina tehakse koormuskatsed ettenähtud nimikiirusel. Kui masina juhtimisahel võimaldab mitut samaaegset liikumist, tuleb katsed teha kõige ebasoodsamates tingimustes, s.t üldiselt kõnealused liikumised ühendatakse.

4.1.2.4. Plokirattad, trumlid, rattad, trossid ja ketid

Plokirataste, trumlite ja rataste läbimõõt peab vastama nende külge kinnitavate trosside või kettide mõõtmetele.

Trumlid ja rattad peavad olema projekteeritud, valmistatud ja paigaldatud nii, et nendel olevad trossid või ketid saaksid ümber nende keerduda neilt maha tulemata.

Otseselt lasti tõstmisel või hoidmisel kasutatavate trosside puhul ei tohi kasutada pleissimist mujal kui otstes. Pleissimine on siiski lubatud seadiste puhul, mida on kasutusotstarbest lähtuvalt vaja regulaarselt teiseks teha.

Trosside ja trossiotste ühine koormusvarutegur tuleb valida nii, et oleks tagatud piisav ohutustase. Üldiselt on selle teguri väärtus 5.

Tõstekettide koormusvarutegur tuleb valida nii, et oleks tagatud piisav ohutustase. Üldiselt on selle teguri väärtus 4.

Tõendamaks, et on saavutatud piisav koormusvarutegur, peab tootja või tema volitatud esindaja iga kõnealuse otseselt lasti tõstmiseks kasutatava keti- või trossitüübi ja trossiotste puhul tegema või laskma teha asjakohased katsed.

4.1.2.5. Tõstmise abiseadised ja nende koostisosad

Tõstmise abiseadised ja nende koostisosad peavad olema sellise suurusega, et peaksid vastu väsimisele ja vananemisele ning töötajate arvule neile kohaldamissätetes määratud kasutusaja jooksul.

Lisaks sellele,

- a) terastrossi ja trossiotste ühine koormusvarutegur peab olema valitud nii, et oleks tagatud piisav ohutustase; üldiselt on selle teguri väärtus 5. Trossidel ei tohi olla tehtud pleissimist ega tohi olla silmuseid mujal kui otstes;
- b) keevitatud lülidega kettide kasutamise korral peavad lülid olema lühikesed. Kõigi kettitüüpide koormusvarutegur peab olema valitud nii, et oleks tagatud piisav ohutustase; üldiselt on selle teguri väärtus 4;

- c) tekstiilköite või -troppide koormusvarutegur oleneb materjalist, valmistusviisist, mõõtmetest ja kasutamisest. See tegur peab olema valitud nii, et oleks tagatud piisav ohutustase; üldiselt on selle teguri väärtus 7, tingimusel et kasutatavad materjalid on väga kvaliteetsed ja valmistusviis on kooskõlas kasutusotstarbega. Muul juhul määratakse tegurile üldiselt suurem väärtus, et tagada samaväärne ohutustase. Tekstiilköites ja -troppides ei tohi olla sõlmi ega liiteid ja nende puhul ei tohi olla tehtud pleissimist mujal kui otstes, välja arvatud otsakuteta troppide puhul;
- d) kõigi nende metallosade koormusvarutegur, mis moodustavad troppi või mida kasutatakse koos sellega, peab olema valitud nii, et on tagatud piisav ohutustase; üldiselt on selle teguri väärtus 4;
- e) mitmeharulise troppi suurim lubatud koormus määratakse kindlaks nõrgima haru ohutusteguri, harude arvu ja troppi kasutusvariandist sõltuva vähendusteguri põhjal;
- f) tõendamaks, et on saavutatud piisav koormusvarutegur, peab tootja või tema volitatud esindaja iga jaotises a–d nimetatud koostisosa tüübi puhul tegema või laskma teha asjakohased katsed.

4.1.2.6. Liikumise juhtimine

Liikumist juhtivad seadised peavad toimima nii, et masin, millele need on paigaldatud, püsib ohutuna.

- a) Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud või seadisega varustatud nii, et selle osade liikumise amplituud jääb kindlaksmääratud piiridesse. Selliste seadiste tööle hakkamisele peab vajaduse korral eelnema hoiatus.
- b) Kui mitut paikset või rööbastel liikuvat masinat saab samas kohas samaaegselt liigutada ja on olemas kokkupõrkeohu, peavad sellised masinad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et neid saab varustada süsteemidega, mis võimaldavad sellist ohtu vältida.
- c) Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et last ei saa ohtlikult libiseda ega vabalt ja ootamatult kukkuda isegi energiavarustuse osalise või täieliku katkemise korral ega siis, kui operaator lõpetab masina kasutamise.
- d) Tavalistes tööoludes ei tohi olla võimalik lasta lasti alla üksnes hõõrdepiduri abil, välja arvatud masinate puhul, mille otstarve eeldab nende sellist toimimist.
- e) Haardeseadised peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et on välistatud lasti tahtmatu lahtilaskmine.

4.1.2.7. Lasti liikumine käsitlemise ajal

Masina juhtimiskoht peab olema paigutatud nii, et on tagatud liikuvate osade liikumisteede parim võimalik nähtavus, et vältida võimalikke kokkupõrkeid samaaegselt liikuda ja ohtu tekitada võivate inimeste, seadmete või muude masinatega.

Suunatava lastiga masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse inimeste vigastusi, mis võivad tekkida lasti, kanduri või vastukaalu liikumisest.

4.1.2.8. Liikumatu vastuvõtuplatvorme teenindavad masinad

4.1.2.8.1. Kanduri liikumine

Liikumatu vastuvõtuplatvorme teenindavate masinate kandurite liikumine vastuvõtuplatvormi suunas ja juures peab olema järgalt suunatud. Käärsüsteeme käsitletakse samuti suunatud juhtimissüsteemina.

4.1.2.8.2. Juurdepääs kandurile

Kui inimestel on juurdepääs kandurile, peab masin olema projekteeritud ja valmistatud nii, et oleks tagatud kanduri püsimine paigal, kui inimestel on sellele juurdepääs, eriti lasti peale- ja mahalaadimise ajal.

Masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et kanduri ja teenindatava vastuvõtuplatvormi tasapindade vahe ei põhjustaks komistamisohtu.

4.1.2.8.3. Liikuva kanduriga kokkupuutumisest tekkiv oht

Kui see on vajalik punkti 4.1.2.7 teise lõigu nõudmiste täitmiseks, tuleb sõitmisala tavalise töötamise ajal muuta mittejuurdepääsetavaks.

Kui masina kontrollimisel või hooldamisel on oht, et kanduri all või kohal paiknevad inimesed võidakse pressida kanduri ja mõne kinnitatud osa vahele, tuleb jätta inimestele piisavalt ruumi kas siis füüsiliste varjumiskohtade näol või mehhaaniliste seadmete abil, mis kanduri liikumise blokeerivad.

4.1.2.8.4. Lasti kandurilt allakukkumise oht

Kui last võib kandurilt kukkuda, peab masin olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see oht oleks välistatud.

4.1.2.8.5. Vastuvõtuplatvormid

Risk, et inimesed võivad kokku puutuda liikuva kanduri või muude liikuvate masinaosadega vastuvõtuplatvormide juures, peab olema välistatud.

Kui on risk, et inimesed võivad kukkuda masina sõidualasse, kui kandurit parajasti platvormi juures ei ole, tuleb selle vältimiseks paigaldada kaitsepiirded. Need kaitsepiirded ei tohi avaneda sõiduala suunas. Kaitsepiirded peavad olema kinnitatud blokeerimisadiseiga, mille tööd juhib kanduri liikumine, mis takistab

- kanduri ohtlikku liikumist enne kaitsepiirete sulgumist ja lukustumist,
- kaitsepiirde ohtlikku avanemist enne kanduri peatumist vastuvõtuplatvormi juures.

4.1.3. **Otstarbele vastavus**

Masina turulelaskmise või esmakordse kasutuselevõtmise korral peab tootja või tema volitatud esindaja rakendada asjakohaseid meetmeid või laskma neid rakendada, et tagada kasutusvalmis käsi- või jõuajamiga töstmise abiseadiste või masina ettenähtud funktsioonide ohutu täitmine.

Punktis 4.1.2.3 nimetatud staatiline ja dünaamiline koormuskatse tuleb teha kõigile kasutusvalmis töstemasinatele.

Kui masinat ei saa monteerida tootja või tema volitatud esindaja tootmisruumides, tuleb kasutuskohal võtta asjakohased meetmed. Seega võib meetmeid võtta kas tootmiskohal või kasutuskohal.

4.2. Nõuded masinate kohta, mis ei ole käsitsi käitatavad

4.2.1. **Liikumise juhtimine**

Masina või selle seadmete juhtimiseks tuleb kasutada isetagastuvaid juhtimisseadiseid. Kui aga osalise või täieliku liikumise puhul puudub masina või lasti kokkupõrkeoht, võib nimetatud seadised asendada juhtimisseadistega, mis võimaldavad automaatset peatamist eelnevalt valitud asendites, ilma et operaator peaks isetagastuvat juhtimisseadist mõjutama.

4.2.2. **Kontroll lasti üle**

Masinatele, mille suurim lubatud koormus on vähemalt 1 000 kg või mille ümberminekumoment on vähemalt 40 000 Nm, peavad seadised juhi hoiatamiseks ja lasti ohtliku liikumise vältimiseks olema järgmistel juhtudel:

- masina ülekoormamine kas suurima lubatud koormuse ületamise tagajärjel või koormuse ületamisest tulenevate momentide tagajärjel või
- ümberminekumomendi ületamise tagajärjel.

4.2.3. **Trossidel liikuvad masinad**

Kande-, tõmbe või tõstetrossidel peab olema vastukaal, mis võimaldab trossi pinget pidevalt seadistada.

4.3. Teave ja märgistused

4.3.1. **Ketid, trossid ja linttrepid**

Igal tõsteketil, -trossil või linttrepidil, mis ei kuulu koostu, peab olema märgis, või kui see ei ole võimalik, siis plaat või eemaldamatu rõngas tootja või tema volitatud esindaja nime ja aadressi ning asjakohase tunnistuse numbriga.

Eespool nimetatud tunnistus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) tootja, või kui see on asjakohane, siis tema volitatud esindaja nimi ja aadress;
- b) keti või trossi kirjeldus, sealhulgas järgmised andmed:
 - nimimõõtmed,
 - konstruktsioon,
 - valmistusmaterjal ja
 - materjali suhtes kohaldatud metallurgiline eritöötlus;
- c) kasutatud katsemeetod;
- d) keti või trossi suurim lubatud töökoormus. Koormusväärtused võib esitada iga kindlaksmääratud rakenduse puhul.

4.3.2. **Tõstmise abiseadised**

Kõigil tõstmise abiseadistel peavad olema järgmised andmed:

- materjali tunnusandmed, kui seda teavet on vaja materjali ohutuks kasutamiseks,
- suurim lubatud töökoormus.

Kui tõstmise abiseadiseid on füüsiliselt võimatu märgistada, peavad esimeses lõigus nimetatud andmed olema esitatud tõstmise abiseadise külge kindlalt kinnitatud plaadil või mõnel muul vahendil.

Andmed peavad olema loetavad ja asuma kohas, kus need ei kao töötlemise, kulumise jms tõttu ja kus need ei kahjusta tõstmise abiseadise tugevust.

4.3.3. **Tõstemasinad**

Suurim lubatud töökoormus peab olema märgitud masinale nähtavalt. See märgistus peab olema loetav ja kustutamatu ning kodeerimata kujul.

Kui suurim lubatud töökoormus sõltub masina kasutusvariandist, peab igal juhtimiskohal olema koormussilt iga kasutusvariandi suurima lubatud töökoormuse väärtusega, eelistatult diagrammi või tabeli kujul.

Masinal, mis on mõeldud vaid kaupade tõstmiseks ja mis on varustatud tõsteplatvormiga, kuhu inimestel on juurdepääs, peab olema selge ja kustutamatu inimeste tõstmist keelav hoiatus. See hoiatus peab olema nähtav kõikjalt, kust on võimalik platvormile pääseda.

4.4. Kasutusjuhend

4.4.1. **Tõstmise abiseadised**

Iga tõstmise abiseadis või iga üksnes komplektina müüdava tõstmise abiseadiste kogumiga peab kaasas olema kasutusjuhend, mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- a) tavapärased kasutustingimused;
- b) kasutuspiirangud (eriti selliste abiseadiste puhul nagu magnet- ja vaakumpadjad, mis ei vasta täielikult punkti 4.1.2.6 alapunkti e nõuetele);
- c) kasutus-, monteerimis- ja hooldusjuhised;
- d) kasutatud staatilise koormuskatse koefitsient.

4.4.2. Tõstemasinad

Tõstemasinal peab olema kaasas järgmist teavet sisaldav kasutusjuhend:

- a) masina tehnilised omadused, eriti
 - suurim lubatud töökoormus, ja kui see on asjakohane, punkti 4.3.3 teises lõigus kirjeldatud koormusgraafiku või koormustabeli koopia,
 - tugelede või kinnitustele mõjuvad jõud ja kui see on asjakohane, siis ka liikumisteede omadused,
 - kui see on asjakohane, siis vastukaalu määratlus ja paigaldusvahendid;
- b) masina kasutus- ja hoolduspäeviku sisu, kui see ei ole masinaga kaasas;
- c) kasutusnõuanded, eriti juhul, kui operaatoril puudub otsene silmside lastiga;
- d) vajaduse korral tootja või tema volitatud esindaja poolt või selle jaoks läbi viidud staatilise ja dünaamilise koormuskatse tulemuste aruanne;
- e) vajalikud juhised, mis on nimetatud punktis 4.1.3 ja mis käsitlevad katsete tegemist enne sellise masina esmakordset kasutuselevõttu, mida ei ole tootja juures kasutusvalmiks monteeritud.

5. ALLMAATÖÖMASINATE KOHTA ESITATAVAD TÄIENDAVAD OLULISED TERVISEKAITSE- JA OHUTUSNÕUDED

Allmaatöömasinad peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et need vastavad kõigile käesolevas peatükis (vt "Üldised põhimõtted", punkt 4) kirjeldatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

5.1. Ebastabiilsusest tulenev risk

Hüdraulilised laetoestikud peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et nende liikumisel säilib etteantud suund ning need ei libise enne nende koormuse rakendamist, rakendamise ajal ega pärast nendelt koormuse eemaldamist. Neil peavad olema kinnituspunktid üksikute hüdrotuge ülaosa tugiplaatide jaoks.

5.2. Liikumine

Hüdraulilised laetoestikud peavad võimaldama inimestel takistamatult liikuda.

5.3. Juhtimispidemed

Rööbastel liikuva masina kiirendus- ja pidurdusseadised peavad olema käsitsi käitatavad. Kuid seda lubavad seadised võivad olla ka jalaga käitatavad.

Hüdrauliliste laetoestike juhtimispidemed peavad olema projekteeritud ja paigutatud nii, et teisedustoiimingute ajal on operaatorid kaitstud kaitsekatusena. Juhtimispidemed peavad olema kaitstud juhusliku vabanemise eest.

5.4. Peatumine

Rööbastel iseliikuvall allmaatöömasinal peab olema automaatne pidurdusseadis, mis mõjutab masina liikumist reguleerivat juhtimisahelat.

5.5. Tuli

Kergestisüttivate osadega masinate suhtes on punkti 3.5.2 teine taane kohustuslik.

Allmaatöömasina pidurdussüsteem peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et see ei tekita sädemeid ega põhjusta tulekahju.

Soojusmootoritega allmaatöömasinal peavad olema üksnes sellised sisepõlemismootorid, mis kasutavad madala aurustumisrõhuga kütust ja välistavad igasuguse elektrisädeme tekke.

5.6. Heitgaasid

Sisepõlemismootorite heitgaase ei tohi suunata ülespoole.

6. TÄIENDAVAD OLULISED TERVISEKAITSE- JA OHUTUSNÕUDED MASINATE KOHTA INIMESTE TÖSTMISEST TULENEVATE TEATAVATE OHTUDE VÄLTIMISEKS

Masinaid, mis tekitavad ohtu seoses inimeste töstmisega, peavad vastama kõigile käesolevas peatükis (vt "Üldised põhimõtted", punkt 4) kirjeldatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

6.1. Üldist

6.1.1. **Mehhaaniline tugevus**

Kandur, kaasa arvatud selle pörandas või laes olla võiv luuk, peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et seal on piisavalt ruumi ning et selle tugevus vastab lubatud suurimale inimeste arvule ja suurimale lubatud koormusele.

Punktides 4.1.2.4 ja 4.1.2.5 määratud masinaosade koormusvarutegurid ei ole inimeste töstmiseks mõeldud masinate puhul piisavad ja üldiselt tuleb neid kahekordistada. Inimeste või inimeste ja kaupade töstmiseks mõeldud masinate kandurid peavad olema varustatud riputus- või toetussüsteemiga, mis on projekteeritud ja valmistatud selleks, et tagada piisav kontroll ohutustaseme üle ning vältida kanduri kukkumisohtu.

Kanduri riputamisel trosside või kettidega on põhireeglits see, et vaja on vähemalt kahte sõltumatut omaette kinnitusega ketti või trossi.

6.1.2. **Koormuse kontroll muul kui inimjõul töötava kanduri puhul**

Punkti 4.2.2 nõudeid kohaldatakse suurimast lubatud koormusest ja ümberminekumomendi suurusest olenevata, välja arvatud siis, kui tootja suudab tõendada, et ülekoormuse või ümbermineku ohtu ei ole.

6.2. Juhtimisseadised

Kui ohutusnõuetega ei nähta ette muid lahendusi, peab kandur üldiselt olema projekteeritud ja valmistatud nii, et selles olevatel inimestel on vahendid selle üles-alla liikumise juhtimiseks ja vajaduse korral kanduri muu liikumise juhtimiseks.

Nende juhtimisseadiste toimimine peab olema esmajärguline sedasama liikumist juhtivate muude seadiste suhtes, välja arvatud hädaseiskamisseadised.

Nende liikumiste juhtimisseadised peavad olema pidevat mõjutamist nõudvad, välja arvatud siis, kui kandur ise on täielikult suletud.

6.3. Kanduris või kanduril olevate inimeste ohud

6.3.1. **Kanduri liikumisest tulenev risk**

Inimeste töstmiseks mõeldud masin peab olema projekteeritud, valmistatud ja varustatud nii, et kanduri liikumise kiirendamine ega aeglustamine ei tekitaks riski inimestele.

6.3.2. **Inimeste kandurist kukkumise risk**

Kanduri pörand ei tohi kalduda ka liikumise ajal niivõrd, et kanduris olijail tekiks kukkumiskrisk.

Kui kandur on projekteeritud töötamiskohaks, tuleb võtta meetmeid selle stabiilsuse tagamiseks ja ohtliku liikumise vältimiseks.

Kui punktis 1.5.15 nimetatud meetmed ei ole piisavad, peab kanduril olema seda kasutavate inimeste võimalikule arvule vastav arv kinnituspunkte. Kinnituspunktid peavad olema kukkumise eest kaitsvate isikukaitsevahendite kinnitamiseks piisavalt tugevad.

Põrandas või laes olevad luugid või külguksed peavad avanema suunda, mis välistab kukkumisohtu nende ootamatu avanemise korral.

6.3.3. **Kandurile kukkuvate esemete põhjustatud risk**

Kui on risk, et esemed võivad kukkuda kandurile ja ohustada inimesi, peab kandur olema varustatud kaitsekaitsetusega.

6.4. Liikumatuid vastuvõtuplatvorme teenindavad masinad

6.4.1. **Kanduris või kanduril inimestele avalduv risk**

Kandur peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et välditakse inimeste ja/või kanduris või kanduril olevate esemete kokkupuudet ükskõik milliste liikuvate elementidega. Kui see on nimetatud nõudmise täitmiseks vajalik, peab kandur olema täielikult suletud ning selle ukсед peavad olema varustatud blokeerivate seadistega, mis väldivad kanduri ohtlikku liikumist enne uste sulgumist. Uksed peavad jääma suletuks, kui kandur peatub kahe vastuvõtuplatvormi vahel ning on olemas kandurilt kukkumise oht.

Masin peab olema projekteeritud, valmistatud ja vajaduse korral varustatud seadistega kanduri ootamatu üles või alla liikumise takistamiseks. Seadised peavad võimaldama kanduri seiskamist selle kõige suuremal töökoormusel ja kõige suurema ettenähtud kiiruse juures.

Olenemata koormustingimustest ei tohi kanduri aeglustamine selle peatamiseks ohustada kandurit kasutavaid inimesi.

6.4.2. **Juhtimisseadised kanduri juhtimiseks vastuvõtuplatvormide läheduses**

Juhtimisseadised, mis ei ole hädaseiskamisseadised, ei tohi põhjustada kanduri liikumist vastuvõtuplatvormi juures, kui

- kasutatakse kanduril olevaid juhtimispidemeid,
- kandur ei ole vastuvõtuplatvormi juures.

6.4.3. **Juurdepääs kandurile**

Vastuvõtuplatvormide ääres ja kanduril olevad piirded peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et oleks tagatud ettenähtud kaubakoguste ja inimeste hulga ohutu transportimine vastuvõtuplatvormilt kandurile ja kandurilt vastuvõtuplatvormile.

6.5. Märgistused

Kanduril peab olema järgmine ohutust tagav teave:

- kanduril korraga olla tohtivate inimeste arv,
- selle suurim lubatud töökoormus.

II LISA

Deklaratsioonid

1. SISUKORD

A. EÜ VASTAVUSDEKLARATSIOON MASINA KOHTA

Nimetatud deklaratsioon ja selle tõlked peavad vastama samadele tingimustele kui kasutusjuhendid (vt I lisa punkti 1.7.4.1 alapunkte a ja b) ning need peavad olema kas kirjutatud masinal või käsitsi suurte tähtedega.

See deklaratsioon käsitleb üksnes masina seisundit selle turulelaskmise korral ega hõlma masinale lisatud komponente ja/või hiljem lõppkasutaja sooritatud toiminguid.

EÜ vastavusdeklaratsioon masina kohta peab sisaldama järgmisi üksikasju:

1. tootja, ja kui see on asjakohane, siis tema volitatud esindaja ärinimi ja täielik aadress;
2. selle ühenduses registrisse kantud isiku nimi ja aadress, kellel on õigus koostada tehniline toimik;
3. masina kirjeldus ja määratlus, sealhulgas selle üldnimetus, funktsioon, mudel, tüüp, seerianumber ja kaubanduslik nimetus;
4. lause, millega väljendatakse selgelt masina vastavust kõigile käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele, ja kui see on vajalik, siis samasugune lause, mis kinnitab vastavust muudele direktiividele ja/või asjakohastele sätetele. Need viited peavad osundama *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud tekstidele;
5. kui see on asjakohane, siis IX lisas nimetatud tüübihindamise teostanud teavitatud asutuse nimi, aadress ja tunnuscode ning EÜ tüübihindamissertifikaadi number;
6. kui see on asjakohane, siis X lisas nimetatud teavitatud asutuse nimi, aadress ja tunnuscode, kes kiidab heaks kvaliteedi täieliku tagamise süsteemi;
7. kui see on asjakohane, siis viide artikli 7 lõikes 2 nimetatud harmoneeritud standardite kasutamisele;
8. kui see on asjakohane, siis viide kasutatud tehnilistele standarditele ja spetsifikatsioonidele;
9. deklaratsiooni väljastamise koht ja kuupäev;
10. tootja või tema volitatud esindaja nimel deklaratsiooni koostama volitatud isiku andmed ja allkiri.

B. OSALISELT KOMPLEKTEERITUD MASINA ÜHENDAMISE DEKLARATSIOON

Deklaratsioon ja selle tõlge peavad olema koostatud samade tingimuste kohaselt kui kasutusjuhend (vt I lisa punkti 1.7.4.1 alapunkte a ja b) ning peavad olema kas kirjutatud masinal või käsitsi suurte tähtedega.

Ühendamisdeklaratsioon peab sisaldama järgmisi üksikasju:

1. osaliselt komplekteeritud masina tootja, või kui see on asjakohane, tema volitatud esindaja ärinimi ja täielik aadress;
2. selle ühenduses registrisse kantud isiku nimi ja aadress, kellel on õigus koostada asjakohane tehniline dokumentatsioon;
3. osaliselt komplekteeritud masina kirjeldus ja määratlus, sealhulgas selle üldnimetus, funktsioon, mudel, tüüp, seerianumber ja kaubanduslik nimetus;
4. lause, millega näidatakse selgelt, milliseid käesoleva direktiivi nõudeid kohaldatakse ja täidetakse ning sedastatakse, et asjakohane VII lisa B-osale vastav tehniline dokumentatsioon on koostatud, ja vajaduse korral ka lause, mis kinnitab osaliselt komplekteeritud masina vastavust muudele asjakohastele ühenduse direktiividele. Need viited peavad osundama *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud tekstidele;
5. kohustus edastada riigisiseste asutuste nõudmisel asjakohast teavet osaliselt komplekteeritud masina kohta. See hõlmab ka edastamismeetodit ning see ei tohi piirata osaliselt komplekteeritud masina tootja õigusi intellektuaalsele omandile;
6. kui see on asjakohane, siis teade selle kohta, et osaliselt komplekteeritud masinat ei tohi kasutusele võtta enne, kui lõplikult komplekteeritud masin, millega see ühendatakse, on tunnustatud käesoleva direktiivi sätetele vastavaks;
7. deklaratsiooni väljastamise koht ja kuupäev;
8. tootja või tema volitatud esindaja nimel deklaratsiooni koostama volitatud isiku andmed ja allkiri.

2. SÄILITAMINE

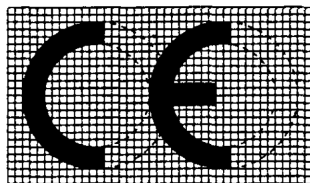
Masina tootja või tema volitatud esindaja säilitab EÜ vastavusdeklaratsiooni originaali vähemalt kümme aastat pärast masina valmistamise viimast kuupäeva.

Osaliselt komplekteeritud masina tootja või tema volitatud esindaja säilitab masina ühendamise deklaratsiooni originaali vähemalt kümme aastat pärast osaliselt komplekteeritud masina valmistamise viimast kuupäeva.

III LISA

CE-märkis

CE-vastavusmärkis koosneb tähtedest "CE" järgmisel kujul:

CE-märgise vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada eespool esitatud joonise proportsioonidest.

CE-märgise erinevad osad peavad olema ühekõrgused, vähemalt 5 mm kõrged. Väikeste masinate puhul võib sellest alampiirist loobuda.

CE-märkis tuleb kanda masinale tootja või tema volitatud esindaja nime vahetusse lähedusse, kasutades sama tehnikat.

Kui on kohaldatud artikli 12 lõike 3 punktis c ja artikli 12 lõike 4 punktis b nimetatud kvaliteedi täieliku tagamise menetlust, lisatakse CE-märgisele teavitatud asutuse identifitseerimisnumber.

IV LISA

Masinate tüübid, mille suhtes tuleb kohaldada üht artikli 12 lõiget 3 ja 4 nimetatud menetlustest

1. Järgmist tüüpi ketassaed (ühe- või mitmekettalised) puidu ja samasuguste füüsikaliste omadustega materjalide töötlemiseks või liha ja samalaadsete füüsikaliste omadustega materjalide töötlemiseks.
 - 1.1. Saagimise ajal liikumatu teljega ketassaed, millel on liikumatu töölaud ja millele antakse töödeldavad detailid ette käsitsi või millel on äravõetav ajamiga etteandeseadis.
 - 1.2. Saagimise ajal liikumatu teljega ketassaed, millel on käsitsi edasi-tagasi liikuv töölaud või kelk.
 - 1.3. Saagimise ajal liikumatu teljega ketassaed, millel on sisseehitatud, käsitsi laaditav ja/või tühjendatav töödeldavate detailide mehhaaniline etteandeseadis.
 - 1.4. Saagimise ajal liikuva teljega ketassaed, mis on mehhaaniliselt liikuva teljega, käsitsi laaditavad ja/või tühjendatavad.
 2. Käsitsi etteandmisega rihthövelmasinad puidutöötamiseks.
 3. Käsitsi laaditavad ja/või tühjendatavad ühepoolsed paksushövelmasinad puidutöötlemiseks, millel on sisseehitatud mehhaaniline etteandeseadis.
 4. Järgmised käsitsi laaditavad ja/või tühjendatavad lintsaed puidu ja samalaadsete füüsikaliste omadustega materjalide või liha ja samalaadsete füüsikaliste omadustega materjalide töötlemiseks.
 - 4.1. Saagimise ajal fikseeritud asendis lindiga saed, millel on kindel või edasi-tagasi liikuv alus või tugi tooriku jaoks.
 - 4.2. Saed, mille lint liigub koos edasi-tagasi liikuva kelguga.
 5. Ühendmasinad punktides 1–4 ja 7 nimetatud tüüpi masinast puidu ja samalaadsete füüsikaliste omadustega materjalide töötlemiseks.
 6. Käsietteandega mitmeteralised tapimasinad puidutöötamiseks.
 7. Käsietteandega vertikaalfreespingid puidu ja samalaadsete füüsikaliste omadustega materjalide töötlemiseks.
 8. Kantavad puidukettaed.
 9. Pressid, sealhulgas profiilide painutuspressid metallide külmtöötamiseks, käsitsi laaditavad ja/või tühjendatavad, mille liikuvate osade käigupikkus võib ületada 6 mm ja kiirus võib ületada 30 mm/s.
 10. Käsitsi laaditavad ja/või tühjendatavad plasti survevalu- või vormpressimismasinad.
 11. Käsitsi laaditavad ja/või tühjendatavad kummi survevalu- või vormpressimismasinad.
 12. Järgmist tüüpi allmaatöömasinad.
 - 12.1. Vedurid ja pidurdusseadmetega vagunid.
 - 12.2. Hüdraulilised laetoestikud.
 13. Käsitsi laaditavad, kokkurusumismehhanismiga veokid majapidamisjäätmete kogumiseks.
 14. Eemaldatavad jõuülekandemehhanismid koos kaitsepiiretega.
 15. Kaitsepiirded eemaldatavate jõuülekandemehhanismide jaoks.
 16. Autoteeninduse töstukid.
 17. Sellised seadmed inimeste töstmiseks, millega on seotud oht kukkuda rohkem kui kolme meetri kõrguselt.
 18. Löökoimelised kantavad kinnitus- ja muud masinad.
 19. Kaitseadeldised, mis on ette nähtud inimese kohalolu kindlakstegemiseks.
 20. Avatavad mehaanilise ajamiga blokeerivad piirded, mis on projekteeritud punktides 9–11 nimetatud masinate turvamiseks.
 21. Loogikaseadmed turvafunktsioonide kindlustamiseks.
 22. Ümbermineku korral kaitsvad struktuurid.
 23. Kukkuvate esemete eest kaitsvad struktuurid.
-

V LISA

Artikli 2 lõikes c nimetatud ohutusseadiste näidisloetelu

1. Kardaadvõllide piirded.
2. Kaitseseadeldised, mis on mõeldud inimeste kohalolu kindlakstegemiseks.
3. Avatavad ajamiga töötavad blokeeringuga piirded, mis on projekteeritud IV lisa punktides 9–11 nimetatud masinate turvamiseks.
4. Loogikaseadmed turvafunktsioonide kindlustamiseks.
5. Ventiliid, millel on lisavahendid rikete avastamiseks ja mis on mõeldud masina ohtliku liikumise juhtimiseks.
6. Masina emissioonide imisüsteemid.
7. Piirded ja kaitseseadised, mis on ette nähtud inimeste kaitsmiseks masina tööprotsessi kaasatud liikuvate osade eest.
8. Seadised tõstemasinate laadimise ja ümberpaigutamise juhtimise järelevalveks.
9. Kõik inimeste istmetel kinnihoidmise vahendid.
10. Hädaseiskamisseadised.
11. Mahalaadimissüsteemid potentsiaalselt ohtlike elektrostaatiliste laengute kogunemise vältimiseks.
12. I lisa punktides 1.5.7, 3.4.7 ja 4.1.2.6 nimetatud energiapiirajad ja vabastusseadised.
13. Müra ja vibratsiooni emissiooni vähendamise süsteemid.
14. Ümbermineku korral kaitsvad struktuurid.
15. Kukkuvate esemete eest kaitsvad struktuurid.
16. Kahekäejuhtimisseadised.
17. Inimeste ühelt vastuvõtuplatvormilt teisele tõstmiseks ja allalaskmiseks mõeldud masinate komponendid, mis kuuluvad järgmisse loetelusse:
 - a) seadised šahtiuste lukustamiseks;
 - b) seadised, mis takistavad lasti kandvate üksuste kukkumist või ootamatut liikumist ülespoole;
 - c) lubatud kiiruse ületamist takistavad seadised;
 - d) energiat akumuleerivad amortisaatorid
 - kas mittelineaarsed
 - või tagasiliikumist summutavad;
 - e) energiat hajutavad amortisaatorid;
 - f) hüdrauliliste jõuahelate tõsteseadmete külge monteeritud ohutusseadised, kui neid kasutatakse kukkumist ärahoidvate seadistena;
 - g) elektrilised ohutusseadised elektroonilisi komponente sisaldavate ohutuslülitite kujul.

VI LISA

Osaliselt komplekteeritud masina paigaldusjuhendid

Osaliselt komplekteeritud masinate paigaldusjuhendites tuleb kirjeldada neid tingimusi, mida lõppmasinaga ühendamisel tuleb järgida, et tagada tervisekaitse- ja ohutusnõuete täitmine.

Paigaldusjuhendid peavad olema kirja pandud ühes ühenduse ametlikus keeles, mis on arusaadav selle masina tootjale, millega osaliselt komplekteeritud masin ühendatakse, või tema volitatud esindajale.

VII LISA

A. Masina tehniline toimik

Käeolevas osas kirjeldatakse tehnilise toimiku koostamismenetlust. Tehniline toimik peab tõestama masina vastavust käesolevale direktiivile. See peab hõlmama masina projekteerimist, valmistamist ja toimimist hindamiseks vajalikus ulatuses. Tehniline toimik tuleb koostada ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles, välja arvatud masina kasutusjuhend, mille suhtes kohaldatakse I lisa punkti 1.7.4.1 erisätteid.

1. Tehniline toimik sisaldab järgmist:

a) konstruktsiooni dokumentatsioon, sealhulgas

- masina üldkirjeldus,
- masina üldjoonis koos juhtimisahelate joonistega, samuti asjakohased kirjeldused ja selgitused, mis on vajalikud masina töö mõistmiseks,
- täielikud ja üksikasjalikud joonised koos arvutustega, katsete tulemustega, sertifikaatidega jms, mida on vaja, et kontrollida masina vastavust olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele,
- järgitud riskihindamise menetluse dokumentatsioon, sealhulgas
 - i) nende oluliste tervisekaitse- ja ohutusnõuete loetelu, mida masina suhtes kohaldatakse;
 - ii) kaitsemeetmete kirjeldus, mida tuvastatud riski kõrvaldamiseks või vähendamiseks on võetud, vajaduse korral näidatakse ka masinaga seotud jääkrisk,
- standardid ja muud kasutatud tehnilised spetsifikatsioonid, näidates sealjuures, milliseid olulisi tervisekaitse- ja ohutusstandardeid need standardid hõlmavad,
- tehnilised aruanded tootja, tootja valitud asutuse või tema volitatud esindaja läbiviidud katsete tulemuste kohta,
- masina kasutusjuhendi koopia,
- kui see on vajalik, siis ühendamisklaratsioon osaliselt komplekteeritud masina kohta ja asjakohased monteerimisjuhendid,
- kui see on vajalik, siis ühendatava masina või muude masinaga ühendatavate osade EÜ vastavusdeklaratsioonide koopiaid,
- EÜ vastavusdeklaratsiooni koopia;

b) seeriatootmise puhul sisemeetmed, mida võetakse selleks, et tagada masina vastavus käesoleva direktiivi nõuetele.

Tootja peab viima läbi masina koostisosade, kinnituste ja valmis masina nõutavad uuringud ja katsetused, et määrata kindlaks, kas tema projekteeritud ja valmistatud masinat saab ohutult paigaldada ja kasutusele võtta. Asjakohased aruanded ja tulemused peavad olema lisatud tehnilisele toimikule.

2. Punktis 1 nimetatud tehniline toimik peab olema liikmesriikide pädevatele ametiasutustele kättesaadav vähemalt kümme aastat pärast masina valmistamiskuupäeva või seeriatoodangu puhul kümme aastat pärast selle viimase ühiku tootmist.

Tehniline toimik ei pea paiknema ühenduse territooriumil, ka ei pea see olema pidevalt materiaalsel kujul kättesaadav. Kuid see peab olema EÜ vastavusdeklaratsioonis kindlaksmääratud isiku poolt kokkukogutav ja materjali keerukusest sõltuva aja vältel kättesaadavaks muudetav.

Tehniline toimik ei pea sisaldama üksikasjalikke kavandeid või muid täpseid andmeid masina valmistamisel kasutatud alakoostude kohta, välja arvatud siis, kui teave selle kohta on olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele vastavuse tõestamiseks hädavajalik.

3. Kui riigisisese pädeva ametiasutuse põhjendatud taotluse korral ei suudeta tehnilist dokumentatsiooni esitada, võib see olla piisavaks põhjuseks, et seada kahtluse alla masina vastavus olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

B. Osaliselt komplekteeritud masina tehniline dokumentatsioon

Käesolevas osas kirjeldatakse tehnilise dokumentatsiooni koostamismenetlust. Nimetatud dokumentatsioon peab näitama, millised käesoleva direktiivi nõuded on kohaldatud ja täidetud. Kajastama peab olema osaliselt komplekteeritud masina konstrueerimist, valmistamist ja toimimist ulatuses, mis on vajalik kohaldatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele vastavuse hindamiseks. Dokumentatsioon koostatakse ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles.

See peab sisaldama järgmist:

a) tehniline toimik, millesse kuulub:

- osaliselt komplekteeritud masina üldjoonis koos juhtimisahelate joonistega,
- täielikud ja üksikasjalikud joonised koos arvutuste, katsete tulemuste, sertifikaatide jms, mida on vaja, et kontrollida osaliselt komplekteeritud masina vastavust olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele,
- riskihindamise dokumentatsioon, mis näitab, millist menetlust on kasutatud, sealhulgas
 - i) nende oluliste tervisekaitse- ja ohutusnõuete loetelu, mida kõnesolevale masinale kohaldatakse ja mida täidetakse;
 - ii) nende kaitsemeetmete kirjeldus, mida tuvastatud ohtude kõrvaldamiseks või vähendamiseks on võetud, vajaduse korral näidatakse osaliselt komplekteeritud masinaga seotud jääkohud;
 - iii) standardid ja muud kasutatud tehnilised spetsifikatsioonid, näidates, milliseid olulisi tervisekaitse- ja ohutusnõudeid need standardid hõlmavad;
 - iv) tehnilised aruanded tootja, tootja valitud asutuse või tema volitatud esindaja läbiviidud katsete tulemuste kohta;
 - v) osaliselt komplekteeritud masina paigaldusjuhendi koopia;

b) seeriatootmise puhul sisemeetmed, mida võetakse osaliselt komplekteeritud masina vastavuse tagamiseks kohaldatud oluliste tervisekaitse- ja ohutusnõuetega.

Tootja peab läbi viima koostisosade, kinnituste ja valmis masinate nõutavad uuringud ja katsetused, et määrata kindlaks, kas tema projekteeritud ja valmistatud masinat saab ohutult paigaldada ja kasutusele võtta. Asjakohased aruanded ja tulemused peavad olema lisatud tehnilisele toimikule.

Asjakohane tehniline toimik peab olema liikmesriikide pädevatele ametiasutustele kättesaadav vähemalt kümme aastat pärast osaliselt komplekteeritud masina valmistamiskuupäeva või seeriatoodangu puhul kümme aastat pärast selle viimase ühiku tootmist, samuti liikmesriikide pädevatele ametiasutustele tehtud taotluse korral. See ei pea paiknema ühenduse territooriumil, ka ei pea see olema pidevalt materiaalsel kujul kättesaadav. Kuid see peab olema ühendamisdeklaratsioonis kindlaksmääratud isiku poolt kokkukogutav ja esitatav asjakohasele ametiasutusele.

Kui riigisisese pädeva ametiasutuse põhjendatud taotluse korral ei suudeta tehnilist toimikut esitada, võib see olla piisavaks põhjuseks, et seada kahtluse alla kõnesoleva osaliselt komplekteeritud masina vastavus selle suhtes kohaldatavatele olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

VIII LISA

Vastavushindamine ja sisekontroll masina tootmise ajal

1. Käesolevas lisas kirjeldatakse menetlust, mille abil tootja või tema volitatud esindaja, täites punktides 2 ja 3 sätestatud kohustusi, tagab ja tõendab, et masin vastab käesoleva direktiivi asjakohastele nõuetele.
 2. Iga masinatüübi kohta koostab tootja või tema volitatud esindaja VII lisa A-osas nimetatud tehnilise toimiku.
 3. Tootja peab võtma kõik vajalikud meetmed selleks, et tootmise käigus oleks tagatud toodetud masina vastavus VII lisa A-osas nimetatud tehnilisele dokumentatsioonile ning käesoleva direktiivi nõuetele.
-

IX LISA

EÜ tüübihindamine

EÜ tüübihindamine on menetlus, millega teavitatud asutus selgitab välja ja tõendab dokumentaalselt, et IV lisas nimetatud masina tüüpiline näidiseksemplar (edaspidi "tüüp") vastab käesoleva direktiivi sätetele.

1. Masina tootja või tema volitatud esindaja peab iga tüübi kohta koostama VII lisa A-osas nimetatud tehnilise dokumentatsiooni.
2. Igale tüübile EÜ tüübihindamise teostamiseks esitab tootja või tema volitatud esindaja taotluse tema enda valitud teavitatud asutusele.

Taotlus peab sisaldama järgmist:

- tootja, ja kui see on vajalik, siis tema volitatud esindaja nimi ja aadress,
- kirjalik kinnitus selle kohta, et samasugust taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele,
- tehniline toimik.

Lisaks peab taotleja andma teavitatud asutuse käsutusse tüübinäidise. Kui katsetuste kava seda nõuab, võib teavitatud asutus nõuda täiendavaid tüübinäidiseid.

3. Teavitatud asutus
 - 3.1. uurib tehnilist toimikut, kontrollib, kas masin on valmistatud vastavalt sellele, ning määrab kindlaks, millised elemendid on projekteeritud artikli 7 lõikes 2 nimetatud standardite asjakohaste sätete kohaselt ja milliste elementide konstruktsioon nimetatud standardite asjakohastel sätetel ei põhine;
 - 3.2. teostab või laseb teostada sobivad kontrollimised, mõõtmised ja katsed, mis on vajalikud, et kontrollida, kas valitud lahendused vastavad käesoleva direktiivi olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele juhtudel, kui artikli 7 lõikes 2 nimetatud standardeid ei kohaldata;
 - 3.3. kui kasutati artikli 7 lõikes 2 nimetatud harmoneeritud standardeid, teostab või laseb teostada sobivad kontrollid, mõõtmised ja katsed, et kontrollida, kas standardeid tegelikult on ikka kohaldatud;
 - 3.4. lepib taotluse esitajaga kokku koha, kus kontrollida masinatüübi valmistamise vastavust uuritud tehnilisele dokumentatsioonile ja viia läbi vajalikud kontrollid, mõõtmised ja katsed.
4. Kui tüüp vastab käesoleva direktiivi nõuetele, väljastab teavitatud asutus taotlejale EÜ tüübihindamissertifikaadi. Sertifikaat peab sisaldama tootja või tema volitatud esindaja nime ja aadressi, heakskiidetud tüübi äratundmiseks vajalikke andmeid, kontrollimise järeldusi ja sertifikaadi kehtivuse tingimusi.

Tootja ja teavitatud asutus peavad säilitama nimetatud sertifikaadi koopia, tehnilist dokumentatsiooni ja asjakohaseid dokumente 15 aastat alates sertifikaadi väljastamise kuupäevast.
5. Kui tüüp ei vasta käesoleva direktiivi sätetes esitatud nõuetele, keeldub teavitatud asutus taotlejale EÜ tüübihindamissertifikaadi väljastamisest, esitades üksikasjaliku põhjenduse oma keeldumise kohta. Ta teatab sellest taotlejale, teistele teavitatud asutustele ning liikmesriigile, kes temast teavitas. Ette tuleb näha edasikaebamise kord.
6. Taotleja teatab teavitatud asutusele, kes säilitab EÜ tüübihindamise tehnilist toimikut, kõigist muutustest, mis heakskiidetud tüübi osas tehakse. Teavitatud asutus uurib tehtud muudatusi ning seejärel kas kinnitab olemasoleva EÜ tüübihindamissertifikaadi kehtivust või väljastab uue sertifikaadi, kui muudatused ohustavad vastavust oluliste tervisekaitse- ja ohutusnõuetega või tüübi jaoks ettenähtud töötingimustega.
7. Komisjon, liikmesriigid ja teised teavitatud asutused võivad asjakohase taotluse esitamise korral saada EÜ tüübihindamissertifikaadi koopia. Põhjendatud taotluse korral võivad komisjon ja liikmesriigid saada tehnilise toimiku ning teavitatud asutuse läbiviidud katsete tulemuste koopia.
8. Tehnilised toimikud ja muud EÜ tüübihindamismenetlustega seotud dokumendid koostatakse selle liikmesriigi ühes ühenduse ametlikus keeles (keeltes), kus teavitatud asutus on registreeritud või mis tahes teavitatud asutuse jaoks vastuvõetavas ühenduse keeles.

9. EÜ tüübihindamissertifikaadi kehtivus.
 - 9.1. Teavitatud asutus vastutab EÜ tüübihindamissertifikaadi kehtivuse jätkuvuse tagamise eest. Ta teavitab tootjat kõigist suurtest muutustest, mis võiksid sertifikaadi kehtivust muuta. Teavitatud asutus tühistab kehtivuse kaotanud sertifikaadid.
 - 9.2. Masina tootja vastutab masina tänapäeva tehnika nõuetele vastavuse tagamise eest.
 - 9.3. Tootja taotlusel väljastab teavitatud asutus talle iga viie aasta tagant ülevaate EÜ tüübihindamissertifikaadi kehtivuse kohta.

Kui teavitatud asutus leiab, et tõend kaasaja tehnika nõudeid arvestades jääb kehtima, uuendab ta sertifikaati järgmiseks viieks aastaks.

Tootja ja teavitatud asutus säilitavad nimetatud tõendi koopiat, tehnilist dokumentatsiooni ja kõiki asjakohaseid dokumente 15 aastat alates nimetatud sertifikaadi väljastamise kuupäevast.
 - 9.4. Kui EÜ tüübihindamissertifikaati ei uuendata, peab tootja lõpetama kõnesoleva masina turulelaskmise.
-

X LISA

Täieliku kvaliteedi süsteem

Käesolevas lisas kirjeldatakse vastavushindamist IV lisas nimetatud masina puhul, mis on toodetud täieliku kvaliteedi süsteemi kasutades, ja menetlust, millega teavitatud asutus kvaliteedisüsteemi hindab ja selle heaks kiidab ning selle rakendamist kontrollib.

1. Tootja peab projekteerimiseks, tootmiseks, lõplikuks kontrollimiseks ja katsetamiseks kasutama punktis 2 nimetatud heakskiidetud kvaliteedisüsteemi ning tema suhtes tuleb kohaldada järelevalvet vastavalt punktile 3.

2. Kvaliteedisüsteem

2.1. Tootja või tema volitatud esindaja esitab oma kvaliteedisüsteemi hindamiseks taotluse enda valitud teavitatud asutusele.

Taotlus sisaldab järgmist:

- tootja ja vajaduse korral tema volitatud esindaja nimi ja aadress,
- masina projekteerimise, tootmise, kontrollimise, katsetamise ja säilitamise koht,
- VII lisa A-osas kirjeldatud tehniline toimik iga IV lisas nimetatud masinarühma ühe mudeli kohta, mida kavatakse tootma hakata,
- kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon,
- kirjalik kinnitus selle kohta, et taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele.

2.2. Kvaliteedisüsteem peab tagama masina vastavuse käesoleva direktiivi sätetele. Kõik tootja poolt vastu võetud elemendid, nõuded ja sätted tuleb süstemaatiliselt ja kavakindlalt kirjalike meetmete, menetluste ja kirjalike juhenditena dokumenteerida. Niisugune kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon peab võimaldama kvaliteediprogrammide, -plaanide, -käsiraamatu ja protokollide ühtmoodi tõlgendamist.

Eelkõige peab nimetatud dokumentatsioonis olema piisavalt kirjeldatud järgmist:

- kvaliteedialased eesmärgid ja konstrueerimise ja kvaliteediga seotud organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna kohustused ja volitused,
- projekti käsitlevad tehnilised näitajad, sealhulgas kohaldatavad standardid, ning kui artikli 7 lõikes 2 osutatud standardeid ei kohaldata täies ulatuses, siis vahendid, millega tagatakse vastavus käesoleva direktiivi olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele,
- projekteerimise järelevalve- ja kontrollimeetodid, käesoleva direktiiviga hõlmatud masina projekteerimisel kasutatavad protsessid ja süstemaatilised toimingud,
- vastavad tootmise, kvaliteedikontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, protsessid ja süstemaatilised meetmed, mida kasutatakse,
- enne tootmist, selle vältel ja pärast seda tehtavad kontrollimised ja katsed ning nende sagedus,
- kvaliteeti tõendavad protokollid, näiteks ülevaatusaruanded ning katse- ja taatlustulemused ning aruanded asjakohaste töötajate pädevuse kohta jne,
- projekteerimise ja masinate nõutava kvaliteedi järelevalve vahendid ning kvaliteedisüsteemi tõhus toimimine.

2.3. Teavitatud asutus peab hindama kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punkti 2.2 nõuetele.

Tuleb eeldada, et kvaliteedisüsteemid, mille abil kohaldatakse asjakohast harmoneeritud standardit, vastavad punkti 2.2 nõuetele.

Auditeerimisrühmas peab olema vähemalt üks liige, kellel on kõnealuse masina tehnoloogia hindamise kogemusi. Hindamismenetlus hõlmab kontrollkäiku tootja ruumidesse. Hindamise käigus viib auditeerimisrühm läbi punkti 2.1 teise lõigu kolmandas taandes märgitud tehniliste toimikute läbivaatuse, et tagada nende vastavus asjakohastele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

Otsusest teatatakse tootjale või tema volitatud esindajale. Teade peab sisaldama hindamise põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust. Peab olema võimalik edasi kaevata.

- 2.4. Tootja kohustub täitma heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ning hoidma süsteemi sobival ja tõhusal moel töökorras.
- Tootja või tema volitatud esindaja teatab kvaliteedisüsteemi heaks kiitnud teavitatud asutusele igasugusest kavatsetavast kvaliteedisüsteemi muudatusest.
- Teavitatud asutus hindab kavandatavaid muudatusi ja otsustab, kas ka muudetud kvaliteedisüsteem vastab punkti 2.2 nõuetele või on vaja hindamist korrata.
- Ta teatab oma otsusest tootjale. Teade peab sisaldama hindamise põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.
3. Teavitatud asutuse vastutusel olev järelevalve
- 3.1. Järelevalve eesmärk on tagada, et tootja täidab heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.
- 3.2. Tootja võimaldab teavitatud asutusele kontrollimiseks juurdepääsu projekteerimis-, tootmis-, kontrollimis-, katsetamis- ja laoruumidesse ning annab talle kogu vajaliku teabe, eelkõige järgmise:
- kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon,
 - kvaliteedisüsteemi projekteerimist käsitlevas osas ettenähtud kvaliteediprotokollid, näiteks analüüsitulemused, arvutused, katsed jne,
 - kvaliteedisüsteemi tootmist käsitlevas osas ettenähtud kvaliteediprotokollid, nagu näiteks kontrollimisaruanded ja katse- ning taatlusandmed, aruanded töötajate erialase pädevuse kohta jne.
- 3.3. Et olla kindel, et tootja hoiab kvaliteedisüsteemi töökorras ning rakendab seda, teeb teavitatud asutus perioodilisi kontrollimisi; ta esitab tootjale ka aruande auditeerimise kohta. Regulaarse kontrolli sagedus on kolm aastat ja selle käigus viiakse läbi täielik kvaliteedihindamine.
- 3.4. Lisaks võib teavitatud asutus teha tootjale etteteamatata kontrollkäike. Selliste täiendavate kontrollkäikude vajadus ja sagedus määratakse teavitatud asutuse kontrollkäikude järelevalvesüsteemi abil. Eelkõige arvestatakse kontrollkäikude järelevalvesüsteemis järgmisi tegureid:
- eelmiste kontrollkäikude tulemused,
 - korrigeerimismeetmete järelevalve vajadus,
 - kui see on asjakohane, siis süsteemi heakskiitmisega seotud eritingimused,
 - tootmisprotsessi korralduses, mõõtmistes või viisides tehtud olulised muudatused.
- Selliste külastustega seoses võib teavitatud asutus vajaduse korral teha või lasta teha katseid, et kontrollida kvaliteedisüsteemi nõuetekohast toimimist. Ta esitab tootjale kontrollkäigu aruande ja katse tegemise korral katsearuande.
4. Tootja või tema volitatud esindaja hoiab riigiseste ametiasutuste jaoks kättesaadavana kümneaastase perioodi vältel alates viimasest tootmiskuupäevast
- punktis 2.1 nimetatud dokumentatsiooni,
 - punkti 2.4. kolmandas ja neljandas alalõigus ning punktides 3.3 ja 3.4 nimetatud teavitatud asutuse otsuseid ja aruandeid.
-

XI LISA

Miinimumnõuded, millega liikmesriigid peavad teavitatud asutuste määramisel arvestama

1. Kontrolli eest vastutav asutus, selle juht ja personal ei tohi olla kontrollitavate masinate projekteerija, tootja, tarnija ega paigaldaja ega ühegi nimetatud osapoolle volitatud esindaja. Nimetatud isikud ei tohi otseselt ega volitatud esindajatena olla seotud masinate projekteerimise, tootmise, turustamise ega hooldusega. See ei välista võimalust vahetada tehnilist teavet tootja ja teavitatud asutuse vahel.
2. Teavitatud asutus ja selle personal peavad tegema kontrollkatseid suurima erialase asjatundlikkuse ja tehnilise pädevusega ning olema vabad igasugusest surveavaldusest ja ahvatlusest, eelkõige rahalisest, mis võivad nende otsuseid ja kontrolli tulemusi mõjutada, eriti isikute või isikurühmade suhtes, kes on huvitatud kontrolli tulemusest.
3. Teavitatud asutusel peab olema tehniliste teadmiste ning vastavushindamise läbiviimiseks piisavate ja asjakohaste kogemustega personal iga masinarühma jaoks, mille kohta teda on teavitatud. Tal peavad olema vajalikud vahendid tehniliste ja haldusülesannete täitmiseks seoses kontrollide asjakohasel viisil läbiviimisega; ka peab tal olema juurdepääs erikontrollideks vajalikele seadmetele.
4. Kontrollide eest vastutavatel töötajatel peab olema
 - hea tehniline ja erialane ettevalmistus,
 - piisavad teadmised katsete nõuete kohta ja piisavad kogemused selliste katsete läbiviimise alal,
 - oskus koostada katsete ehtsuse tõestamiseks vajalikke sertifikaate, protokolle ja aruandeid.
5. Peab olema tagatud inspekteerijate erapooletus. Nende palk ei tohi sõltuda tehtud katsete hulgast ega tulemustest.
6. Asutus peab võtma endale vastutuskindlustuse juhul, kui vastutus ei kuulu riigisisese õiguse alusel riigile või kui liikmesriik ise ei ole kontrollide eest otseselt vastutav.
7. Teavitatud asutuse personal peab hoidma ametisaladust teabe osas, mis on omandatud käesoleva direktiivi või selle jõustamiseks vastuvõetud riigisiseste õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus (välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi pädevate haldusasutustega, kus teavitatud asutus tegutseb).
8. Teavitatud asutused peavad osalema koordineerivas tegevuses. Nad peavad kas otseselt osalema või olema esindatud Euroopa standardiseerimistegevuses, et teada, milline on asjakohaste standarditega seotud olukord.
9. Liikmesriigid võivad võtta kõiki nende käsutuses olevaid meetmeid, mis on vajalikud selle tagamiseks, et kui teavitatud asutus oma töö lõpetab, saadetakse selle asutuse klientide toimikud teisele teavitatud asutusele või muudetakse kättesaadavaks liikmesriigile, kes antud asutusest on teavitanud.

XII LISA

Vastavustabel ⁽¹⁾

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõike 2 punkt a	Artikli 2 punktid a ja b
Artikli 1 lõike 2 punkt b	Artikli 2 punkt c
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 4	Artikkel 3
Artikli 1 lõige 5	–
Artikli 2 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	Artikkel 15
Artikli 2 lõige 3	Artikli 6 lõige 3
Artikkel 3	Artikli 5 lõike 1 punkt a
Artikli 4 lõige 1	Artikli 6 lõige 1
Artikli 4 lõike 2 esimene lõik	Artikli 6 lõige 2
Artikli 4 lõike 2 teine lõik	–
Artikli 4 lõige 3	–
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 7 lõige 1
Artikli 5 lõike 1 teine lõik	–
Artikli 5 lõike 2 esimene lõik	Artikli 7 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõike 2 viimane lõik	–
Artikli 5 lõige 3	Artikli 7 lõige 4
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 10
Artikli 6 lõige 2	Artikkel 22
Artikli 7 lõige 1	Artikli 11 lõiked 1 ja 2
Artikli 7 lõige 2	Artikli 11 lõiked 3 ja 4
Artikli 7 lõige 3	Artikli 11 lõige 4
Artikli 7 lõige 4	Artikli 11 lõige 5
Artikli 8 lõike 1 esimene lõik	Artikli 5 lõike 1 punkt e ja artikli 12 lõige 1
Artikli 8 lõike 1 teine lõik	Artikkel 15 lõike 1 punkt f
Artikli 8 lõike 2 punkt a	Artikli 12 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 punkt b	Artikli 12 lõige 4
Artikli 8 lõike 2 punkt c	Artikli 12 lõige 3
Artikli 8 lõige 3	–
Artikli 8 lõige 4	–
Artikli 8 lõige 5	–

(¹) Tabel näitab direktiivi 98/37/EÜ ja käesoleva direktiivi sama objekti käsitlevate osade vastavust. Siiski ei ole vastavate osade sisu tingimata samane.

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 8 lõige 6	Artikli 5 lõige 4
Artikli 8 lõige 7	–
Artikli 8 lõige 8	–
Artikli 9 lõike 1 esimene lõik	Artikli 14 lõige 1
Artikli 9 lõike 1 teine lõik	Artikli 14 lõige 4
Artikli 9 lõige 2	Artikli 14 lõiked 3 ja 5
Artikli 9 lõige 3	Artikli 14 lõige 8
Artikli 10 lõiked 1–3	Artikli 16 lõiked 1–3
Artikli 10 lõige 4	Artikkel 17
Artikkel 11	Artikkel 20
Artikkel 12	Artikkel 21
Artikli 13 lõige 1	Artikli 26 lõige 2
Artikli 13 lõige 2	–
Artikli 14	–
Artikkel 15	Artikkel 28
Artikkel 16	Artikkel 29
I lisa – Sissejuhatavad märkused, punkt 1	I lisa – Üldpõhimõtted, punkt 2
I lisa – Sissejuhatavad märkused, punkt 2	I lisa – Üldpõhimõtted, punkt 3
I lisa – Sissejuhatavad märkused, punkt 3	I lisa – Üldpõhimõtted, punkt 4
I lisa 1. osa	I lisa 1.osa
I lisa punkt 1.1	I lisa punkt 1.1
I lisa punkt 1.1.1	I lisa punkt 1.1.1
I lisa punkt 1.1.2	I lisa punkt 1.1.2
I lisa punkti 1.1.2 alapunkt d	I lisa punkt 1.1.6
I lisa punkt 1.1.3	I lisa punkt 1.1.3
I lisa punkt 1.1.4	I lisa punkt 1.1.4
I lisa punkt 1.1.5	I lisa punkt 1.1.5
I lisa punkt 1.2	I lisa punkt 1.2
I lisa punkt 1.2.1	I lisa punkt 1.2.1
I lisa punkt 1.2.2	I lisa punkt 1.2.2
I lisa punkt 1.2.3	I lisa punkt 1.2.3
I lisa punkt 1.2.4	I lisa punkt 1.2.4
I lisa punkti 1.2.4 esimene kuni kolmas lõik	I lisa punkt 1.2.4.1
I lisa punkti 1.2.4 neljas kuni kuues lõik	I lisa punkt 1.2.4.3
I lisa punkti 1.2.4 seitsmes lõik	I lisa punkt 1.2.4.4
I lisa punkt 1.2.5	I lisa punkt 1.2.5

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
I lisa punkt 1.2.6	I lisa punkt 1.2.6
I lisa punkt 1.2.7	I lisa punkt 1.2.1
I lisa punkt 1.2.8	I lisa punkt 1.1.6
I lisa punkt 1.3	I lisa punkt 1.3
I lisa punkt 1.3.1	I lisa punkt 1.3.1
I lisa punkt 1.3.2	I lisa punkt 1.3.2
I lisa punkt 1.3.3	I lisa punkt 1.3.3
I lisa punkt 1.3.4	I lisa punkt 1.3.4
I lisa punkt 1.3.5	I lisa punkt 1.3.5
I lisa punkt 1.3.6	I lisa punkt 1.3.6
I lisa punkt 1.3.7	I lisa punkt 1.3.7
I lisa punkt 1.3.8	I lisa punkt 1.3.8
I lisa punkt 1.3.8 A	I lisa punkt 1.3.8.1
I lisa punkt 1.3.8 B	I lisa punkt 1.3.8.2
I lisa punkt 1.4	I lisa punkt 1.4
I lisa punkt 1.4.1	I lisa punkt 1.4.1
I lisa punkt 1.4.2	I lisa punkt 1.4.2.
I lisa punkt 1.4.2.1	I lisa punkt 1.4.2.1
I lisa punkt 1.4.2.2	I lisa punkt 1.4.2.2
I lisa punkt 1.4.2.3	I lisa punkt 1.4.2.3
I lisa punkt 1.4.3	I lisa punkt 1.4.3
I lisa punkt 1.5	I lisa punkt 1.5
I lisa punkt 1.5.1	I lisa punkt 1.5.1
I lisa punkt 1.5.2	I lisa punkt 1.5.2
I lisa punkt 1.5.3	I lisa punkt 1.5.3
I lisa punkt 1.5.4	I lisa punkt 1.5.4
I lisa punkt 1.5.5	I lisa punkt 1.5.5
I lisa punkt 1.5.6	I lisa punkt 1.5.6
I lisa punkt 1.5.7	I lisa punkt 1.5.7
I lisa punkt 1.5.8	I lisa punkt 1.5.8
I lisa punkt 1.5.9	I lisa punkt 1.5.9
I lisa punkt 1.5.10	I lisa punkt 1.5.10
I lisa punkt 1.5.11	I lisa punkt 1.5.11
I lisa punkt 1.5.12	I lisa punkt 1.5.12
I lisa punkt 1.5.13	I lisa punkt 1.5.13
I lisa punkt 1.5.14	I lisa punkt 1.5.14

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
I lisa punkt 1.5.15	I lisa punkt 1.5.15
I lisa punkt 1.6	I lisa punkt 1.6
I lisa punkt 1.6.1	I lisa punkt 1.6.1
I lisa punkt 1.6.2	I lisa punkt 1.6.2
I lisa punkt 1.6.3	I lisa punkt 1.6.3
I lisa punkt 1.6.4	I lisa punkt 1.6.4
I lisa punkt 1.6.5	I lisa punkt 1.6.5
I lisa punkt 1.7	I lisa punkt 1.7
I lisa punkt 1.7.0	I lisa punkt 1.7.1.1
I lisa punkt 1.7.1	I lisa punkt 1.7.1.2
I lisa punkt 1.7.2	I lisa punkt 1.7.2
I lisa punkt 1.7.3	I lisa punkt 1.7.3
I lisa punkt 1.7.4	I lisa punkt 1.7.4
I lisa punkt 1.7.4 alapunktid b ja h	I lisa punkt 1.7.4.1
I lisa punkt 1.7.4 alapunktid a, c ja e–g	I lisa punkt 1.7.4.2
I lisa punkt 1.7.4 alapunkt d	I lisa punkt 1.7.4.3
I lisa 2. osa	I lisa 2.osa
I lisa punkt 2.1	I lisa punkt 2.1
I lisa punkti 2.1 esimene lõik	I lisa punkt 2.1.1
I lisa punkti 2.1 teine lõik	I lisa punkt 2.1.2
I lisa punkt 2.2	I lisa punkt 2.2
I lisa punkti 2.2 esimene lõik	I lisa punkt 2.2.1
I lisa punkti 2.2 teine lõik	I lisa punkt 2.2.1.1
I lisa punkt 2.3	I lisa punkt 2.3
I lisa 3. osa	I lisa 3. osa
I lisa punkt 3.1	I lisa punkt 3.1
I lisa punkt 3.1.1	I lisa punkt 3.1.1
I lisa punkt 3.1.2	I lisa punkt 1.1.4
I lisa punkt 3.1.3	I lisa punkt 1.1.5
I lisa punkt 3.2	I lisa punkt 3.2
I lisa punkt 3.2.1	I lisa punktid 1.1.7 ja 3.2.1
I lisa punkt 3.2.2	I lisa punktid 1.1.8 ja 3.2.2
I lisa punkt 3.2.3	I lisa punkt 3.2.3
I lisa punkt 3.3	I lisa punkt 3.3
I lisa punkt 3.3.1	I lisa punkt 3.3.1
I lisa punkt 3.3.2	I lisa punkt 3.3.2

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
I lisa punkt 3.3.3	I lisa punkt 3.3.3
I lisa punkt 3.3.4	I lisa punkt 3.3.4
I lisa punkt 3.3.5	I lisa punkt 3.3.5
I lisa punkt 3.4	I lisa punkt 3.4
I lisa punkti 3.4.1 esimene lõik	I lisa punkt 1.3.9
I lisa punkti 3.4.1 teine lõik	I lisa punkt 3.4.1
I lisa punkti 3.4.2	I lisa punkt 1.3.2
I lisa punkti 3.4.3	I lisa punkt 3.4.3
I lisa punkt 3.4.4	I lisa punkt 3.4.4
I lisa punkt 3.4.5	I lisa punkt 3.4.5
I lisa punkt 3.4.6	I lisa punkt 3.4.6
I lisa punkt 3.4.7	I lisa punkt 3.4.7
I lisa punkt 3.4.8	I lisa punkt 3.4.2
I lisa punkt 3.5	I lisa punkt 3.5
I lisa punkt 3.5.1	I lisa punkt 3.5.1
I lisa punkt 3.5.2	I lisa punkt 3.5.2
I lisa punkt 3.5.3	I lisa punkt 3.5.3
I lisa punkt 3.6	I lisa punkt 3.6
I lisa punkt 3.6.1	I lisa punkt 3.6.1
I lisa punkt 3.6.2	I lisa punkt 3.6.2
I lisa punkt 3.6.3	I lisa punkt 3.6.3
I lisa punkti 3.6.3 alapunkt a	I lisa punkt 3.6.3.1
I lisa punkti 3.6.3 alapunkt b	I lisa punkt 3.6.3.2
I lisa 4. osa	I lisa 4. osa
I lisa punkt 4.1	I lisa punkt 4.1
I lisa punkt 4.1.1	I lisa punkt 4.1.1
I lisa punkt 4.1.2	I lisa punkt 4.1.2
I lisa punkt 4.1.2.1	I lisa punkt 4.1.2.1
I lisa punkt 4.1.2.2	I lisa punkt 4.1.2.2
I lisa punkt 4.1.2.3	I lisa punkt 4.1.2.3
I lisa punkt 4.1.2.4	I lisa punkt 4.1.2.4
I lisa punkt 4.1.2.5	I lisa punkt 4.1.2.5
I lisa punkt 4.1.2.6	I lisa punkt 4.1.2.6
I lisa punkt 4.1.2.7	I lisa punkt 4.1.2.7
I lisa punkt 4.1.2.8	I lisa punkt 1.5.16
I lisa punkt 4.2	I lisa punkt 4.2

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
I lisa punkt 4.2.1	–
I lisa punkt 4.2.1.1	I lisa punkt 1.1.7
I lisa punkt 4.2.1.2	I lisa punkt 1.1.8
I lisa punkt 4.2.1.3	I lisa punkt 4.2.1
I lisa punkt 4.2.1.4	I lisa punkt 4.2.2
I lisa punkt 4.2.2	I lisa punkt 4.2.3
I lisa punkt 4.2.3	I lisa punktid 4.1.2.7 ja 4.1.2.8.2
I lisa punkt 4.2.4	I lisa punkt 4.1.3
I lisa punkt 4.3	I lisa punkt 4.3
I lisa punkt 4.3.1	I lisa punkt 4.3.1
I lisa punkt 4.3.2	I lisa punkt 4.3.2
I lisa punkt 4.3.3	I lisa punkt 4.3.3
I lisa punkt 4.4	I lisa punkt 4.4
I lisa punkt 4.4.1	I lisa punkt 4.4.1
I lisa punkt 4.4.2	I lisa punkt 4.4.2
I lisa 5. osa	I lisa 5. osa
I lisa punkt 5.1	I lisa punkt 5.1
I lisa punkt 5.2	I lisa punkt 5.2
I lisa punkt 5.3	–
I lisa punkt 5.4	I lisa punkt 5.3
I lisa punkt 5.5	I lisa punkt 5.4
I lisa punkt 5.6	I lisa punkt 5.5
I lisa punkt 5.7	I lisa punkt 5.6
I lisa 6. osa	I lisa 6. osa
I lisa punkt 6.1	I lisa punkt 6.1
I lisa punkt 6.1.1	I lisa punkti 4.1.1 alapunkt g
I lisa punkt 6.1.2	I lisa punkt 6.1.1
I lisa punkt 6.1.3	I lisa punkt 6.1.2
I lisa punkt 6.2	I lisa punkt 6.2
I lisa punkt 6.2.1	I lisa punkt 6.2
I lisa punkt 6.2.2	I lisa punkt 6.2
I lisa punkt 6.2.3	I lisa punkt 6.3.1
I lisa punkt 6.3	I lisa punkt 6.3.2
I lisa punkt 6.3.1	I lisa punkti 6.3.2 kolmas lõik
I lisa punkt 6.3.2	I lisa punkti 6.3.2 neljas lõik
I lisa punkt 6.3.3	I lisa punkti 6.3.2 esimene lõik

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
I lisa punkt 6.4.1	I lisa punktid 4.1.2.1, 4.1.2.3 ja 6.1.1
I lisa punkt 6.4.2	I lisa punkt 6.3.1
I lisa punkt 6.5	I lisa punkt 6.5
II lisa A- ja B-osa	II lisa 1. osa, A-jagu
II lisa C-osa	–
III lisa	III lisa
IV lisa A-osa punkt 1 (punktid 1.1–1.4)	IV lisa punkt 1 (punktid 1.1–1.4)
IV lisa A-osa punkt 2	IV lisa punkt 2
IV lisa A-osa punkt 3	IV lisa punkt 3
IV lisa A-osa punkt 4	IV lisa punkt 4 (punktid 4.1 ja 4.2)
IV lisa A-osa punkt 5	IV lisa punkt 5
IV lisa A-osa punkt 6	IV lisa punkt 6
IV lisa A-osa punkt 7	IV lisa punkt 7
IV lisa A-osa punkt 8	IV lisa punkt 8
IV lisa A-osa punkt 9	IV lisa punkt 9
IV lisa A-osa punkt 10	IV lisa punkt 10
IV lisa A-osa punkt 11	IV lisa punkt 11
IV lisa A-osa punkt 12 (esimene ja teine taane)	IV lisa punkt 12 (punktid 12.1 ja 12.2)
IV lisa A-osa punkt 12 (kolmas taane)	–
IV lisa A-osa punkt 13	IV lisa punkt 13
IV lisa A-osa punkti 14 esimene osa	IV lisa punkt 15
IV lisa A-osa punkti 14 teine osa	IV lisa punkt 14
IV lisa A-osa punkt 15	IV lisa punkt 16
IV lisa A.16	IV lisa punkt 17
IV lisa A-osa punkt 17	–
IV lisa B-osa punkt 1	IV lisa punkt 19
IV lisa B-osa punkt 2	IV lisa punkt 21
IV lisa B-osa punkt 3	IV lisa punkt 20
IV lisa B-osa punkt 4	IV lisa punkt 22
IV lisa B-osa punkt 5	IV lisa punkt 23
V lisa punkt 1	–
V lisa punkt 2	–
V lisa punkti 3 esimese lõigu alapunkt a	VII lisa A-osa punkti 1 esimene lõigu alapunkt a
V lisa punkti 3 esimese lõigu alapunkt b	VII lisa A-osa punkti 1 esimene lõigu alapunkt b
V lisa punkti 3 teine lõik	VII lisa A-osa punkti 1 teine lõik
V lisa punkti 3 kolmas lõik	VII lisa A-osa punkt 3

Direktiiv 98/37/EÜ	Käesolev direktiiv
V lisa punkti 4 alapunkt a	VII lisa A-osa punkti 2 teine ja kolmas lõik
V lisa punkti 4 alapunkt b	VII lisa A-osa punkti 2 esimene lõik
V lisa punkti 4 alapunkt c	VII lisa A-osa sissejuhatus
VI lisa punkt 1	IX lisa sissejuhatus
VI lisa punkt 2	IX lisa punktid 1 ja 2
VI lisa punkt 3	IX lisa punkt 3
VI lisa punkti 4 esimene lõik	IX lisa punkti 4 esimene lõik
VI lisa punkti 4 teine lõik	IX lisa punkt 7
VI lisa punkt 5	IX lisa punkt 6
VI lisa punkti 6 esimene lause	IX lisa punkt 5
VI lisa punkti 6 teine ja kolmas lause	Artikli 14 lõige 6
VI lisa punkt 7	IX lisa punkt 8
VII lisa punkt 1	XI lisa punkt 1
VII lisa punkt 2	XI lisa punkt 2
VII lisa punkt 3	XI lisa punkt 3
VII lisa punkt 4	XI lisa punkt 4
VII lisa punkt 5	XI lisa punkt 5
VII lisa punkt 6	XI lisa punkt 6
VII lisa punkt 7	XI lisa punkt 7
VIII lisa	–
IX lisa	–

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/43/EÜ,

17. mai 2006,

mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 44 lõike 2 punkti g,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Praegu nõutakse neljanda nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiiviga 78/660/EMÜ, mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid,⁽³⁾ seitsmenda nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiiviga 83/349/EMÜ, mis käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid,⁽⁴⁾ nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiviga 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta⁽⁵⁾ ning nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiviga 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta,⁽⁶⁾ et aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid auditeerib üks isik või mitu isikut, kellel on õigus sellist auditit teha.

(2) Kohustusliku auditi tegemise eest vastutavate isikute tunnustamise tingimused kehtestati nõukogu kaheksandas 10. aprilli 1984. aasta direktiivis 84/253/EMÜ, mis käsitleb raamatupidamisdokumentide kohustusliku auditi eest vastutavate isikute tunnustamist⁽⁷⁾.

(3) Ühtse lähenemisviisi puudumine kohustuslikule auditile ühenduses oli põhjus, miks komisjon tegi oma 1998. aasta teatises "Kohustuslik audit Euroopa Liidus: areng"⁽⁸⁾ ettepaneku luua auditikomitee, mis võiks arendada edasist tegevust tihedas koostöös audiitorite kutseala ja liikmesriikide vahel.

(4) Nimetatud komitee töö põhjal andis komisjon 15. novembril 2000. aastal välja soovitus "Kohustusliku auditi kvaliteeditagamise ELis: miinimumnõuded"⁽⁹⁾ ja 16. mail 2002. aastal soovitus "Vannutatud audiitorite sõltumatus ELis: aluspõhimõtete kogum"⁽¹⁰⁾.

(5) Käesoleva direktiivi eesmärk on kõrgel tasemel – kuid mitte täies ulatuses – ühtlustada kohustusliku auditi nõuded. Kui käesolevas direktiivis ei ole teisiti märgitud, võib kohustuslikku auditit nõudev liikmesriik kehtestada rangemad nõuded.

(6) Auditeerimisalased kvalifikatsioonid, mille vannutatud audiitorid on omandanud käesoleva direktiivi alusel, loetakse samaväärseks. Seega ei tohiks liikmesriikidel enam olla võimalust nõuda, et audiitorühingus peab olema häälteenamus kohalikul tunnustatud audiitoritel või et enamus audiitorühingu haldus- või juhtorgani liikmetest peab olema kohalikul tunnustatud.

(7) Kohustuslik audit nõuab teadmisi sellistes küsimustes nagu äriühinguõigus, maksuõigus ja sotsiaalõigus. Neid teadmisi tuleks kontrollida enne teise liikmesriigi vannutatud audiitori tunnustamist.

⁽¹⁾ ELT C 157, 28.6.2005, lk 115.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. aprilli 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/51/EÜ (ELT L 178, 17.7.2003, lk 16).

⁽⁴⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ.

⁽⁵⁾ EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ.

⁽⁶⁾ EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ.

⁽⁷⁾ EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20.

⁽⁸⁾ EÜT C 143, 8.5.1998, lk 12.

⁽⁹⁾ EÜT L 91, 31.3.2001, lk 91.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 191, 19.7.2002, lk 22.

- (9) Vannutatud audiitorid peaksid järgima kõige kõrgemaid eetikastandardeid. Seega peaksid nende suhtes kehtima kutse-eetika standardid, mis hõlmavad vähemalt nende avaliku huvi funktsiooni, nende usaldusväarsuse ja objektiivsuse ning nende kutsealase pädevuse ja nõuetekohase hoolsuse. Vannutatud audiitori avaliku huvi funktsioon tähendab, et laiem avalikkus ja institutsioonid usaldavad vannutatud audiitori töö kvaliteeti. Auditi hea kvaliteet aitab finantsaruandluse usaldusväarsuse ja tõhususe edendamiseks kaasa turgude korrapärasele toimimisele. Komisjon võib võtta miinimumstandardina vastu kutse-eetikat käsitlevad rakendusmeetmed. Seda tehes võiks komisjon arvestada Rahvusvahelise Audiitorite Föderatsiooni kutse-eetika koodeksis sisalduvaid põhimõtteid.
- (10) On tähtis, et vannutatud audiitorid ja audiitorühingud austaksid oma klientide privaatsust. Seetõttu peaksid nende suhtes kehtima ranged konfidentsiaalsuse ja kutse-saladuse eeskirjad, mis samas ei tohiks takistada käesoleva direktiivi nõuetekohast täitmist. Nimetatud konfidentsiaalsuse eeskirjad peaksid kehtima samuti iga vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes, kes ei ole enam konkreetse auditeerimisülesandega seotud.
- (11) Vannutatud audiitorid ja audiitorühingud peavad olema kohustuslikku auditit tehes sõltumatud. Nad võivad teavitada auditeeritavat üksust auditi käigus selguvatest asjaoludest, kuid peaksid hoiduma osalemisest auditeeritava üksuse siseses otsuse tegemise protsessis. Kui nad satuvad olukorda, kus ohtude mõju nende sõltumatusele on ka pärast kaitsemeetmete kohaldamist ohtude vähendamiseks liiga suur, peaksid nad auditi töövõttust taganema või sellest keelduma. Järeldus vannutatud audiitori sõltumatust ohustava suhte olemasolu kohta võib olla erinev vannutatud audiitori ja auditeeritava üksuse vahelise suhte ning võrgustiku ja auditeeritava üksuse vahelise suhte osas. Kui artikli 2 lõike 14 tähenduses ühistu või direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 45 nimetatud sarnane üksus peab olema või võib olla tulenevalt riigisisestest õigusaktidest mittetulundusliku audiitorühingu liige, ei saaks objektiivne, mõistlik ja teavitatud osapool teha järeldust, et liikmelisusel põhinev suhe ohustab vannutatud audiitori sõltumatust, eeldusel et kui selline audiitorühing juhib oma liikme kohustuslikku auditit, rakendatakse auditit läbiviivate vannutatud audiitorite suhtes ja samuti isikute suhtes, kes oma positsiooni tõttu võivad avaldada mõju kohustuslikule auditile, sõltumatuse põhimõtteid. Vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust ähvardavad ohud on näiteks otsene või kaudne finantshuvi auditeeritava üksuse suhtes ning auditivälise lisateenuste osutamine. Samuti võib vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust ohustada auditeeritavalt üksusel saadud tasude suurus ja/või tasu struktuur. Nimetatud ohtude vähendamiseks või kõrvaldamiseks kohaldatavad kaitsemeetmed hõlmavad keelde, piiranguid, muid poliitika ja menetlusi ning avalikustamist. Vannutatud audiitorid ja audiitorühingud peaksid keelduma mis tahes auditivälise lisateenuse osutamisest, mis ohustab nende sõltumatust. Komisjon võib võtta miinimumstandardina vastu sõltumatust käsitlevad rakendusmeetmed. Neid koostades võiks komisjon arvestada põhimõtteid, mida sisaldab eespool nimetatud 16. mai 2002. aasta soovitus. Audiitorite sõltumatuse määramiseks peab olema selge, mida tähendab mõiste "võrgustik", milles audiitorid tegutsevad. Sellega seoses tuleb arvesse võtta erinevaid asjaolusid, nagu juhud, kui struktuuri saaks määratleda võrgustikuna selle kasumi või kulude jagamise eesmärgi tõttu. Võrgustiku olemasolu näitamise kriteeriume tuleks otsustada ja kaaluda kõigi olemasolevate faktiliste asjaolude alusel, nagu näiteks ühiste püsiklientide olemasolu alusel.
- (12) Eneseülevaatuse juhtudel või omahuvi olemasolul, peaks vajaduse korral vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatuse tagamiseks otsustama pigem liikmesriik, mitte aga vannutatud audiitor või audiitorühing, kas vannutatud audiitor või audiitorühing peaks auditi töövõttust taganema või keelduma. Sellegipoolest ei tohiks see viia olukorrani, kus liikmesriikidel lasub üldine kohustus keelata vannutatud audiitoritel või audiitorühingutel osutada oma auditiklientidele auditiväliseid teenuseid. Selleks, et määrata kindlaks, kas vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatuse kaitsmiseks omahuvi või enese-ülevaatuse korral on kohane, et vannutatud audiitor või audiitorühing ei tohiks läbi viia kohustuslikku auditit, on oluline arvestada asjaoluga, kas auditeeritav avaliku huvi üksus on välja andnud vabalt kaubeldavaid väärtpapereid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, või mitte.
- (13) Oluline on tagada kõigi ühenduse õiguse alusel nõutavate kohustuslike auditite järjepidevalt kõrge kvaliteet. Kõik kohustuslikud auditid tuleks seetõttu läbi viia rahvusvaheliste auditeerimisstandardite alusel. Nende standardite ühenduses rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽²⁾. Auditeerimise tehniline komitee või rühm abistab komisjoni rahvusvaheliste auditeerimisstandardite tehnilise usaldatavuse hindamisel ja sellesse tuleks kaasata ka liikmesriikide järelevalveasutused. Eesmärgiga saavutada ühtlustamine võimalikult suures ulatuses peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada täiendavaid riigisiseseid

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

auditimenetlusi või nõudeid üksnes juhul, kui need tulevad raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohustusliku auditi ulatusega seotud riigisiseste õigusaktide erinõuetest, mis tähendab seda, et need nõuded ei sisaldu vastuvõetud rahvusvahelistes auditeerimisstandardites. Liikmesriigid võiksid säilitada asjakohased täiendavad auditimenetlused seni, kuni auditimenetlused või nõuded on liidetud hiljem vastu võetud rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Kui aga vastu võetud rahvusvahelised auditeerimisstandardid sisaldavad auditimenetlusi, mille teostamine tekitab konkreetse õigusliku vastuolu riigisisese õigusega kohustusliku auditi ulatusega seotud konkreetsetest riigisisestest nõuetest tulenevalt, võivad liikmesriigid rahvusvaheliste auditeerimisstandardite vastuolulise osa nende vastuolude kestmise ajal välja jätta, eeldusel, et kohaldatakse artikli 26 lõikes 3 märgitud meetmeid. Kõik liikmesriikides lisatavad või välja jäetavad osad peaksid oluliselt suurendama äriühingute raamatupidamise aastaaruannete usaldatavust ning edendama üldsuse heaolu. See tähendab, et liikmesriigid võivad nõuda näiteks täiendavat audiitori aruannet äriühingu nõukogule või kehtestada muid nõudmisi aruandluse ja auditeerimise kohta, mis põhinevad head ühingujuhtimise tava käsitlevatel riigisisestel eeskirjadel.

(14) Ühenduses kohaldatava rahvusvahelise auditeerimisstandardi vastuvõtmiseks komisjoni poolt on vaja, et see oleks rahvusvaheliselt üldtunnustatud ning välja töötatud kõikide huvitatud poolte täielikul osalusel avatud ja läbi paistva menetluse alusel, nii et see suurendaks raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete usaldusväärsust ja kvaliteeti ning aitaks kaasa Euroopa üldsuse heaolule. Vajadust võtta vastu rahvusvaheline auditeerimise rakendusjuhend standardi osana tuleks hinnata iga juhtumi korral eraldi kooskõlas otsusega 1999/468/EÜ. Komisjon peaks tagama, et enne vastuvõtumenetluse alustamist kontrollitakse nende nõuete täitmist ja esitatakse käesoleva direktiivi alusel asutatud komiteele kontrolli tulemuste kohta aruande.

(15) Konsolideeritud aruannete puhul on tähtis, et kontserni osasid auditeerivate vannutatud audiitorite vahel oleks vastutus selgelt määratud. Selleks peaks kontserni audiitor kandma täielikku vastutust auditi aruande eest.

(16) Samu raamatupidamisstandardeid rakendavate äriühingute võrreldavuse parandamiseks ja avalikkuse usalduse suurendamiseks auditi funktsiooni suhtes, võib komisjon vastu võtta tunnustatud raamatupidamisstandardite põhjal koostatud ühtse auditi aruande raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande auditi jaoks,

v.a kui ühenduse tasandil on sellise auditi aruande jaoks asjakohane standard vastu võetud.

(17) Korrapärane kontroll on hea vahend kohustuslike auditeerimise järjepidevalt kõrge kvaliteedi saavutamiseks. Seetõttu peaks vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes kehtima kvaliteeditagamise süsteem, mis on korraldatud selliselt, et see oleks sõltumatu ülevaadatavast vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tööst. Kvaliteeditagamise süsteemi käsitleva artikli 29 kohaldamiseks võivad liikmesriigid otsustada, et kui üksikaudiitoritel on ühine kvaliteeditagamise poliitika, on vaja arvestada ainult nõudeid audiitorühingute suhtes. Liikmesriigid võivad korraldada kvaliteeditagamise süsteemi selliselt, et iga üksikaudiitori töö kvaliteeti vaadatakse üle vähemalt kord kuue aasta jooksul. Seoses sellega peaks kvaliteeditagamise süsteemi rahastamine olema vaba lubamatust mõjutamisest. Komisjonil peaks olema pädevus võtta vastu rakendusmeetmeid, mis on olulised kvaliteeditagamise süsteemi korraldamiseks ning selle rahastamiseks juhtudel, kui avalikkuse usaldus kvaliteeditagamise süsteemi suhtes on tõsiselt kahjustada saanud. Liikmesriikide järelevalveasutusi tuleks julgustada leidma kooskõlastatud lähenemist kvaliteeditagamise ülevaatusele, et vältida asjaomaste poolte mittevajalikku koormamist.

(18) Uurimised ja kohased sanktsioonid aitavad vältida ja parandada kohustusliku auditi puudulikkust.

(19) Vannutatud audiitorid ja audiitorühingud vastutavad oma tegevuse nõuetekohase hoolsusega läbiviimise eest ja peaksid seega vastutama oma hooletuse tõttu tekkinud rahalise kahju eest. Siiski võib vannutatud audiitorite ja audiitorühingu erialase vastutuse kindlustuse saamist mõjutada see, kas nende suhtes kehtib piiramatult rahaline vastutus. Komisjon kavatses omalt poolt neid küsimusi uurida, võttes arvesse asjaolu, et rahalise vastutuse kord võib liikmesriikides märgatavalt erineda.

(20) Liikmesriigid peaksid korraldama päritolumaa kontrolli põhimõttel põhineva tõhusa vannutatud audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve süsteemi. Avaliku järelevalve regulatiivne kord peaks võimaldama liikmesriikide avaliku järelevalve alases tegevuses teha ühenduse tasandil tõhusat koostööd. Avaliku järelevalve süsteemi peaksid juhtima mittepraktiseerivad isikud, kes tunnevad kohustusliku auditi olulisi valdkondi. Selliste mittepraktiseerivate isikutena määratletakse spetsialiste, kes pole varem audiitori kutsealaga seotud olnud, või varem praktiseerinud isikuid, kes on sellelt kutsealalt lahkunud. Liikmesriigid võivad siiski lubada praktiseerivate isikute

vähemusosalust avaliku järelevalve süsteemi juhtimises. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid tegema omavahel koostööd kõigil juhtudel, kui see on vajalik nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute järelevalveks. Selline koostöö võib anda olulise panuse kohustusliku auditi püsivalt kõrge kvaliteedi tagamisse ühenduses. Teades, et Euroopa tasandil on vaja tagada liikmesriikide määratud pädevate asutuste tõhus koostöö ja koordineerimine, tuleks määrata koostöö tagamise eest vastutajaks üks üksus, kahjustamata sealjuures liikmesriikide pädevate asutuste võimet teha koostööd teiste liikmesriikide pädevate asutustega.

(21) Selleks, et tagada vastavus artikli 32 lõikele 3 (avaliku järelevalve põhimõtted), peab mittepraktiseeriv isik tundma kohustusliku auditi valdkondi kas oma endise kutseala tõttu või alternatiivina teadmiste tõttu vähemalt ühest artiklis 8 loetletud valdkonnast.

(22) Vannutatud audiitori või audiitorühingu peaks ametisse nimetama auditeeritava üksuse osanike, aktsionäride või liikmete üldkoosolek. Audiitori sõltumatuse kaitsmiseks on oluline, et tema tagasikutsumine on võimalik üksnes siis, kui selleks on mõjuvad põhjused ja kui nendest põhjustest on teatatud avaliku järelevalve eest vastutavale asutusele või asutustele.

(23) Kuna avaliku huvi üksused paistavad rohkem silma ning on majanduslikult olulisemad, peaksid nende raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohustusliku auditi kohta kehtima rangemad nõuded.

(24) Auditikomiteed ning tõhus sisekontrollisüsteem aitavad kaasa finants-, tegevus- ja vastavusriskide vähendamisele ning tõstavad finantsaruandluse kvaliteeti. Liikmesriigid võiksid pöörata tähelepanu komisjoni 15. veebruari 2005. aasta soovitusel noteeritud äriühingute haldusorganite tegevülesanneteta liikmete ja haldus- või järelevalveorgani liikmete ülesannete ning haldus- või järelevalveorgani komisjonide kohta, ⁽¹⁾ mis näitab, kuidas auditikomiteesid tuleks asutada ja millised on nende ülesanded. Liikmesriigid võivad otsustada, et auditikomitee või samasuguseid ülesandeid täitva organi ülesandeid võib täita tervikuna haldus- või järelevalveasutus.

Artiklist 41 tulenevate auditikomitee ülesannete osas ei tohiks vannutatud audiitor või audiitorühing mingil moel olla auditikomiteele allutatud.

(25) Liikmesriigid võivad otsustada vabastada auditikomitee nõudest ka avaliku huvi üksused, mis on ühisinvesteeringu- ja investetevõtjad, mille vabalt kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda reguleeritud turul. Selle võimalusega võetakse arvesse, et neil juhtudel, kui ühisinvesteeringu- ja investetevõtja toimib ainult varade ühendamise eesmärgil, ei ole auditikomitee rakendamine alati asjakohane. Finantsaruandlus ning sellega seonduvad riskid ei ole alati võrreldavad teiste avaliku huvi üksuste omadega. Lisaks toimivad avatud investeerimisfondid (UCITS) ning nende fondivalitsejad rangelt määratletud reguleerivas keskkonnas ning nende suhtes kohaldatakse konkreetseid juhtimismehhanisme, näiteks nende depoopanga läbiviivadav kontrolli. Neile ühisinvesteeringu- ja investetevõtjatele, mis ei ole direktiivi 85/611/EMÜ ⁽²⁾ alusel ühtlustatud, aga mille suhtes kohaldatakse nimetatud direktiivis sätestatuga samaväärseid kaitsemeetmeid, peaks liikmesriikidel sellel konkreetsel juhul olema võimalik võimaldada võrdset kohtlemist ühenduse õigusaktidega ühtlustatud ühisinvesteeringu- ja investetevõtjatega.

(26) Avaliku huvi üksuste audiitorite sõltumatuse tugevdamiseks peaks(id) selliseid üksusi auditeeriv(ad) võtmetähtsusega auditeerimispartner(id) rotatsiooni korras vahetuma. Rotatsiooni korraldamiseks peaksid liikmesriigid nõudma auditeeritava üksusega tegeleva(te) võtmetähtsusega auditeerimispartneri(te) vahetamist, lubades ühtlasi audiitorühingul, millega võtmetähtsusega auditeerimispartner(id) on seotud, jätkata tööd antud üksuse kohustusliku auditi tegijana. Kui liikmesriik peab seda seatud eesmärkide saavutamiseks asjakohaseks, võib antud liikmesriik piiramata artikli 42 lõike 2 kohaldamist nõuda alternatiivina audiitorühingu vahetamist.

(27) Kapitaliturgude omavaheline seotus suurendab vajadust tagada ühenduse kapitalituru tõttu ka kolmandate riikide audiitorite töö kõrge kvaliteet. Seega peaksid asjaomased audiitorid olema registreeritud, et nende suhtes saaks rakendada kvaliteeditagamise ülevaastust ning uurimise ja sanktsioonide süsteemi. Võrdväärse vastastikuse kohtlemise alusel peaks olema võimalik teha erandeid, kui komisjon on koostöös liikmesriikidega teinud samaväärsuse kontrolli. Igal juhul peab üksust, mis on välja lasknud vabalt kaubeldavaid väärtpabereid reguleeritud

⁽¹⁾ ELT L 52, 25.2.2005, lk 51.

⁽²⁾ Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/611/EMÜ avatud investeerimisfondide (UCITS) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/1/EÜ (ELT L 79, 24.3.2005, lk 9).

turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, alati auditeerima audiitor, kes on registreeritud liikmesriigis või keda on kontrollinud sellise kolmanda riigi pädev asutus, mis on ühtlasi audiitori päritoluriik, tingimusel et komisjon või liikmesriik tunnustab asjaomase asutuse rakendatavaid ühenduse nõuetele vastavaid järelevalvepõhimõtteid, kvaliteeditagamise süsteemide ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemi põhimõtteid, ning eeldusel, et tegemist on kahepoolse kokkuleppega. Kui üks liikmesriik peab kolmanda riigi kvaliteeditagamise süsteemi samaväärseks, ei tähenda see tingimata, et teised liikmesriigid oleksid kohustatud niisugust hindamist aktsepteerima; samuti ei anna see eelist komisjoni otsuse tegemisel.

(28) Rahvusvaheliste kontsernide auditite keerukuse tõttu on vajalik liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste hea koostöö. Liikmesriigid peaksid seega tagama, et riikide pädevate asutuste kaudu on kolmandate riikide pädevatele asutustele võimaldatud juurdepääs auditi tööpaberitele ja teistele dokumentidele. Asjaomaste poolte õiguste kaitseks ning ühtlasi nende paberitele ja dokumentidele juurdepääsu lihtsustamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud võimaldada kolmandate riikide pädevatele asutustele otsene juurdepääs, eeldusel et on olemas kokkulepe pädeva riigisisese asutusega. Üks juurdepääsu võimaldamise kriteeriumidest on kolmandate riikide pädevate asutuste vastavus nõuetele, mida komisjon on nimetanud adekvaatseteks. Komisjoni otsust oodates ja seda piiramata võivad liikmesriigid ise hinnata, kas nõuded on adekvaatsed.

(29) Artiklites 36 ja 47 käsitletud teabe avaldamine peaks toimuma kooskõlas reeglitega isikuandmete kolmandatesse riikidesse edastamise kohta, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁽¹⁾.

(30) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt otsusele 1999/468/EÜ ja võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni Euroopa Parlamendis 5. veebruaril 2002. aastal tehtud avaldust finantsteenuste valdkonda reguleerivate õigusaktide rakendamise kohta.

(31) Euroopa Parlamendile tuleks jätta kolmekuuline periood alates muudatusettepanekute ja rakendusmeetmete eelnõu esmakordsest edastamisest, et need läbi vaadata ja oma arvamus esitada. Kiireloomulistel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel peaks olema võimalik seda tähtaega lühendada. Kui selle tähtaja jooksul võtab

Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, peaks komisjon muudatusettepanekute või meetmete eelnõu uuesti läbi vaatama.

(32) Kui käesoleva direktiivi eesmärke, mis nõuavad ühtsete rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kogumi rakendamist, haridusalaste nõuete ajakohastamist, kutse-eeetika määratlemist ning liikmesriikide pädevate asutuste vahelise ja nende asutuste ning kolmandate riikide pädevate asutuste vahelise koostöö praktilist rakendamist, et tõsta ja ühtlustada ühenduses kohustusliku auditi kvaliteeti ning hõlbustada liikmesriikide vahelist ning kolmandate riikidega tehtavat koostööd ning seeläbi tugevdada usaldust kohustusliku auditi suhtes, ei ole võimalik saavutada ainult liikmesriikide tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev direktiiv kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(33) Vannutatud audiitori või audiitorühingu ja auditeeritava üksuse vahelise suhte läbipaistvamaks muutmise eesmärgil tuleks muuta direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ, et nõuda audititasu ja auditiga mitteseotud teenuste eest makstud tasu avalikustamist raamatupidamise aastaaruande ning konsolideeritud aruande lisades.

(34) Direktiiv 84/253/EMÜ tuleks tunnistada kehtetuks, kuna selles puudub terviklik kogum eeskirju asjakohase auditi infrastruktuuri tagamiseks, nagu näiteks avalik järelevalve, distsiplinaarsüsteem ja kvaliteeditagamise süsteemid, ja kuna selle direktiiviga ei reguleerita konkreetselt regulatiivset koostööd liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Õiguskindluse tagamiseks on siiski selge vajadus osutada, et direktiivi 84/253/EMÜ alusel tunnistatud vannutatud audiitorid ja audiitorühingud loetakse tunnistatuks ka käesoleva direktiivi alusel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *kohustuslik audit* – raamatupidamise aruannete või konsolideeritud aruannete audit, mida nõutakse ühenduse õiguse kohaselt;
- 2) *vannutatud audiitor* – füüsiline isik, keda liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad vastavalt käesolevale direktiivile kohustuslike auditite tegijana;
- 3) *audiitorühing* – mis tahes õigusliku vormiga juriidiline isik või mõni muu üksus, mida liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad vastavalt käesolevale direktiivile kohustuslike auditite tegijana;
- 4) *kolmanda riigi auditeeriv üksus* – mis tahes õigusliku vormiga üksus, kes auditeerib kolmandas riigis registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid;
- 5) *kolmanda riigi audiitor* – füüsiline isik, kes auditeerib kolmandas riigis registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid;
- 6) *kontserni audiitor* – konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit tegev(ad) audiitor(id) või audiitorühing(ud);
- 7) *võrgustik* – laiem struktuur,
 - mille eesmärgiks on koostöö ja millesse vannutatud audiitor või audiitorühing kuulub ning
 - mille selgeks eesmärgiks on jagada kasumit või kulusid või millel on ühised omanikud, kontroll või juhtimine, ühine kvaliteedikontrollipoliitika ja -menetlused, ühine äristrateegia, ühine kaubamärk või märkimisväärse osa ühiseid professionaalseid ressursse;
- 8) *audiitorühingu sidusettevõtja* – mis tahes õigusliku vormiga ettevõtja, mis on audiitorühinguga seotud ühtse omandi, kontrolli või juhtimise kaudu;
- 9) *auditi aruanne* – direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 51a ja direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 37 märgitud aruanne, mille on väljastanud vannutatud audiitor või audiitorühing;
- 10) *pädevad asutused* – õigusaktidega määratud asutused või organid, kes vastutavad vannutatud audiitorite ja audiito-

rühingute tegevuse reguleerimise ja/või järelevalve või nendega seotud spetsiifiliste aspektide eest; viide pädevale asutusele teatud kindlas artiklis on viide asutus(te)le või organi(te)le, kes vastutab/vastutavad kõnealuses artiklis osutatud ülesannete täitmise eest;

- 11) *rahvusvahelised auditeerimisstandardid* – rahvusvahelised auditeerimisstandardid (ISA) ja nendega seotud avaldused ja standardid niivõrd, kui need puudutavad kohustuslikku auditit;
- 12) *rahvusvahelised raamatupidamisstandardid* – rahvusvahelised raamatupidamisstandardid (IAS), rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS) ja nendega seotud tõlgendused (SIC-IFRIC tõlgendused), hilisemad nende standardite muudatused ja nendega seotud tõlgendused, tulevased standardid ja nendega seotud tõlgendused, mille on välja andnud või vastu võtnud rahvusvaheline raamatupidamisstandardite nõukogu (IASB);
- 13) *avaliku huvi üksused* – liikmesriigi õigusaktidega reguleeritud üksused, mille vabalt kaubeldavate väärtpaperitega on lubatud kaubelda iga liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, krediidiasutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽¹⁾ artikli 1 punkti 1 tähenduses, kindlustusseltsid direktiivi 91/674/EMÜ artikli 2 lõike 1 tähenduses. Liikmesriigid võivad nimetada ka teisi avaliku huvi üksusi, millel on näiteks avaliku huvi seisukohast oluline tähtsus nende äritegevuse laadi, suuruse või töötajate arvu tõttu;
- 14) *ühistu* – Euroopa ühistu nõukogu 22. juuli 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1435/2003 (Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta) ⁽²⁾ artikli 1 tähenduses või mis tahes muu ühistu, mille puhul on ühenduse õiguse alusel nõutav kohustuslik audit, nagu näiteks krediidiasutused direktiivi 2000/12/EÜ artikli 1 punkti 1 tähenduses ning kindlustusseltsid direktiivi 91/674/EMÜ artikli 2 lõike 1 tähenduses;
- 15) *mittepraktiseeriv isik* – füüsiline isik, kes ei ole vähemalt kolm aastat enne avaliku järelevalve süsteemi juhtimises osalemist teinud kohustuslike auditeid, omanud hääleõigust audiitorühingus, olnud audiitorühingu haldus- või juhtimisorgani liige ega töötanud audiitorühingus või olnud sellega seotud mingil muul viisil;

⁽¹⁾ EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/29/EÜ (ELT L 70, 9.3.2006, lk 50).

⁽²⁾ ELT L 207, 18.8.2003, lk 1.

16) võtmetähtsusega auditeerimispartner(id):

- a) vannutatud audiitor(id), kelle audiitorühing on määranud teatud auditi töövõtu puhul peamiseks/peamisteks vastutaja(te)ks ning kes seega vastutab/vastutavad kohustusliku auditi tegemise eest audiitorühingu nimel;
- b) kontserni auditi puhul vähemalt vannutatud audiitor(id), kelle audiitorühing on määranud peamiseks/peamisteks vastutaja(te)ks kontserni kohustusliku auditeerimise eest, ning vannutatud audiitor(id), kes on määratud peamiseks/peamisteks vastutaja(te)ks oluliste tütarettevõtjate puhul, või
- c) vannutatud audiitor(id), kes allkirjastavad auditi aruande.

II PEATÜKK

TUNNUSTAMINE, JÄTKUÕPE JA VASTASTIKUNE TUNNUSTAMINE

Artikkel 3

Vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamine

1. Kohustuslikke auditeid teevad ainult vannutatud audiitorid või audiitorühingud, keda on tunnustanud kohustuslikku auditit nõudev liikmesriik.

2. Iga liikmesriik määrab pädevad asutused, kes vastutavad vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamise eest.

Pädevad asutused võivad olla kutseühendused eeldusel, et nende suhtes rakendatakse avalikku järelevalvesüsteemi vastavalt VIII peatüki sätetele.

3. Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, võivad liikmesriikide pädevad asutused vannutatud audiitoritena tunnustada ainult neid füüsilisi isikuid, kes täidavad vähemalt artiklites 4 ja 6–10 sätestatud tingimusi.

4. Liikmesriikide pädevad asutused võivad tunnustada audiitorühingutena üksnes selliseid üksusi, kes täidavad järgmisi tingimusi:

- a) füüsilised isikud, kes teevad kohustuslikke auditeid audiitorühingu nimel, peavad täitma vähemalt artiklites 4 ja 6–12 sätestatud tingimusi ning peavad olema asjaomases liikmesriigis vannutatud audiitoritena tunnustatud;
- b) enamus üksuse häälestest peab kuuluma audiitorühingutele, kes on igas liikmesriigis tunnustatud, või füüsilistele isikutele, kes täidavad vähemalt artiklites 4 ja 6–12 sätestatud tingimusi. Liikmesriigid võivad sätestada, et need füüsilised

isikud peavad olema tunnustatud ka mõnes teises liikmesriigis. Direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 45 nimetatud ühistute ja teiste sarnaste üksuste kohustusliku auditi eesmärgil võivad liikmesriigid hääleõiguse kohta võtta vastu muid erisätteid;

- c) kuni 75 % enamus üksuse haldus- või juhtimisorgani liikmetest peavad olema mis tahes liikmesriigis tunnustatud audiitorühingud või füüsilised isikud, kes täidavad vähemalt artiklites 4 ja 6–12 kehtestatud tingimusi. Liikmesriigid võivad sätestada, et need füüsilised isikud peavad olema tunnustatud ka mõnes teises liikmesriigis. Kui organis ei ole üle kahe liikme, peab üks neist täitma vähemalt käesolevas punktis sätestatud tingimusi;

- d) audiitorühing täidab artiklis 4 kehtestatud tingimust.

Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavaid tingimusi ainult seoses punktiga c. Nimetatud tingimused peavad olema proportsionaalsed taotletava eesmärgiga ning ei tohi minna vältimatult vajalikust kaugemale.

Artikkel 4

Hea maine

Liikmesriigi pädevad asutused võivad tunnustada ainult hea mainega füüsilisi isikuid või äriühinguid.

Artikkel 5

Tunnustamise kehtetuks tunnistamine

1. Vannutatud audiitori või audiitorühingu tunnustamine tunnistatakse kehtetuks, kui selle isiku või äriühingu hea maine on tõsiselt kahjustada saanud. Siiski võivad liikmesriigid määrata mõistliku ajavahemiku hea mainega seotud nõudmiste täitmiseks.

2. Audiitorühingu tunnustamine tunnistatakse kehtetuks, kui vähemalt ühte artikli 3 lõike 4 punktides b ja c kehtestatud tingimustest enam ei täideta. Siiski võivad liikmesriigid määrata mõistliku ajavahemiku nende tingimuste täitmiseks.

3. Kui vannutatud audiitorile või audiitorühingule antud tunnustus mingil põhjusel tühistatakse, teavitab liikmesriigi, kus tühistamine toimus, pädev asutus kõnealusest otsusest ja selle põhjustest nende liikmesriikide asjaomaseid pädevaid asutusi, kus vannutatud audiitor või audiitorühing on samuti tunnustatud ning mille ametiasutuste andmed on kantud esimesena nimetatud liikmesriigi registrisse kooskõlas artikli 16 lõike 1 punktiga c.

*Artikkel 6***Haridusalane kvalifikatsioon**

Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, võidakse füüsilist isikut tunnustada kohustusliku auditi tegijana üksnes siis, kui ta on saavutanud ülikooli astuja või muu samaväärse taseme, seejärel läbinud teoreetilise õppe, praktilise koolituse ning sooritanud ülikooli lõpueksami või muul samaväärsel tasemel kutsealase pädevuse eksami, mille asjaomane liikmesriik on korraldanud või mida ta tunnustab.

*Artikkel 7***Kutsealase pädevuse eksam**

Artiklis 6 osutatud kutsealase pädevuse eksam tagab vajalikul tasemel teoreetilised teadmised ainetes, mis on olulised kohustusliku auditi tegemiseks, ning suutlikkuse neid teadmisi praktikas rakendada. Vähemalt osa sellest eksamist peab olema kirjalik.

*Artikkel 8***Teoreetiliste teadmiste kontroll**

1. Eksami käigus läbiviidav teoreetiliste teadmiste kontroll hõlmab eelkõige järgmisi valdkondi:

- a) üldine raamatupidamisteooria ja raamatupidamise põhimõtted;
- b) raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete koostamisega seotud õigusaktid ja standardid;
- c) rahvusvahelised raamatupidamisstandardid;
- d) finantsanalüüs;
- e) kulu- ja juhtimisarvestus;
- f) riskijuhtimine ja sisekontroll;
- g) auditeerimine ja kutseoskused;
- h) kohustusliku auditi ja vannutatud audiitoritega seotud õigusaktid ja kutsestandardid;
- i) rahvusvahelised auditeerimisstandardid;
- j) kutse-eetika ja sõltumatus.

2. See hõlmab ka vähemalt järgmisi teemasid auditeerimisega seotud ulatuses:

- a) äriühinguõigus ja hea ühingujuhtimise tava;
- b) pankrotiõigus ja samalaadsed menetlused;
- c) maksuõigus;

d) tsiviil- ja kaubandusõigus;

e) sotsiaalkindlustusõigus ja tööõigus;

f) infotehnoloogia ja arvutisüsteemid;

g) äri-, üld- ja finantsmajandus;

h) matemaatika ja statistika;

i) äriühingu finantsjuhtimise üldpõhimõtted.

3. Komisjon võib artikli 48 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt muuta lõikes 1 viidatud teoreetiliste teadmiste kontrollimisel käsitletavate ainetes nimekirja. Nimetatud rakendusmeetmeid vastu võttes võtab komisjon arvesse auditeerimise ning auditi kutseala arengut.

*Artikkel 9***Erandid**

1. Erandina artiklitest 7 ja 8 võib liikmesriik sätestada, et isik, kes on sooritanud ülikooli- või samaväärse eksami või kellel on ülikoolidiplom või samaväärne kvalifikatsioon ühes või mitmes artiklis 8 osutatud ainetest, võidakse vabastada teoreetiliste teadmiste kontrollist selle eksami või diplomiga hõlmatud ainetes.

2. Erandina artiklist 7, võib liikmesriik sätestada, et isik, kellel on ülikoolidiplom või samaväärne kvalifikatsioon ühes või mitmes artiklis 8 osutatud ainetest, võidakse nimetatud ainetes vabastada teoreetiliste teadmiste praktikas rakendamise oskuse kontrollist, kui ta on läbinud nendes ainetes praktilise koolituse, mis on kinnitatud riigis tunnustatud eksami või diplomiga.

*Artikkel 10***Praktiline koolitus**

1. Selleks, et tagada teoreetiliste teadmiste praktikas rakendamise oskus, mille kontrollimist eksam sisaldab, peab koolitav isik läbima vähemalt kolmeaastase praktilise koolituse, mis muu hulgas hõlmab raamatupidamise aastaaruannete, konsolideeritud aruannete või samalaadsete raamatupidamisaruannete auditeerimist. Vähemalt kaks kolmandikku sellest praktilisest koolitusest tuleb läbida ükskõik millises liikmesriigis tunnustatud vannutatud audiitori või audiitorühingu juures.

2. Liikmesriigid peavad tagama, et koolituse viivad läbi isikud, kelle puhul on tagatud, et nad on võimelised praktilist koolitust läbi viima.

Artikkel 11

Pikaajalisest praktilisest kogemusest saadud kvalifikatsioon

Liikmesriik võib tunnustada vannutatud audiitorina isikut, kes ei täida artiklis 6 sätestatud tingimusi, kui ta suudab tõestada ühte järgmistest:

- a) et ta on 15 aastat tegelenud kutsealaga, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja raamatupidamise valdkonnas, ning et ta on sooritanud artiklis 7 märgitud kutsealase pädevuse eksami või
- b) et ta on seitse aastat tegelenud kutseala nende valdkondadega ning on lisaks läbinud artiklis 10 märgitud praktilise koolituse ning sooritanud artiklis 7 märgitud kutsealase pädevuse eksami.

Artikkel 12

Praktilise koolituse ja teoreetilise õppe ühitamine

1. Liikmesriigid võivad otsustada, et teoreetilise õppe aeg artiklis 8 märgitud aladel läheb arvesse artiklis 11 märgitud kutsetegevuse perioodina, eeldusel et sellest õppest annab tunnistust riigis tunnustatud eksam. Sellise õppe kestus peab olema vähemalt aasta ning sellega ei saa vähendada kutsetegevuse perioodi rohkem kui nelja aasta võrra.

2. Kutsetegevuse ega praktilise koolituse periood ei tohi olla lühem kui nõutav teoreetilise õppe programm koos artiklis 10 nõutava praktilise koolitusega.

Artikkel 13

Jätkuõppe

Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitorid võtavad osa asjakohastest jätkuõppe programmidest, et hoida teoreetiliste teadmiste, kutseoskuste ja -väärtuste kõrget taset, ning et jätkuõppe nõudest mittekinnipidamine toob kaasa artiklis 30 märgitud asjakohased sanktsioonid.

Artikkel 14

Teiste liikmesriikide vannutatud audiitorite tunnustamine

Liikmesriikide pädevad asutused kehtestavad menetlused teistes liikmesriikides tunnustatud vannutatud audiitorite tunnustamiseks. Need menetlused piirduvad nõudega läbida sobivustest vastavalt nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/48/EMÜ (vähemalt kolmeaastase kutseõppe läbimisel antavate kõrgharidusdiplomide tunnustamise üldsüsteemi kohta) ⁽¹⁾ artiklile 4. Sobivustest, mis viiakse läbi ühes asjaomases liikmesriigis kohaldatavale keelenõuetele lubatud keeles, hõlmab ainult vannutatud audiitori teadmisi asjaomase liikmeriigi õigusaktide kohta sellisel määral, mis on vajalik kohustusliku auditi tegemiseks.

III PEATÜKK

REGISTRISSE KANDMINE

Artikkel 15

Avalik register

1. Iga liikmesriik tagab vannutatud audiitorite ja audiitorühingute avalikku registrisse kandmise kooskõlas artiklitega 16 ja 17. Erakorralistel asjaoludel võivad liikmesriigid mitte kohaldada käesolevas artiklis ja artiklis 16 sätestatud avalikustamist käsitlevaid nõudeid ulatuses, mis on vajalik, et leevendada otsesest ja märkimisväärset ohtu mis tahes isiku isiklikule julgeolekule.

2. Liikmesriigid tagavad, et iga vannutatud audiitor ja audiitorühing on avalikus registris tähistatud individuaalse numbriga. Registreeringute teavet hoitakse registris elektroonilisel kujul ning see on avalikkusele elektrooniliselt kättesaadav.

3. Avalik register sisaldab ka artiklis 3 nimetatud tunnustamise ja artiklis 29 nimetatud kvaliteeditagamise eest vastutavate pädevate asutuste nimesid ja aadresse, vannutatud audiitorite ja audiitorfirmade suhtes rakendatavaid artiklis 30 osutatud uurimisi ja sanktsioone ning artiklis 32 nimetatud avalikku järelevalvet.

4. Liikmesriigid tagavad, et avalik register toimib täies mahus hiljemalt 29 juuniks 2009.

⁽¹⁾ EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/19/EÜ (EÜT L 206, 31.7.2001, lk 1).

Artikkel 16

Vannutatud audiitorite registreerimine

1. Vannutatud audiitorite kohta peab avalik register sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) nimi, aadress ja registreerimisnumber;
- b) vajaduse korral selle/nende audiitorühingu(te) nimi/nimed, aadress(id), veebilehe aadress(id) ja registreerimisnumber(-numbrid), kelle heaks vannutatud audiitor töötab või kellega ta on seotud partnerina või muul viisil;
- c) kõik teised registreeringud vannutatud audiitorina teiste liikmesriikide pädevate asutuste juures ja audiitorina kolmandates riikides, sh registreerimisasutus(t)e nimi/nimed ning olemasolu korral ka registreerimisnumbrid.

2. Koosõlas artikliga 45 registreeritud kolmandate riikide audiitorid peaksid selliselt olema ka registrisse kantud (st mitte vannutatud audiitoritena).

Artikkel 17

Audiitorühingute registreerimine

1. Audiitorühingute kohta peab avalik register sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) nimi, aadress ja registreerimisnumber;
- b) õiguslik vorm;
- c) kontaktandmed, esmane kontaktisik ja võimaluse korral veebilehe aadress;
- d) kõigi büroode aadressid asjaomases liikmesriigis;
- e) kõigi audiitorühingus töötavate või sellega partnerina või muul viisil seotud vannutatud audiitorite nimed ja registreerimisnumbrid;
- f) kõigi omanike ja osanike või aktsionäride nimed ja tegevuskoha aadressid;
- g) kõigi haldus- või juhtimisorganite liikmete nimed ja tegevuskoha aadressid;
- h) võimalusel liikmelisus võrgustikus ja liikmeks olevate äriühingute ja sidusüksuste nimede ja aadresside nimekiri või viide kohale, kus see teave on avalikult kättesaadav;
- i) kõik teised registreeringud audiitorühinguna teiste liikmesriikide pädevate asutuste juures ja registreeringud auditeeriva üksusena kolmandates riikides, sh registreerimisasutus(t)e nimi/nimed ning olemasolu korral ka registreerimisnumbrid.

2. Koosõlas artikliga 45 registreeritud kolmandate riikide auditeerivad üksused peaksid selliselt olema ka registrisse kantud (st mitte audiitorühingutena).

Artikkel 18

Registris sisalduva teabe ajakohastamine

Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitorid ja audiitorühingud teavitavad avaliku registri eest vastutavaid pädevaid asutusi põhjendamata viivitusega avalikus registris sisalduva teabe mis tahes muutumisest. Registrit ajakohastatakse põhjendamata viivitusega pärast teate saamist.

Artikkel 19

Vastutus registris sisalduva teabe eest

Vannutatud audiitor või audiitorühing allkirjastavad vastavalt artiklitele 16, 17 ja 18 asjaomastele pädevatele asutustele esitatud teabe. Kui pädev asutus on näinud ette teabe kättesaadavaks tegemise elektrooniliselt, saab seda teha näiteks elektroonilise allkirjaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiivi 1999/93/EÜ (elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 punkti 1 tähenduses.

Artikkel 20

Keel

1. Avalikku registrisse kantav teave koostatakse ühes neist keeltest, mis on lubatud asjaomases liikmesriigis kehtivate keelenõuete järgi.

2. Liikmesriigid võivad täiendavalt lubada teabe sisestamist avalikku registrisse teistes ühenduse ametlikes keeltes. Liikmesriigid võivad nõuda, et tõlked oleksid kinnitatud.

Kõigil juhtudel tagab asjaomane liikmesriik, et registris viidatakse, kas tõlge on kinnitatud või mitte.

IV PEATÜKK

KUTSE-EETIKA, SÕLTUMATUS, OBJEKTIIVSUS, KONFIDENTSIAALSUS JA KUTSEALADUS

Artikkel 21

Kutse-eetika

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigile vannutatud audiitoritele ja audiitorühingutele kehtivad kutse-eetika põhimõtted, mis hõlmavad vähemalt nende avaliku huvi funktsiooni, usaldusväärsuse ja objektiivsuse ning nende kutsealase pädevuse ja nõuetekohase hoolsuse.

⁽¹⁾ EÜT L 13, 19.1.2000, lk. 12.

2. Komisjon võib auditi funktsiooni vastu usalduse tagamise ning lõike 1 ühtse kohaldamise eesmärgil kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud menetlusega võtta vastu kutse-eesika põhimõtteid kajastavad rakendusmeetmed.

c) lõike 2 teises lõigus osutatud enese ülevaatamise või omahuvi juhtumeid, mille puhul kohustuslikku auditit võib või ei tohi teha.

Artikkel 22

Sõltumatus ja objektiivsus

1. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitor ja/või audiitorühing on kohustusliku auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatu ega ole mingil viisil seotud auditeeritava üksuse otsuste tegemisega.

2. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitor ega audiitorühing ei tee kohustuslikku auditit mis tahes otsese või kaudse finants-, äri-, tööalase või muu suhte – kaasa arvatud auditiga mitteseotud lisateenuste osutamine – olemasolu korral vannutatud audiitori, audiitorühingu või võrgustiku ja auditeeritava üksuse vahel, mille põhjal objektiivne, mõistlik ja informeeritud kolmas isik järeldaks, et vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatus on ohustatud. Kui vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust mõjutavad sellised ohud nagu eneseülevaatus, omahuvi, huvide kaitsmine, lähituvus või usalduslikud suhted või hirmutamise, peab vannutatud audiitor või audiitorühing kohaldama kaitsemeetmeid nende ohtude vähendamiseks. Kui ohtude mõju kohaldatud kaitsemeetmetega võrreldes on nii suur, et sõltumatus satub ohtu, siis vannutatud audiitor või audiitorühing kohustuslikku auditit ei tee.

Peale selle tagavad liikmesriigid, et avaliku huvi üksustes ei tee vannutatud audiitor ega audiitorühing kohustuslikku auditit enesehindamise ja omahuvi esinemise korral, kui see on asjakohane vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatuse kaitsmiseks.

3. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitor või audiitorühing dokumenteerib auditeerimise tööpaberites kõik tema või nende sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, samuti nende ohtude vähendamiseks võetud kaitsemeetmed.

4. Komisjon võib auditi funktsiooni vastu usalduse tagamise ning käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 ühtse rakendamise eesmärgil vastavalt artikli 48 lõikes 2 sätestatud menetlusele võtta vastu põhimõttelised rakendusmeetmed, mis käsitlevad järgmist:

a) lõikes 2 nimetatud ohte ja kaitsemeetmeid;

b) olukordi, kus lõikes 2 nimetatud ohud on piisavalt suured, et ohustada vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust;

Artikkel 23

Konfidentsiaalsus ja kutsesaladuse hoidmise kohustus

1. Liikmesriigid tagavad, et kogu teave ja dokumendid, millele vannutatud audiitor või audiitorühing kohustusliku auditi käigus juurde pääseb, on kaitstud adekvaatsete konfidentsiaalsuse ja kutsesaladuse eeskirjadega.

2. Konfidentsiaalsuse ja kutsesaladuse hoidmise eeskirjad vannutatud audiitorite ja audiitorühingute kohta ei takista käesoleva direktiivi sätete rakendamist.

3. Kui vannutatud audiitor või audiitorühing vahetatakse välja teise vannutatud audiitori või audiitorühingu vastu, võimaldab endine vannutatud audiitor või audiitorühing järgmisele vannutatud audiitorile või audiitorühingule juurdepääsu auditeeritava üksusega seotud kogu asjakohasele teabele.

4. Konkreetse auditeerimisülesandega enam mitteseotud vannutatud audiitori või audiitorühingu ja endise vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes kohaldatakse selle auditeerimisülesande puhul siiski lõigete 1 ja 2 sätteid.

Artikkel 24

Audiitorühingute nimel kohustuslikku auditit tegevate vannutatud audiitorite sõltumatus ja objektiivsus

Liikmesriigid tagavad, et audiitorühingu omanikud või osanikud või aktsionärid, samuti selle äriühingu või sidusettevõtja haldus-, juhtimis- ja järelevalveorganite liikmed ei sekku kohustuslikku auditisse moel, mis ohustaks kohustuslikku auditit audiitorühingu huvides tegeva vannutatud audiitori sõltumatust ja objektiivsust.

Artikkel 25

Auditi tasud

Liikmesriigid tagavad asjakohaste eeskirjade olemasolu, mille kohaselt tasud kohustusliku auditi eest

a) ei ole seotud ega tingitud lisateenuste pakkumisest auditeeritavale üksusele;

b) ei põhine mis tahes tingimuslikkusel.

V PEATÜKK

Artikkel 27

AUDITEERIMISSTANDARDID JA AUDIITARUANDLUS

Konsolideeritud aruande kohustuslik audit

Artikkel 26

Auditeerimisstandardid

1. Liikmesriigid nõuavad vannutatud audiitoritelt ja audiitorühingutelt kohustuslike auditite tegemist kooskõlas komisjoni poolt artikli 48 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt vastuvõetud rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Liikmesriigid võivad kohaldada riigisiseseid standardeid seni, kuni komisjon ei ole võtnud vastu sama valdkonda hõlmavat rahvusvahelist auditeerimisstandardit. Vastuvõetud rahvusvahelised auditeerimisstandardid avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* täies ulatuses kõigis ühenduse ametlikes keeltes.

2. Komisjon võib otsustada rahvusvaheliste auditeerimisstandardite ühenduses kohaldatavuse artikli 48 lõikes 2 märgitud menetluse kohaselt. Komisjon võtab rahvusvahelised auditeerimisstandardid ühenduses kohaldamiseks vastu vaid siis, kui need

- a) on välja töötatud nõuetekohase menetluse käigus avaliku järelevalve ja läbipaistvuse tingimustes ja on rahvusvaheliselt üldtunnustatud;
- b) aitavad kaasa raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kõrge usaldusväärsuse ja kvaliteedi tagamisele vastavalt direktiivi 78/660/EMÜ artikli 2 lõikes 3 ja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 16 lõikes 3 määratletud põhimõtetele ning
- c) edendavad Euroopa üldsuse heaolu.

3. Liikmesriigid võivad rahvusvaheliste auditeerimisstandarditele täiendavalt kehtestada auditimenetlusi või nõudeid või erandlikel asjaoludel jätta neist osa välja üksnes juhul, kui need tulenevad kohustusliku auditi ulatusega seotud riigisisestest õigusaktide erinõuetest. Liikmesriigid tagavad asjaomaste auditimenetluste või nõuete vastavuse lõike 2 punktides b ja c kehtestatud sätetega ja teavitavad sellest enne vastuvõtmist komisjoni ning liikmesriike. Erandlikel juhtumitel, kui rahvusvahelisest auditeerimisstandardist jäetakse osa välja, teavitavad liikmesriigid komisjoni ja teisi liikmesriike oma riigisisestest õigusaktidest tulenevatest nõuetest ning nende säilitamise põhjustest vähemalt kuus kuud enne standardi vastuvõtmist riigis või rahvusvahelise auditeerimisstandardi vastuvõtmise ajal kehtinud nõuete vähemalt kolm kuud pärast asjakohase rahvusvahelise auditeerimisstandardi vastuvõtmist.

4. Liikmesriigid võivad kehtestada seoses raamatupidamise aruande ja konsolideeritud aruande kohustusliku auditiga täiendavaid nõudeid tähtajaks, mis lõpeb 26. juunil 2010.

Liikmesriigid tagavad, et kontserni konsolideeritud aruande kohustusliku auditi tegemisel

- a) kannab kontserni audiitor täielikku vastutust konsolideeritud aruandega seotud auditi aruande eest;
- b) kontserni audiitor vaatab üle ja säilitab kontserni auditeerimise eesmärgil dokumendid kolmanda riigi audiitori(te), vannutatud audiitori(te), kolmanda riigi auditeeriva(te) üksus(te) või audiitorühingu(te) töö ülevaatamise kohta. Dokumendid, mida kontserni audiitor säilitab, peavad olema koostatud nii, et asjakohasel pädeval asutusel oleks võimalik kontserni audiitori tööd korrakohaselt üle vaadata;
- c) kui üht osa kontsernist auditeerib/auditeerivad audiitor(id) või auditeerivad üksus(ed) kolmandast riigist, milles puudub artiklis 47 nimetatud töökorraldus, vastutab kontserni audiitor kolmanda riigi audiitori(te) või auditeerivate üksus(te) auditilase töö dokumentide, sealhulgas kontserni auditi seisukohalt oluliste tööpaberite nõuetekohase üleandmise eest avalikule järelevalveasutusele, kui viimane seda nõuab. Nimetatud üleandmise tagamiseks jätab kontserni audiitor endale koopia kõnealustest dokumentidest või teise võimalusena lepib kolmanda riigi audiitori(te) või auditeeriva(te) üksus(t)ega kokku talle nõudmise korral nõuetekohase ja piiramatult juurdepääsu tagamiseks või rakendab muid asjakohaseid abinõusid. Kui õiguslikud või muud takistused tõkestavad auditi tööpaberite edastamist kolmandast riigist kontserni audiitorile, sisaldavad kontserni audiitori käes olevad dokumendid tõendit selle kohta, et ta on rakendanud asjakohaseid meetmeid auditi dokumentidele juurdepääsu saamiseks, ning muude kui riigi õigusaktidest tulenevate õiguslike takistuste korral tõendit takistuste kohta.

Artikkel 28

Auditi aruandlus

1. Kui kohustuslikku auditit teeb audiitorühing, siis allkirjastavad auditi aruande vähemalt vannutatud audiitorid, kes kohustuslikku auditit audiitorühingu nimel tegid. Erakorralistel asjaoludel võivad liikmesriigid sätestada, et seda allkirja ei tehta avalikuks, kui on ette näha, et see põhjustab otsest ja märkimisväärset ohtu ükskõik millise isiku julgeolekule. Igal juhul peab (peavad) aga asjaomas(t)e isiku(te) nimi/nimed olema teada asjaomastele pädevatele asutustele.

2. Olenemata direktiivi 78/660/EMÜ artikli 51a lõikest 1 ja juhul, kui komisjon ei ole võtnud vastu ühist auditi aruande standardit vastavalt artikli 26 lõikele 1, võib komisjon artikli 48 lõikes 2 märgitud menetluse kohaselt avalikkuse usalduse suurendamiseks auditi funktsiooni suhtes võtta vastu ühtse standardse auditi aruande raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohta, mis on koostatud kooskõlas tunnustatud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega.

VI PEATÜKK

KVALITEEDI TAGAMINE

Artikkel 29

Kvaliteedi tagamise süsteemid

1. Iga liikmesriik tagab, et kõigi vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes kehtib kvaliteedi tagamise süsteem, mis vastab vähemalt järgmistele tingimustele:

- a) kvaliteeditagamise süsteem peab olema korraldatud nii, et see ei sõltuks vannutatud audiitorite ja audiitorühingutest, kelle tööd üle vaadatakse, ning et selle suhtes kehtib VIII peatükis sätestatud avalik järelevalve;
- b) kvaliteeditagamise süsteemi rahastamine peab olema kindel ning vaba vannutatud audiitorite või audiitorühingute mis tahes lubamatust mõjust;
- c) kvaliteeditagamise süsteemil peavad olema piisavad vahendid;
- d) kvaliteeditagamise ülevaatus läbiviivatel isikutel peab olema asjakohane kutsealane haridus ning kogemus kohustusliku auditi ja finantsaruandluse alal, samuti erikoolitus kvaliteeditagamise ülevaatus valdkonnas;
- e) ülevaatajad konkreetselt kvaliteeditagamise ülevaatusteks valitakse objektiivse menetluse alusel, mis on kavandatud selliselt, et vältida huvide konflikti ülevaatajate ja vannutatud audiitori või audiitorühingu vahel, mida üle vaadatakse;
- f) kvaliteeditagamise ülevaatus, mida täiendab valitud auditi kaustade asjakohane kontroll, peab hõlmama kulutatud ressursside koguse ja kvaliteedi ning auditi tasude vastavuse hindamise kohaldatavate auditeerimisstandardite ja sõltumatu nõuetega ning audiitorühingu sisekontrollisüsteemi;
- g) kvaliteeditagamise ülevaatus kohta koostatakse aruanne, mis sisaldab kvaliteeditagamise ülevaatus peamisi järeldusi;
- h) kvaliteeditagamise ülevaatus tehakse vähemalt kord kuue aasta jooksul;

i) kvaliteeditagamise süsteemi üldised tulemused avaldatakse igal aastal;

j) vannutatud audiitor või audiitorühing peavad võtma kvaliteeditagamise ülevaatus soovitus arvesse mõistliku aja jooksul.

Juhul kui punktis j viidatud soovitusi arvesse ei võeta, rakendatakse vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes artiklis 30 osutatud distsiplinaarmedetmete või sanktsioonide süsteemi, kui see on kohaldatav.

2. Komisjon võib kooskõlas artikli 48 lõikes 2 märgitud menetlusega võtta rakendusmeetmeid, et suurendada avalikkuse usaldust auditeerimise funktsiooni vastu ning tagada lõike 1 punktide a, b ning e–j ühtne kohaldamine.

VII PEATÜKK

UURIMISED JA SANKTSIOONID

Artikkel 30

Uurimiste ja sanktsioonide süsteemid

1. Liikmesriigid tagavad tõhusate uurimiste ja sanktsioonide süsteemide olemasolu, et avastada, korrigeerida ja vältida nõuetele mittevastavat kohustuslikku auditit.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide tsiviilvastutuse süsteeme, näevad liikmesriigid ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes, kelle kohustuslik audit ei ole tehtud käesoleva direktiivi rakendussätete kohaselt.

3. Liikmesriigid näevad ette, et vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes rakendatud meetmed või sanktsioonid tehakse avalikkusele teatavaks. Sanktsioonid peaksid võimaldama ka vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamist kehtetuks tunnistada.

Artikkel 31

Audiitorite vastutus

Komisjon esitab enne 1. jaanuari 2007 aruande praegu kehtivate vastutust käsitlevate riigisiseste eeskirjade mõju kohta kohustuslikele audititele Euroopa kapitaliturgudel ning vannutatud audiitorite ja audiitorühingute kindlustustingimuste kohta, sealhulgas rahalise vastutuse piiramise objektiivse analüüsi. Komisjon viib vajaduse korral läbi avaliku arutelu. Komisjon esitab aruande põhjal liikmesriikidele soovitus, kui ta peab seda asjakohaseks.

VIII PEATÜKK

Artikkel 33

AVALIK JÄRELEVALVE JA REGULATIIVNE KORRALDUS LIIKMESRIIKIDE VAHEL**Koostöö avaliku järelevalve süsteemide vahel ühenduse tasandil**

Artikkel 32

Avaliku järelevalve põhimõtted

1. Liikmesriigid loovad lõigetes 2–7 sätestatud põhimõtetele tugineva vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tõhusa avaliku järelevalve süsteemi.

2. Kõik vannutatud audiitorid ja audiitorühingud alluvad avalikule järelevalvele.

3. Avaliku järelevalve süsteemi peavad juhtima mittepraktiseerivad isikud, kes tunnevad kohustusliku auditi olulisi valdkondi. Liikmesriigid võivad siiski lubada praktiseerivate isikute vähemusel osaleda avaliku järelevalve süsteemi juhtimises. Avaliku järelevalvesüsteemi juhtimises osalevad isikud tuleb valida kooskõlas sõltumatu ja läbipaistva ametisse nimetamise menetlusega.

4. Avaliku järelevalve süsteemil peab olema lõplik vastutus järgmise järelevalve üle:

- a) vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamine ja registreerimine;
- b) kutse-eetika-, audiitorühingute sisemise kvaliteedikontrolli- ja auditeerimisstandardite vastuvõtmine ning
- c) jätkuharidus, kvaliteeditagamise ja uurimis- ning distsiplinaarsüsteemid.

5. Avaliku järelevalve süsteemil on vajaduse korral õigus uurida vannutatud audiitoreid ja audiitorühinguid ning õigus astuda asjakohaseid samme.

6. Avaliku järelevalve süsteem peab olema läbipaistev. See hõlmab iga-aastaste tööplaanide ja tegevusaruannete avaldamist.

7. Avaliku järelevalve süsteem peab olema piisavalt rahastatud. Avaliku järelevalve süsteemi rahastamine peab olema kindel ning vaba vannutatud audiitorite või audiitorühingute mis tahes lubamatust mõjust.

Liikmesriigid tagavad, et avaliku järelevalve süsteemide regulatiivne korraldus võimaldab ühenduse tasandil tõhusat koostööd liikmesriikide järelevalvealase tegevuse alal. Selleks paneb iga liikmesriik ühele üksusele konkreetse vastutuse koostöö tagamise eest.

Artikkel 34

Regulatiivse korralduse vastastikune tunnustamine liikmesriikide vahel

1. Liikmesriikide regulatiivne korraldus austab päritolumaa regulatsiooni põhimõtet ja järelevalvet selle liikmesriigi poolt, kus vannutatud audiitor või audiitorühing on tunnustatud ja kus on auditeeritava üksuse registrijärgne asukoht.

2. Konsolideeritud aruande kohustusliku auditi puhul ei või konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit nõudev liikmesriik kehtestada kohustusliku auditi kohta täiendavaid nõudeid teises liikmesriigis asutatud tütarettevõtja kohustuslikku auditit tegeva vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes registreerimise, kvaliteeditagamise ülevaatuse, auditeerimisstandardite, kutse-eetika ja sõltumatuse osas.

3. Äriühingu puhul, mille väärtpaberitega kaubeldakse mujal kui registrijärgse liikmesriigi reguleeritud turul, ei või liikmesriik, kus nende väärtpaberitega kaubeldakse, kehtestada mingeid täiendavaid nõudeid kohustusliku auditi suhtes äriühingu raamatupidamise aruande või konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit tegevale vannutatud audiitorile või audiitorühingule registreerimise, kvaliteeditagamise ülevaatuse, auditeerimisstandardite, kutse-eetika ja sõltumatuse osas.

Artikkel 35

Pädevate asutuste nimetamine

1. Liikmesriigid nimetavad ühe või mitu pädevat asutust käesolevas direktiivis ettenähtud ülesannete jaoks. Liikmesriigid teavitavad nimetamisest komisjoni.

2. Pädevad asutused peaksid olema organiseeritud sellisel viisil, et ei tekiks huvide konflikti.

Artikkel 36

Kutsesaladust käsitlev ja regulatiivne koostöö liikmesriikide vahel

1. Tunnustamise, registreerimise, kvaliteeditagamise, järelevalve ja distsipliini eest vastutavad liikmesriikide pädevad asutused teevad omavahel koostööd kõigil juhtudel, kui see on vajalik nende sellekohaste kohustuste täitmiseks käesoleva direktiivi alusel. Tunnustamise, registreerimise, kvaliteeditagamise, järelevalve ja distsipliini eest vastutavad liikmesriigi pädevad asutused osutavad abi teiste liikmesriikide pädevatele asutustele. Eelkõige vahetavad pädevad asutused teavet ja teevad koostööd kohustusliku auditiga seotud uurimiste osas.

2. Kutsesaladuse hoidmise kohustus kehtib kõigi isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes. Kutsesaladusega kaitstud teavet ei tohi avaldada ühelegi isikule ega asutusele, välja arvatud siis, kui seda tingivad liikmesriigi õigus- või haldusmenetlused.

3. Lõige 2 ei takista pädevaid asutusi vahetamast konfidentsiaalset teavet. Sellise vahetatud teabe kohta kehtib sama kutsesaladuse hoidmise kohustus, mida peavad järgima isikud, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes.

4. Asjakohase taotluse korral esitavad pädevad asutused liigselt viivitamata teabe, mida nõutakse lõikes 1 nimetatud eesmärgil. Vajaduse korral võtavad sellise taotluse saanud pädevad asutused liigselt viivitamata meetmeid nõutud teabe kogumiseks. Sellise esitatud teabe kohta kehtib sama kutsesaladuse hoidmise kohustus, mida peavad järgima isikud, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes ja kes seda teavet said.

Kui pädev asutus, kellele taotlus esitati, ei ole võimeline nõutud teavet liigselt viivitamata andma, teavitab ta selle põhjustest taotluse esitanud pädevat asutust.

Pädevad asutused võivad keelduda teabetaotluse rahuldamisest

a) kui teabe edastamine võib ebasoodsalt mõjutada taotluse saanud liikmesriigi suveräänsust, julgeolekut või riigikorda või rikkuda riigi julgeolekueeskirju;

b) kui taotluse saanud liikmesriigis on sama tegevuse ja samade vannutatud audiitorite ning audiitorühingute suhtes juba algatatud kohtumenetlus või

c) kui taotluse saanud liikmesriigis on pädevad asutused juba teinud lõpliku kohtuotsuse nende isikute suhtes samade tegude eest.

Ilma et see piiraks kohustusi, mida nad peavad kohtumenetluse käigus täitma, võivad lõike 1 alusel teavet saavad asutused seda kasutada ainult käesolevas direktiivis määratud ülesannete täitmiseks ja seoses haldus- või kohtumenetlusega, mis on konkreetselt seotud nende ülesannete täimisega.

5. Kui pädev asutus on jõudnud järeldusele, et käesoleva direktiivi sätetega vastuolus olev tegevus leiab aset või on leidnud aset teise liikmesriigi territooriumil, võtab ta teise liikmesriigi pädeva asutusega ühendust ning teavitab teda sellest järeldusest võimalikult täpselt. Teise liikmesriigi pädev asutus peab rakendama asjakohaseid meetmeid. Ta teavitab asjast teatanud pädevat asutust tulemusest ja olulistest vahepealsetest arengutest sellises ulatuses, mis on võimalik.

6. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib ka taotleda uurimise läbiviimist teise liikmesriigi pädeva asutuse poolt viimase territooriumil.

Ta võib ka taotleda, et mõnel tema töötajatest lubatakse uurimise käigus olla kõnealuse teise liikmesriigi pädeva asutuse töötajate tegevuse juures.

Uurimine on pidevalt selle liikmesriigi üldkontrolli all, mille territooriumil seda läbi viiakse.

Pädevad asutused võivad keelduda rahuldama taotlust viia läbi uurimine, nagu näeb ette esimene lõik, või taotlust lubada teise liikmesriigi pädeva asutuse töötajatel olla oma töötajate tegevuse juures, nagu näeb ette teine lõik,

a) kui selline uurimine võib kahjustada taotluse saanud liikmesriigi suveräänsust, julgeolekut või avalikku korda;

b) kui sama tegevuse ja samade isikute suhtes on juba algatatud taotluse saanud liikmesriigis kohtumenetlus, või

X PEATÜKK

c) kui pädevad asutused taotluse saanud liikmesriigis on juba teinud lõpliku kohtuotsuse selliste isikute suhtes samade tegude eest.

ERISÄTTED AVALIKU HUVI ÜKSUSTE KOHUSTUSLIKU AUDITI KOHTA

7. Komisjon võib artikli 48 lõikes 2 märgitud menetluse kohaselt võtta vastu rakendusmeetmed, et parandada pädevate asutuste koostööd teabevahetuse menetluste ja lõigetes 2–4 määratud piiriüleste uurimiste meetodite valdkonnas.

Artikkel 39

Kohaldamine noteerimata avaliku huvi üksuste puhul

IX PEATÜKK

AMETISSE NIMETAMINE JA TAGASIKUTSUMINE

Artikkel 37

Vannutatud audiitorite ja audiitorühingute ametisse nimetamine

1. Vannutatud audiitori või audiitorühingu nimetab ametisse auditeeritava üksuse aktsionäride, osanike või liikmete üldkoosolek.

2. Liikmesriigid võivad lubada alternatiivseid süsteeme või meetodeid vannutatud audiitori või audiitorühingu ametisse nimetamiseks eeldusel, et nende süsteemide või meetodite eesmärk on tagada vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatus auditeeritava üksuse haldusorganite juhtivliikmetest või juhtorganite liikmetest.

Artikkel 38

Vannutatud audiitorite või audiitorühingute tagasikutsumine ja -astumine

1. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitoreid või audiitorühinguid võib tagasi kutsuda vaid mõjuvatel põhjustel. Arvamuste lahknevus raamatupidamiskäsitluse või auditimenetluse kohta ei saa olla mõjuv põhjus tagasikutsumiseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et nii auditeeritav üksus kui vannutatud audiitor või audiitorühing teavitavad tagasikutsumisest või -astumisest nimetamismenetluse ajal avaliku järelevalve eest vastutavat asutust või asutusi ja annavad selle põhjuste kohta selgitusi.

Liikmesriigid võivad teha erandeid avaliku huvi üksustele – kes ei ole välja lasknud vabalt kaubeldavaid väärtpapereid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses – ja vannutatud audiitori(te)le või audiitorühingu(te)le ühe või mitme käesoleva peatüki nõude osas.

Artikkel 40

Läbipaistvusaruanne

1. Liikmesriigid tagavad, et avaliku huvi üksustes kohustuslikku auditit tegevad vannutatud audiitorid või audiitorühingud avaldavad oma veebilehel iga-aastase läbipaistvusaruande kolme kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu, mis sisaldab vähemalt järgmist:

- a) õigusliku struktuuri ja omandilise kuuluvuse kirjeldust;
- b) kui audiitorühing kuulub võrgustikku, siis võrgustiku ning selle õigusliku korralduse ja ülesehituse kirjeldust;
- c) audiitorühingu juhtimisstruktuuri kirjeldust;
- d) audiitorühingu sisemise kvaliteedikontrolli süsteemi kirjeldust ja haldus- või juhtimisorgani avaldust selle toimimise tõhususe kohta;
- e) viidet sellele, millal toimus viimane artiklis 29 nimetatud kvaliteedi tagamise ülevaatus;
- f) nende avaliku huvi üksuste nimestikku, milles audiitorühing on viimase majandusaasta jooksul teinud kohustusliku auditi;
- g) avaldus audiitorühingu iseseisva tegevuse kohta, mis ühtlasi kinnitab, et sõltumatuse nõuetega kooskõla sisemine ülevaatus on läbi viidud;
- h) avaldust poliitika kohta, mida audiitorühing järgib seoses artiklis 13 nimetatud vannutatud audiitorite jätkuõppega;

i) audiitorühingu olulisust näitavat finantsteavet, näiteks kogukäive jagatuna raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustusliku auditi tegemisest saadud tasudeks ning muude kindlustunnet andvate teenuste, maksunõustamisteenuste ja muude auditiväliste teenuste eest saadud tasudeks;

j) teavet partneri tasustamise aluste kohta.

Liikmesriigid võivad erakorralistel asjaoludel loobuda punktis f esitatud nõuetest. See on aga võimalik ainult selles ulatuses, mis on vajalik ükskõik millise isiku julgeolekule otsese ja märkimisväärse ohu vähendamiseks.

2. Vastavalt olukorrale allkirjastab läbipaistvusaruande vannutatud audiitor või audiitorühing. Seda võib teha näiteks elektroonilise allkirjaga direktiivi 1999/93/EÜ artikli 2 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 41

Auditikomitee

1. Igal avaliku huvi üksusel on auditikomitee. Liikmesriigid määravad, kas auditikomitee koosneb auditeeritava üksuse haldusorgani liikmetest, kes ei kuulu tegevjuhtkonda, ja/või auditeeritava üksuse järelevalveorgani liikmetest ja/või liikmetest, kelle nimetab liikmeks auditeeritava üksuse aktsionäride või osanike üldkoosolek. Vähemalt üks auditikomitee liige on sõltumatu ja raamatupidamises ja/või auditeerimises pädev.

Liikmesriigid võivad lubada direktiivi 2003/71/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punkti f kriteeriumidele vastavate avaliku huvi üksuste kogu haldus- või järelevalveorganil täita auditikomiteele pandud ülesandeid, kui on täidetud vähemalt see eeldus, et kui sellise organi esimees kuulub tegevjuhtkonda, ei ole ta auditikomitee esimees.

2. Ilma et see piiraks haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmete või muude auditeeritava üksuse aktsionäride või osanike üldkoosoleku nimetatud liikmete vastutust, peab auditikomitee muu hulgas

- a) jälgima finantsaruandluse kulgu;
- b) jälgima äriühingu sisekontrolli tõhusust, vajaduse korral siseauditit ja riskijuhtimise süsteeme;
- c) jälgima raamatupidamise aastaaruande ja konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64).

d) üle vaatama ja jälgima vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust ja eelkõige nende auditeeritava üksuse lisateenuste osutamist.

3. Avaliku huvi üksustes põhineb juhtorgani või nõukogu ettepanek vannutatud audiitori või audiitorühingu ametisse nimetamise kohta auditikomitee soovitusel.

4. Vannutatud audiitor või audiitorühing peab andma auditikomiteele aru kohustuslikust auditist tulenevate põhiküsimuste kohta, eelkõige finantsaruandlusega seotud sisekontrolli oluliste nõrkuste kohta.

5. Liikmesriigid võivad lubada või otsustada, et lõigete 1–4 sätteid ei kohaldata avaliku huvi üksuste suhtes, millel on auditikomiteega samaväärseid ülesandeid täitev organ, mis on loodud ja tegutseb selle liikmesriigi kehtivate sätete kohaselt, kus auditeeritav üksus on registreeritud. Sellisel juhul avalikustab üksus, milline organ neid ülesandeid täidab ja kuidas see on moodustatud.

6. Liikmesriigid võivad vabastada kohustusest omada auditikomitee

a) avaliku huvi üksused, mis on tütarettevõtjad direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 tähenduses, kui äriühing vastab kontserni tasandil käesoleva artikli lõigete 1–4 nõuetele;

b) avaliku huvi üksused, mis on direktiivi 85/611/EMÜ artikli 1 lõike 2 tähenduses ühisinvesteeringuettevõtjad; liikmesriigid võivad ühtlasi vabastada avaliku huvi üksused, kelle ainus eesmärk on avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine, kes toimivad riski hajutamise põhimõtte alusel ega taotle juriidilist ega juhtimisalast kontrolli ühegi emitendi üle, millesse ta on investeerinud, eeldusel et antud ühisinvesteeringuettevõtjad on saanud pädevatelt asutustelt tegevusloa ning alluvad nende järelevalvele ning et nende deпоопanga ülesanded on kooskõlas direktiiviga 85/611/EMÜ;

c) avaliku huvi üksused, mille ainus äritegevus on emiteerida varaga tagatud väärtpabereid, nii nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 809/2004⁽²⁾ artikli 2 lõikes 5. Sellisel juhul nõuavad liikmesriigid, et üksus selgitaks avalikkusele põhjuseid, miks ta ei pea asjakohaseks omada auditikomiteed ega haldus- ega järelevalveorganit, millele on usaldatud auditikomitee ülesannete täitmine;

⁽²⁾ ELT L 149, 30.4.2004, lk. 1.

d) selline krediidasutus direktiivi 2000/12/EÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses, mille aktsiate või osadega ei ole lubatud kaubelda ühegi liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses ning mis on jätkuvalt või korduvalt emiteerinud ainult võlakirju eeldusel, et nende võlakirjade nominaalväärtus jääb kokku alla 100 000 000 euro ning et selle kohta ei ole avaldatud emissiooniprospekti vastavalt direktiivile 2003/71/EÜ.

XI PEATÜKK

RAHVUSVAHELISED ASPEKTID

Artikkel 44

Kolmandate riikide audiitorite tunnustamine

Artikkel 42

Sõltumatus

1. Lisaks artiklites 22 ja 24 ettenähtud sätetele tagavad liikmesriigid, et avaliku huvi üksustes kohustuslikku auditit tegevad vannutatud audiitorid või audiitorühingud

a) kinnitavad igal aastal auditikomiteele kirjalikult oma sõltumatust auditeeritavast avaliku huvi üksusest;

b) avalikustavad igal aastal auditikomiteele kõik auditeeritava üksusele osutatavad lisateenused ja

c) arutavad auditikomiteega ohtusid vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatusele ning kohaldatud kaitsemeetmeid nende ohtude vähendamiseks, nii nagu nad on dokumenteerinud artikli 22 lõike 3 kohaselt.

2. Liikmesriigid tagavad, et kohustusliku auditit eest vastutav(ad) võtmetähtsusega auditeerimispartner(id) vahetatakse rotatsiooni korras välja hiljemalt seitse aastat pärast ametisse nimetamist ning lubatakse jälle auditeeritava üksuse auditeerimisel osaleda pärast vähemalt kahte aastat.

3. Audiitorühingu nimel kohustuslikku auditit tegeval vannutatud audiitoril või võtmetähtsusega auditeerimispartneril ei ole lubatud asuda auditeeritavas üksuses võtmetähtsusega juhtivale ametikohale enne vähemalt kahe aasta möödumist sellest, kui ta astus tagasi auditit tegeva vannutatud audiitori või võtmetähtsusega auditeerimispartneri kohalt.

Artikkel 43

Kvaliteeditagamine

Avaliku huvi üksuste kohustuslikku auditit tegevate vannutatud audiitorite või audiitorühingute artiklis 29 märgitud kvaliteeditagamise ülevaatus tuleb teha vähemalt kord kolme aasta jooksul.

1. Liikmesriigi pädevad asutused võivad vastastikkuse põhimõttel tunnustada vannutatud audiitorina kolmanda riigi audiitorit, kui see isik suudab tõestada, et ta täidab artiklites 4 ja 6–13 esitatud nõudmistega samaväärseid nõudeid.

2. Enne kui liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad kolmanda riigi audiitorit, kes täidab lõikes 1 esitatud nõudeid, rakendavad nad artiklis 14 sätestatud nõudeid.

Artikkel 45

Kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste registreerimine ja järelevalve

1. Liikmesriigi pädevad asutused registreerivad artiklite 15–17 kohaselt kõik kolmandate riikide audiitorid ja auditeerivad üksused, kes esitavad auditi aruande väljaspool ühendust registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohta ning mille kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda selle liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, v.a juhul, kui äriühing on üksnes nende võlakirjade emitent, millega on lubatud kaubelda liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/109/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses ja millest igäühe nominaalväärtus on väljalaskmise päeval vähemalt 50 000 eurot või kui võlakirjad on nimetatud mõnes teises vääringus, siis summa ulatuses, mis vastab emiteerimiskuupäeval vähemalt 50 000 eurole.

2. Kohaldatakse artikleid 18 ja 19.

3. Liikmesriigid peavad allutama kolmandate riikide registreeritud audiitorid ja auditeerivad üksused oma avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemile. Liikmesriigid võivad registreeritud kolmandate riikide audiitoritele ja auditeerivatele üksustele teha kvaliteeditagamise süsteemile allutamise suhtes erandeid, kui mõni teine liikmesriik või mõne kolmanda riigi kvaliteeditagamise süsteem, mida hinnatakse artikli 46 kohaselt samaväärseks, on juba läbi viinud kvaliteediülevaatus kolmanda riigi audiitori või auditeeriva üksuse suhtes eelneva kolme aasta jooksul.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

4. Artikli 46 kohaldamist piiramata ei oma käesoleva artikli lõikes 1 viidatud raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid puudutavad auditi aruanded, mille on väljastanud liikmesriigis registreerimata kolmandate riikide audiitorid või auditeerivad üksused, selles liikmesriigis õiguslikku toimet.

5. Liikmesriikidel on lubatud registreerida kolmandate riikide auditeerivaid üksusi ainult siis, kui

- a) need vastavad nõuetele, mis on samaväärsed artikli 3 lõikes 3 nimetatutega;
- b) enamus kolmanda riigi auditeeriva üksuse haldus- või juhtimisorgani liikmetest vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 nimetatutega;
- c) kolmanda riigi auditeeriva üksuse nimel auditeeriv kolmanda riigi audiitor vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 nimetatutega;
- d) lõikes 1 märgitud raamatupidamise aastaaruandeid ja konsolideeritud aruandeid auditeeritakse kooskõlas artiklis 26 märgitud rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega, samuti artiklites 22, 24 ja 25 määratud nõuetega või samaväärsete standardite ja nõuetega;
- e) nad avaldavad oma koduleheküljel iga-aastase läbipaistvusaruande, mis sisaldab artiklis 40 märgitud teavet või vastab samaväärsetele avalikustamismõuetele.

6. Lõike 5 punkti d ühtse rakendamise tagamiseks annab komisjon koostöös liikmesriigiga selles nimetatud samaväärsuse hinnangu ja komisjon otsustab selle olemasolu üle vastavalt artikli 48 lõikes 2 sätestatud menetlusele. Kuni komisjoni sellekohase otsuseni võivad liikmesriigid lõike 5 punktis d nimetatud samaväärsuse üle ise otsustada.

Artikkel 46

Erandid võrdvärsuse korral

1. Liikmesriigid võivad vastastikkuse põhimõttel artikli 45 lõigetes 1 ja 3 märgitud nõudeid mitte kohaldada või neid muuta ainult siis, kui need kolmanda riigi auditeerivad üksused või kolmanda riigi audiitorid alluvad kolmandas riigis avaliku järelevalve, kvaliteeditagamise, uurimiste ja sanktsioonide süsteemidele, mis vastavad nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 29, 30 ja 32 märgituga.

2. Käesoleva artikli lõike 1 ühtse rakendamise tagamiseks hindab komisjon koostöös liikmesriigiga selles nimetatud samaväärsust ja otsustab selle olemasolu üle vastavalt artikli 48 lõikes 2 sätestatud menetlusele. Liikmesriigid võivad käesoleva

artikli lõikes 1 nimetatud samaväärsust ise hinnata või toetuda mõne teise liikmesriigi hinnangule seni, kuni komisjon ei ole otsust teinud. Kui komisjon otsustab, et samaväärsuse nõuded käesoleva artikli lõike 1 tähenduses ei ole täidetud, siis võib ta lubada, et asjaomased auditeerivad üksused võivad siiski sobiva üleminekuaja jooksul jätkata auditeerimisega seotud tegevust, järgides asjaomase liikmesriigi nõudeid.

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni

- a) nende hinnangutest samaväärsuse kohta lõike 2 tähenduses ja
- b) vastastikkusel põhineva töökorralduse peamistest elementidest kolmandate riikidega avaliku järelevalve süsteemide, kvaliteeditagamise ja uurimiste ning sanktsioonide valdkonnas vastavalt lõikele 1.

Artikkel 47

Koostöö kolmandate riikide pädevate asutustega

1. Liikmesriigid võivad lubada anda kolmanda riigi pädevatele asutustele üle nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid, eeldusel et

- a) need auditi tööpaberid või muud dokumendid on seotud kõnealuses kolmandas riigis väärtpabereid emiteerinud äriühingute auditiga või äriühingute audititega, mis kuuluvad kõnealuses kolmandas riigis kohustuslikku konsolideeritud aruannet esitava kontserni koosseisu;
- b) tööpaberid või muud dokumendid antakse üle asukohamaa pädevate asutuste kaudu kõnealuse kolmanda riigi pädevatele asutustele ja nende taotluse alusel;
- c) asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused täidavad nõuded, mis on tunnustatud adekvaatseks vastavalt lõikele 3;
- d) asjaomased pädevad asutused on kokku leppinud vastastikkusel põhineva töökorralduse;
- e) isikuandmed edastatakse kolmandasse riiki kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ IV peatükiga.

2. Lõike 1 punktis d osutatud töökorraldusega tagatakse, et

- a) pädevad asutused selgitavad auditi tööpaberite ja muude dokumentide taotlemise eesmärki;
- b) teavet saava kolmanda riigi pädevates asutustes töötavate või varem töötanud isikute suhtes kehtivad kutsesaladuse hoidmise kohustused;

c) asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused võivad kasutada auditi tööpabereid ja muid dokumente ainult avaliku järelevalve, kvaliteeditagamise ja uurimisülesandeid täites, mis vastavad artiklites 29, 30 ja 32 märgitud nõuetega samaväärsetele nõuetele;

d) kolmanda riigi pädeva asutuse taotlus vannutatud audiitori või audiitorühingu käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide saamise kohta võidakse tagasi lükata,

— kui nende tööpaberite või muude dokumentide andmine võiks kahjustada ühenduse või asjaomase liikmesriigi suveräänsust, julgeolekut või avalikku korda või

— kui taotluse saanud liikmesriigi ametivõimud on juba algatanud sama tegevuse ja samade isikute suhtes kohtumenetluse.

3. Lõike 1 punktis c osutatud vastavuse üle otsustab komisjon artikli 48 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt, et lihtsustada pädevate asutuste koostööd. Vastavust hinnatakse koostöös liikmesriikidega ja see põhineb artikli 36 nõuetel või põhiolemuselt samaväärsetel tulemustel. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et komisjoni otsust täita.

4. Erakorralistel juhtudel ja erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada nende poolt tunnustatud vannutatud audiitoritel ja audiitorühingutel edastada auditi tööpaberid ja muud dokumendid otse kolmanda riigi pädevatele asutustele, eeldusel et

a) pädevad asutused on alustanud selles kolmandas riigis uurimist;

b) üleandmine ei ole vastuolus kohustustega, mida vannutatud audiitorid ja audiitorühingud peavad täitma seoses auditeerimise tööpaberite ja muude dokumentide üleandmisega oma päritolumaa pädevale asutusele;

c) on olemas töökorraldus kõnealuse kolmanda riigi pädevate asutustega, mis võimaldab liikmesriigi pädevatele asutustele vastastikuse otsese juurdepääsu kolmanda riigi auditeerivate üksuste auditi tööpaberitele ja muudele dokumentidele;

d) taotlust esitav kolmanda riigi pädev asutus teavitab vannutatud audiitori või audiitorühingu päritolumaa pädevat asutust eelnevalt igast otsesest teabetaotlusest ning põhjendab seda;

e) lõikes 2 osutatud tingimustest peetakse kinni.

5. Komisjon võib artikli 48 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt täpselt määratleda käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud

erakorralised juhtumid, et lihtsustada pädevate asutuste koostööd ja tagada käesoleva artikli lõike 4 ühtmoodi rakendamine.

6. Liikmesriigid edastavad komisjonile lõigetes 1 ja 4 märgitud töökorralduse.

XII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 48

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, arvestades otsuse artiklit 8.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses määratakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

4. Ilma et see piiraks juba vastu võetud rakendusmeetmete kohaldamist ja välja arvatud artikli 26 sätteid, peatatakse käesoleva direktiivi vastuvõtmisele järgneva kaheaastase perioodi möödudes ja hiljemalt 1. aprillil 2008 direktiivi nende sätete kohaldamine, mis eeldavad tehniliste eeskirjade, muudatusettepanekute ja otsuste vastuvõtmist lõike 2 kohaselt. Komisjoni ettepaneku põhjal võivad Euroopa Parlament ja nõukogu uuenendada kõnealuseid sätteid asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ning sellel eesmärgil vaatavad nad need sätted enne eespool nimetatud perioodi möödumist või tähtaega läbi.

Artikkel 49

Direktiivide 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ muutmise

1. Direktiivi 78/660/EMÜ muudetakse järgmiselt:

a) artikli 43 lõikele 1 lisatakse järgmine punkt:

15) "eraldi vannutatud audiitori või audiitorühingu poolt majandusaasta jooksul raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi teostamise eest võetud kogutasu ning muude kindlustunnet andvate teenuste eest võetud kogutasu, maksunõustamisteenuste eest võetud kogutasu ja muude auditeerimisega mitteseotud teenuste eest võetud kogutasu.

Liikmesriigid võivad ette näha, et seda nõuet ei kohaldata, kui äriühing lülitatakse konsolideeritud aruandesse, mille koostamine on nõutav direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 kohaselt, tingimusel et see teave on esitatud konsolideeritud aruande lisas.;

b) artikli 44 lõige 1 asendatakse järgmisega:

1. "Liikmesriigid võivad lubada, et äriühingud, millele on viidatud artiklis 11, koostavad raamatupidamisaruannete lühendatud lisad ilma teabeta, mida on nõutud artikli 43 lõike 1 punktides 5–12, punkti 14 alapunktis a ja punktis 15. Sellest hoolimata tuleb lisades avalikustada teave, mis on määratud artikli 43 lõike 1 punktis 6, kogusummana kõigi kõnealuste kirjete kohta.;"

c) artikli 45 lõige 2 asendatakse järgmisega:

2. "Lõike 1 punkti b kohaldatakse ka teabe suhtes, mis on ette nähtud artikli 43 lõike 1 punktis 8.

Liikmesriigid võivad lubada, et artiklis 27 osutatud äriühingud jätavad esitamata teabe, mis on ette nähtud artikli 43 lõike 1 punktis 8. Samuti võivad liikmesriigid lubada, et artiklis 27 osutatud äriühingud jätavad esitamata teabe, mis on ette nähtud artikli 43 lõike 1 punktis 15, tingimusel et selline teave on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustusliku auditit) (*) artiklis 32 osutatud avaliku järelevalve süsteemile, kui selline avaliku järelevalve süsteem on teavet nõudnud."

(*) ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

2. Direktiivi 83/349/EMÜ artiklile 34 lisatakse järgmine punkt:

16. "Eraldi vannutatud audiitori või audiitorühingu poolt majandusaasta jooksul raamatupidamise konsolideeritud aruande kohustusliku auditit teostamise eest võetud kogutasu ning muude kindlustunnet andvate teenuste eest võetud kogutasu, maksunõustamisteenuste eest võetud kogutasu ja muude auditiga mitte-seotud teenuste eest võetud kogutasu."

Artikkel 50

Direktiivi 84/253/EMÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 84/253/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 29 juunist 2006. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 51

Üleminekusäte

Vannutatud audiitorid või audiitorühingud, keda on tunnustanud liikmesriikide pädevad asutused direktiivi 84/253/EMÜ kohaselt enne artikli 53 lõikes 1 märgitud sätete jõustumist, loetakse tunnustatuks vastavalt käesolevale direktiivile.

Artikkel 52

Minimaalne ühtlustamine

Kohustuslikku auditit nõudvad liikmesriigid võivad kehtestada rangemad nõuded, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 53

Ülevõtmine

1. Enne 29 juunit 2008 võtavad liikmesriigid vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Liikmesriigid teatavad neist viivitamata komisjonile.

2. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad neisse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise korra sätestavad liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 54

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümneandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 55

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 17. mai 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

H. WINKLER